

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 7/10), a u vezi sa članom 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 151. sjednici, održanoj dana 13.07.2018. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

**o utvrđivanju Prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o pokretanju studijskog programa
Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu
Univerziteta u Zenici**

I.

Utvrđuje se Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o pokretanju studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici.

II.

Prijedlog odluke iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02- SP-11457/18.
Datum 13.07.2018. godine
Z e n i c a

DOSTAVLJENO:

- 1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,
- 1x Univerzitet u Zenici, Rektorat, Fakultetska 3, putem Ministarstva,
- 1x Stručna služba Skupštine,
- 1x a/a.

PREMIJER

Miralem Galijašević

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, a u vezi sa članom 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ____ sjednici, održanoj _____ 2018. godine, donosi

ODLUKU

o usvajanju Elaborata o pokretanju studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici

Član 1.

Usvaja se Elaborat o pokretanju studijskog programa **Inkluzivna edukacija**, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici.

Član 2.

Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-_____ /18.

Datum,

Z e n i c a

PREDSJEDAVALAČI

Jasmin Duvnjak

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,

1x Univerzitet u Zenici - Rektorat, Fakultetska 3, (putem Ministarstva),

1x a/a.

Obrazloženje

Pravni osnov

Pravni osnov za donošenje ove odluke temelji se na članu 37. stav 1. tačka f.) Ustava Zeničko-dobojskog kantona i na članu 25. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15).

Razlozi za donošenje

Na svom putu prema evropskim integracijama Bosna i Hercegovina je ratificirala veliki broj konvencija i međunarodnih instrumenata – Univerzalna deklaracija UN-a o ljudskim pravima, Konvencija UN-a o pravima djeteta, Konvencija o pravima osoba s invaliditetom, Standardna pravila UN-a za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom – koji tematiziraju osnovna ljudska prava, ali i prava osoba s invaliditetom. Prema članovima navedenih konvencija i deklaracija, koje se odnose na opća prava, ali i prava osoba s invaliditetom Bosna i Hercegovina se obavezala da će osobama ometenim u psihofizičkom razvoju osigurati ispunjen i pristojan život, aktivnu participaciju u okviru odgojno-obrazovnog sistema, poticanje individualnog razvoja svakog djeteta na svim razinama i poklanjanje prioritetne pažnje u skladu sa njegovim sposobnostima, potrebama i interesima. Implementacija navedenih zakona i politika tj. obavezujućih članova istih je u Bosni i Hercegovini dovela do diskursa o inkluziji i inkluzivnom obrazovanju.

U skladu sa principima inkluzivnog obrazovanja „(...) škole trebaju prihvatiti svu djecu bez obzira na njihove fizičke, intelektualne, socijalne, emocionalne, jezičke ili druge osobine. Ovo se naročito odnosi na djecu sa onesposobljenjima ili nadarenu djecu, djecu koja žive na ulici i djecu koja rade, djecu iz udaljenih ili nomadskih populacija, djecu koja pripadaju jezičkim, etničkim ili kulturnim manjinama, kao i djecu iz drugih ugroženih ili marginaliziranih područja ili kategorija» (Izjava iz Salamance i Okvir za rad u obrazovanju učenika sa posebnim potrebama, stav 3.).

Prema Izvještaju o istraživanju mapiranje inkluzivnih praksi u osnovnom obrazovanju u BiH (2008: 7) prisutne su brojne prepreke efikasnom inkluzivnom obrazovanju, među kojima su navedeni socioekonomski faktori koji djecu izlažu riziku socijalnog isključivanja, sadržaj nastavnog plana i programa, negativni stavovi prema različitosti, školsko okruženje, fragmentirani razvoj ljudskih resursa, i sl.. Iako su entitetska i kantonalna ministarstva obrazovanja usvojila niz politika u cilju osiguranja pristupa i pohađanja kvalitetnog osnovnog obrazovanja za djecu sa posebnim potrebama i romsku djecu, njihova provedba je značajno ograničena nedostatkom finansijskih izdavanja, manjkom ljudskih kapaciteta za implementaciju navedenih politika, što dovodi do toga da se se propisane usluge samo djelomično pružaju, što s druge strane onemogućava uključivanje djece sa posebnim potrebama i romske djece u sistem redovnog odgoja i obrazovanja.

Specijalni izvještaj o stanju prava djece s posebnim potrebama/smetnjama u psihofizičkom razvoju (2010) koji je objavila Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH, s ciljem identificiranja problema djece s posebnim potrebama, ističe da se Bosna i Hercegovina također suočava sa ozbiljnim zadatkom socijalne reforme koju još nije započela i čije odgađanje samo usložnjava već ionako tešku socijalnu situaciju u zemlji.

Proces inkluzivnog obrazovanja u BiH se počeo provoditi 2004. godine, nakon što je donesen Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju (Službeni list BiH br. 18/03). Član 19. navedenog Zakona ističe da djeca i mladi s posebnim obrazovnim potrebama stižu obrazovanje u redovnim školama i prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama.

Individualni program, prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima, izradit će se za svakog učenika, uz obavezno određivanje defektološkog i logopedskog statusa. Djeca i mladi sa ozbiljnim smetnjama i poteškoćama u razvoju mogu se djelimično ili u cjelini obrazovati u specijalnim odgojno-obrazovnim ustanovama u slučajevima kada je nemoguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovnim školama.

Za razliku od Kantona Sarajevo, gdje je prepoznata potreba za edukacijom kadra koji može odgovoriti na izazove inkluzivnog obrazovanja, Senat Univerziteta je dao saglasnost na Elaborat o opravdanosti osnivanja Odsjeka za edukaciju i rehabilitaciju u sklopu Pedagoškog fakulteta u 2016/17. akademskoj godini. Na nivou Univerziteta u Zenici ne postoji studijski program, koji bi obrazovao stručnjake ovog profila. Potrebe za istim su očigledne, kada se razmrti aktuelno stanje u obrazovanju. Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK broj evidentirane djece koja imaju teškoće u razvoju u 56 osnovne škole u ZDK, a koja su uključena u sistem redovnog odgoja i obrazovanja u školskoj 2016/17. godini iznosio je 384, odnosno 1,25% u odnosu na ukupan broj učenika od 1. do 9. razreda (30733). Treba naglasiti da su analizom obuhvaćeni samo podaci o djeci sa medicinskom dokumentacijom ili Rješenjem o kategorizaciji. Podaci po kategorijama: oštećenje sluha 14 (3,65%), govorno-jezičke smetnje 31 (8,07%), hronične bolesti i tjelesna oštećenja 97 (25,26%), intelektualne teškoće 49 (12,76%), ponašajni problemi 33 (8,59%), kombinovane smetnje 137 (35,68%).

Učitelji i nastavnici se suočavaju sa velikim izazovima u kontekstu provedbe inkluzivnog obrazovanja. Studijski programi koji obrazuju prosvjetne radnike često unutar svog silabusa ne posvećuju dovoljno pažnje inkluzivnoj edukaciji. Na nivou Univerziteta u Zenici postoje samo tri studijska programa Socijalna pedagogija, Predškolski odgoj i obrazovanje, Razredna nastava u okviru dvije organizacione jedinice Filozofski i Islamski pedagoški fakultet gdje je unutar silabusa u vidu obaveznih ili izbornih kolegija data mogućnost studentima da se upoznaju sa Specijalnom pedagogijom i Inkluzivnom edukacijom. Metodike inkluzivne nastave se ne izučavaju, iako su prijeko potrebne, s obzirom da je naša zemlja potpisnica mnogih međunarodnih sporazuma koji je obavezuju da provodi određene obrazovne standarde.

Studenti studijskog programa Inkluzivne edukacije bi u skladu sa dosadašnjim pozitivnim praksama i postojećim resursima mogli aktivno participirati unutar institucija koje su povezane općenito sa odgojno-obrazovnim radom, te specifičnostima i izazovima u radu sa djecom s teškoćama u razvoju, te na taj način i u skladu sa principima Bolonjskog procesa koji nalaže obaveznu praktičnu nastavu dobili što cjelovitiju sliku o složenosti zanimanju inkluzivnog edukatora.

S ciljem realizacije praktične nastave značajna je izuzev navedenog i saradnja sa velikim brojem udruženja koji egzistiraju na nivou ZDK-a, kao i aktivna participacija u Uredu za pružanje podrške studentima s posebnim potrebama na nivou Univerziteta u Zenici.

Studij na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju trajao bi 3 (tri) godine, te bio vrednovan sa 180 ECTS bodova. ECTS studijski bodovi odgovaraju kriterijima Evropskog sistema prijenosa kredita – European Credit Transfer System (ECTS).

Oblik studija: redovni + redovni samofinansirajući + vanredni samofinansirajući.

Nastavne i druge aktivnosti na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju izvodit će se u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici, Pravilima Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici, te Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

Finansijski pokazatelji

U izradi Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja Odsjeka za inkluzivnu edukaciju planirano je da se u većoj mjeri izvodi zajednička nastava sa Odsjekom za socijalnu pedagogiju i Odsjekom za predškolski odgoj i obrazovanje s obzirom da se radi o istim predmetima s istim nastavnim sadržajima, što u velikoj mjeri smanjuje budžet Odsjeka za inkluzivnu edukaciju. Finansijski planovi prvog ciklusa dati su u Elaboratu o društveno-ekonomskoj opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija i ekonomski su opravdani te isti se mogu pokriti iz vlastitih sredstava. U slučaju da nema dovoljan broj zainteresovanih studenata, odnosno da upisne kvote predviđene finansijskim planovima nisu ispunjene, studij neće biti pokrenut.

6830 3496

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA
PRAVOSUDE I UPRAVU

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA-DOBOJ CANTON
MINISTRY OF
JUDICIARY & ADMINISTRATION

044

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport
n/r ministra
-ovdje-

Zenica, 24.5.2018.godine
Veza Vaš broj: 10-38-5386/18 od 21.5.2018.
Naš znak: 06/02 -38-386-1/118

PREDMET: Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija prvog ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici i Prijedlog Odluke o pokretanju studijskog programa Inkluzivna edukacija prvog ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici - stajalište, dostavlja se

Sukladno članku 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), i članku 31. stavak (1) točka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona (“Službene novine Zeničko – dobojskog kantona” broj: 5/11), te na osnovu uvida u tekst: Prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija prvog ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici i Prijedloga Odluke o pokretanju studijskog programa Inkluzivna edukacija prvog ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici (u daljem tekstu: Prijedlog Odluka) dostavljenih aktom veze, a u postupku pravne analize Prijedloga Odluka, provedene s ciljem utvrđivanja usklađenosti istih sa:

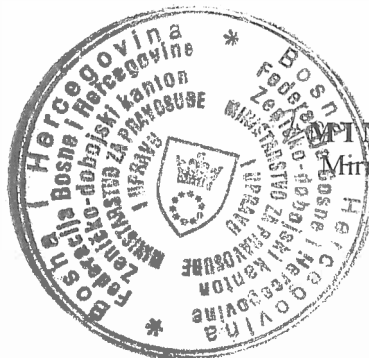
- Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i sloboda i drugim pravima;
- Zakonom o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 63/14);
- Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 35/05) i
- Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 10/15), daje:

stajalište

Prijedlozi navedenih akata u predloženom tekstu ne sadrže odredbe koje se odnose na navedene propise kao i predloženi zaključci dostavljeni u privitku akta broj i datum veze, tako da ovo ministarstvo sukladno članku 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, ne može dati stajalište o istim.

Poštovanje,

Dostaviti:
2 x Naslovu
1 x U pismohranu

MINISTAR
Mirnes Bašić

8903

5058

06/17

Broj: 07-38-8138-2/18
Zenica, 28.06.2018. godine

MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU, KULTURU I SPORT

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici – *dostavlja se*

Ministarstvo finansija je razmotrilo **Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici**, te u skladu sa članom 8. Pravilnika o proceduri izrade izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/16 i 15/18)) i članom 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11), Ministarstvo finansija u pogledu finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje ovog propisa, odnosno o fiskalnoj procjeni propisa, daje slijedeće

MIŠLJENJE

Članom 5. stav 2. Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18), propisano je da „propisi koji imaju finansijske posljedice na budžet moraju biti obrazloženi, odnosno opravdani analizom troškova i koristi“.

Članom 21. stav 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH («Službene novine Federacije BiH» broj: 35/05), propisano je da “ako se za provođenje zakona ili drugog propisa koji se predlažu moraju osigurati određena finansijska sredstva, organi uprave obavezni su u obrazloženju tog propisa iskazati orijentacijski iznos finansijskih sredstava koja su potrebna za njegovo izvršavanje i odrediti izvore iz kojih treba osigurati ta sredstva.”

U obrazloženju Prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, navedeno je: „Finansijski planovi prvog ciklusa dati su u Elaboratu o društveno-ekonomskoj opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija i ekonomski su opravdani te se isti mogu pokriti iz vlastitih sredstava. U slučaju da nema dovoljan broj zainteresovanih studenata, odnosno da upisne kvote predviđene finansijskim planovima nisu ispunjene, studij neće biti pokrenut.“

U Izjavi o fiskalnoj procjeni – obrazac IFP NE od 27.03.2018. godine, navedeno je da prihvatanje predloženog Elaborata o pokretanju I ciklusa studija na Odsjeka za inkluzivnu edukaciju, nema i neće rezultirati fiskalnim učinkom“.

Imajući u vidu obrazloženje Prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici i Izjavu o fiskalnoj procjeni, Ministarstvo finansija nema primjedbi iz svoje nadležnosti, s tim da je u slučaju eventualne potrebe za dodatnim sredstvima za provedbu navedene Odluke, nedostajuća finansijska sredstva obavezan je obezbijediti Islamski pedagoški fakultet u saradnji sa svojim resornim ministarstvom kroz tužde ili unutrašnje preraspodjele sredstava.

S poštovanjem!

Dostavljeno:

1x Naslovu,
1x a/a.

+167
4017
04/18

Broj: 03-38-5386-1/18
Zenica, 28.05.2018. godine

**MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE,
NAUKU, KULTURU I SPORT
ZENIČKO – DOBOJSKOG KANTONA**

PREDMET: Mišljenje o Prijedlogu Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom faklutetu Univerziteta u Zenici - dostavlja se

U skladu sa članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Federacije BiH“ broj 8/96“ i „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj: 2/05“) i članom 31. stav 1. tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 5/11), te na osnovu uvida u prijedlogu Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom faklutetu Univerziteta u Zenici, u postupku utvrđivanja usklađenosti istog sa Ustavom, pravnim sistemom i metodološkim jedinstvom u izradi propisa dostavljamo vam slijedeće

MIŠLJENJE

Ustavni i pravni osnov prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom faklutetu Univerziteta u Zenici, je u skladu sa ustavom i zakonskim ovlaštenjima Kantona za regulisanje ove materije.

Prijedlog Odluke je urađen u skladu sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 5/08).

Sekretarijat za zakonodavstvo se ne upušta u opravdanost potrebe pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom faklutetu Univerziteta u Zenici, jer za to shodno svojim ovlaštenjima, nije nadležan.

Naime, u skladu sa odredbom člana 21. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona- Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj. 7/10), Sekretarijat „... vrši poslove koji se odnose na stručnu pripremu nacрта i prijedloga zakona, drugih propisa i općih akata koje Vlada predlaže Skupštini Kantona, obezbjeđivanje metodološkog jedinstva u izradi propisa i drugih općih akata i njihovu usklađenost sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Federacije i Kantona.“

Članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Federacije BiH“ broj 8/96“ i „Službene novine Zeničko-

dobrojskog kantona broj: 2/05“) utvrđeno je da Sekretarijat “daje Vladi, sa stanovišta usklađenosti sa Ustavom i pravnim sistemom, mišljenja o nacrtima i prijedlozima zakona, drugih propisa i općih akata koje Vlada predlaže Skupštini Kantona”.

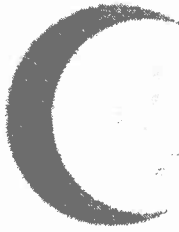
S tim u vezi, a shodno naprijed navedenom, mišljenja smo da se prijedlog odluke može uputiti u dalju procedure.

Dostavljeno:

①x Naslovu,

1 x a/a

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI
UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

Broj:100-3-48/18

Datum:26. 02. 2018. god.

Na osnovu člana 45. Pravila Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici (u daljem tekstu: Fakultet), Upravni odbor Fakulteta je na svojoj 1/18. redovnoj sjednici održanoj 26.02.2018. god. usvojio je

ODLUKU

član 1.

Donosi se Odluka o davanju saglasnosti na Elaborat o društveno ekonomskoj opravdanosti pokretanja I ciklusa studija Odsjeku za inkluzivnu edukaciju.

član 2.

Obavezuje se dekan da prati finansijsku poktivenost rashoda i prihoda i nastavu realizuje po upisu minimalnog broja planiranih redovno-samofinansirajućih studenata.

član 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVLJENO:

1 x članovima Upravnog odbora

1 x Co a/a

PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA

Muftija dr. Ejub ef. Dautović

**UNIVERZITET U ZENICI
REKTORAT**

- SENAT -

Broj: 01-02-1-1101/18.

Zenica, 07.03.2018.godine

Na osnovu člana 53. Zakona o visokom obrazovanju Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), člana 19.a Zakona o JU Univerzitet u Zenici – Prečišćeni tekst - ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 1/18), člana 63. stav (2) tačka m) Statuta Univerziteta u Zenici (Prečišćeni tekst), na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici, Senat Univerziteta u Zenici na svojoj 02. sjednici održanoj 07.03.2018. godine, donio je

ODLUKU

o usvajanju Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti pokretanja I ciklusa studija na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici

Član 1.

Ovom Odlukom usvaja se Elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti pokretanja I ciklusa studija na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici i isti čini sastavni dio ove Odluke.

Član 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

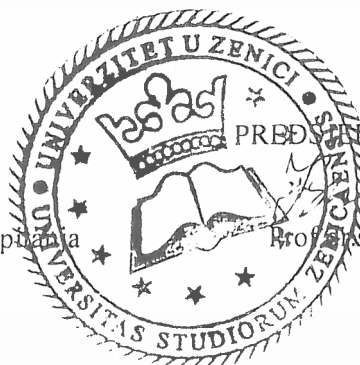
Dostavljeno:

1x Islamski pedagoški fakultet

1x Prorektor za finansije i razvoj

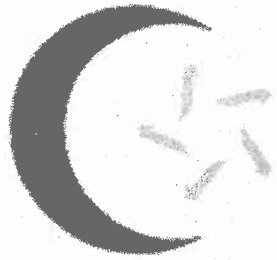
1x Prorektor za nastavu i studentska pitanja

1 x a/a

PRIBAVAJUĆI SENATA

Prof. dr. sc. Ilhan Bušatlić

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I
HERCEGOVINI
UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

OBRAZAC O FISKALNOJ PROCJENI

A 1. Obradivač propisa

Obrazac IFP NE

Razdjel

kod

2204004

NAZIV

B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa

ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI

Vrsta propisa/akta

Zakon

NE

Odluka

NE

Strategija

NE

Uredba

NE

Drugi akti

NE

Drugi akt
planiranja

DA

Naziv propis akta

Elaborat o društveno ekonomskoj opravdanosti osnivanja I ciklusa studija Odsjeka za inkluzivnu edukaciju na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici

C 3. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih efekata predloženog propisa

Prihvatanje predloženog Elaborata o pokretanju I ciklusa studija na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju, nema i neće rezultirati fiskalnim učinkom.

D 4. Pečat i potpis odgovornog lica

dekan prof. dr. Halil Mehić

Mjesto i datum

27.03.2018.god.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

ELABORAT
o društveno-ekonomskoj opravdanosti
pokretanja I ciklusa studija na
Odsjeku za inkluzivnu edukaciju

Zenica, januar 2018.

SADRŽAJ

1. OPĆE INFORMACIJE	5
1.1. NAZIV STUDIJSKOG PROGRAMA	5
1.2. ŠEF STUDIJSKOG PROGRAMA	5
1.3. NAUČNO PODRUČJE STUDIJSKOG PROGRAMA	5
1.4. NIVO STUDIJSKOG PROGRAMA	5
1.5. AKADEMSKA TITULA I STRUČNO ZVANJE	5
1.6. TRAJANJE STUDIJSKOG PROGRAMA	5
1.7. BROJ ECTS BODOVA	5
2. UVOD	5
2.1. RAZLOZI POKRETANJA STUDIJA	5
2.2. PROCJENA SVRSISHODNOSTI S OBZIROM NA POTREBE TRŽIŠTA RADA	7
2.3. USKLAĐENOST S MISIJOM I STRATEGIJOM FAKULTETA I UNIVERZITETA	7
2.4. UPOREDIVOST STUDIJSKOG PROGRAMA S STUDIJSKIM PROGRAMIMA U BOSNI I EU	8
2.5. POVEZANOST S LOKALNOM ZAJEDNICOM	9
3. OPĆI DIO	9
3.1. ORGANIZACIJA I TRAJANJE STUDIJA	9
3.2. NASTAVNI PLAN I PROGRAM	10
3.3. UVJETI ZA UPIS NA STUDIJ	10
3.4. KOMPETENCIJE SVRŠENIKA STUDIJSKOG PROGRAMA	10
3.5. MOGUĆNOST ZAPOŠLJAVANJA SVRŠENIKA	11
3.6. MOGUĆNOST NASTAVKA STUDIJA	11
3.7. MOGUĆNOST DIFERENCIJALNOG STUDIJA	11
3.8. ZAVRŠETAK STUDIJA	12
4. FINANSIJSKI OKAZATELJI	12
4.1. PRIHODI	12
4.2. RASHODI	13
4.3. RAZLIKA PRIHODA I RASHODA	14
5. NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA	15
6. PROGRAMSKI SADRŽAJI	19
6.1. PRVI SEMESTAR	19
OPĆA PEDAGOGIJA	20
OPĆA PSIHOLOGIJA	22
UVOD U INKLUZIVNU EDUKACIJU	24
MUZIČKA KULTURA	26
TEORIJA TJELESNOG I ZDRAVSTVENOG ODGOJA	29
SOCIJALNA POLITIKA MARGINALNIH GRUPA	31
DJEČIJA IGRA I KREATIVNOST	33
6.2. DRUGI SEMESTAR	35
PREDŠKOLSKA PEDAGOGIJA	36
ŠKOLSKA PEDAGOGIJA	38
PRIPREMA DJECE ZA POLAZAK U ŠKOLU	41
INKLUZIVNA EDUKACIJA	43

RAZVOJNA PSIHOLOGIJA	45
NJEMAČKI JEZIK I.....	47
ENGLNESKI JEZIK I.....	49
6.3. TREĆI SEMESTAR.....	51
DIDAKTIKA	52
PEDAGOŠKA PSIHOLOGIJA	54
SOCIJALNO PRAVO.....	56
BOSANSKI JEZIK	58
MOJA OKOLINA.....	60
NJEMAČKI JEZIK II.....	63
ENGLNESKI JEZIK II	65
6.4. ČETVRTI SEMESTAR	67
SPECIJALNA PEDAGOGIJA	68
RELIGIJSKA PEDAGOGIJA	70
TEORIJA LIKOVNE KULTURE	72
OSNOVI MATEMATIKE.....	74
KNJIŽEVNOST ZA DJECU	76
METODIKA INKLUZIVNE VJERONAUČNE NASTAVE.....	79
SAVJETODAVNI RAD	81
6.5. PETI SEMESTAR.....	85
PARTNERSTVO PORODICE I ŠKOLE	86
METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE BOSANSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI.....	88
METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE MATEMATIKE	91
METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE MOJE OKOLINE.....	93
METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE MUZIČKE KULTURE	95
METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE TJELESNOG I ZDRAVSTVENOG ODGOJA	98
INTERKULTURALNA PEDAGOGIJA.....	100
SOCIJALNA INKLUZIJA	103
6.6. ŠESTI SEMESTAR.....	105
DOKIMOLOGIJA	106
ASISTIVNA TEHNOLOGIJA U EDUKACIJI.....	108
METODIKA VANNASTAVNIH AKTIVNOSTI	110
PROGRAMI UNAPREĐIVANJA SOCIJALNE KOMPETENCIJE.....	113
INKLUZIVNI PRISTUP IZBORNOJ NASTAVI U OSNOVNOJ ŠKOLI.....	116
MALOLJETNIČKA DELINKVENCIJA	120
PREVENCIJA POREMEĆAJA PONAŠANJA U RANOJ DOBI.....	122

1. OPĆE INFORMACIJE

1.1. Naziv studijskog programa	INKLUZIVNA EDUKACIJA
1.2. Šef studijskog programa	Doc. dr. Elma Begagić
1.3. Naučno područje studijskog programa	Područje društvenih znanosti
1.4. Nivo studijskog programa	I ciklus: dodiplomski studij
1.5. Akademska titula i stručno zvanje	Saradnik (pomoćnik) u nastavi u osnovnoj školi Eng. Bachelor of Inclusive Education
1.6. Trajanje studijskog programa	Tri akademske godine (šest semestara)
1.7. Broj ECTS bodova	180 ECTS

2. UVOD

2.1. Razlozi pokretanja studija

Na svom putu prema evropskim integracijama Bosna i Hercegovina je ratificirala veliki broj konvencija i međunarodnih instrumenata – Univerzalna deklaracija UN-a o ljudskim pravima, Konvencija UN-a o pravima djeteta, Konvencija o pravima osoba s invaliditetom, Standardna pravila UN-a za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom – koji tematiziraju osnovna ljudska prava, ali i prava osoba s invaliditetom. Prema članovima navedenih konvencija i deklaracija, koje se odnose na opća prava, ali i prava osoba s invaliditetom Bosna i Hercegovina se obavezala da će osobama ometenim u psihofizičkom razvoju osigurati ispunjen i pristojan život, aktivnu participaciju u okviru odgojno-obrazovnog sistema, poticanje individualnog razvoja svakog djeteta na svim razinama i poklanjanje prioritete pažnje u skladu sa njegovim sposobnostima, potrebama i interesima. Implementacija navedenih zakona i politika tj. obavezujućih članova istih je u Bosni i Hercegovini dovela do diskursa o inkluziji i inkluzivnom obrazovanju.

U skladu sa principima inkluzivnog obrazovanja „(...) škole trebaju prihvatiti svu djecu bez obzira na njihove fizičke, intelektualne, socijalne, emocionalne, jezičke ili druge osobine. Ovo se naročito odnosi na djecu sa onesposobljenjima ili nadarenu djecu, djecu koja žive na ulici i djecu koja rade, djecu iz udaljenih ili nomadskih populacija, djecu koja pripadaju jezičkim, etničkim ili kulturnim manjinama, kao i djecu iz drugih ugroženih ili marginaliziranih područja ili kategorija» (Izjava iz Salamance i Okvir za rad u obrazovanju učenika sa posebnim potrebama, stav 3.).

Prema Izvještaju o istraživanju mapiranje inkluzivnih praksi u osnovnom obrazovanju u BiH (2008: 7) prisutne su brojne prepreke efikasnom inkluzivnom obrazovanju, među

kojima su navedeni socioekonomski faktori koji djecu izlažu riziku socijalnog isključivanja, sadržaj nastavnog plana i programa, negativni stavovi prema različitosti, školsko okruženje, fragmentirani razvoj ljudskih resursa, i sl.. Iako su entitetska i kantonalna ministarstva obrazovanja usvojila niz politika u cilju osiguranja pristupa i pohađanja kvalitetnog osnovnog obrazovanja za djecu sa posebnim potrebama i romsku djecu, njihova provedba je značajno ograničena nedostatkom finansijskih izdavanja, manjkom ljudskih kapaciteta za implementaciju navedenih politika, što dovodi do toga da se propisane usluge samo djelomično pružaju, što s druge strane onemogućava uključivanje djece sa posebnim potrebama i romske djece u sistem redovnog odgoja i obrazovanja.

Specijalni izvještaj o stanju prava djece s posebnim potrebama/smetnjama u psihofizičkom razvoju (2010) koji je objavila Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH, s ciljem identificiranja problema djece s posebnim potrebama, ističe da se Bosna i Hercegovina također suočava sa ozbiljnim zadatkom socijalne reforme koju još nije započela i čije odgađanje samo usložnjava već ionako tešku socijalnu situaciju u zemlji.

Proces inkluzivnog obrazovanja u BiH se počeo provoditi 2004. godine, nakon što je donesen Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju (Službeni list BiH br. 18/03). Član 19. navedenog Zakona ističe da djeca i mladi s posebnim obrazovnim potrebama stiču obrazovanje u redovnim školama i prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama. Individualni program, prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima, izradit će se za svakog učenika, uz obavezno određivanje defektološkog i logopedskog statusa. Djeca i mladi sa ozbiljnim smetnjama i poteškoćama u razvoju mogu se djelimično ili u cjelini obrazovati u specijalnim odgojno-obrazovnim ustanovama u slučajevima kada je nemoguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovnim školama.

Pregled i analiza stanja provedena od strane Fonda otvorenog društva Bosne i Hercegovine (2013) ukazuje da je u pogledu na implementaciju i dalje evidentno da postoji veliki jaz između zakonske regulative i stvarne prakse u školama i predškolskim ustanovama. Jedan od bitnih preduslova provedbe inkluzije jeste angažman asistenata (pomoćnika) u nastavi, tj. stručnih osoba koje mogu pružiti podršku i pomoć u realizaciji nastavnog i vannastavnog procesa u odgojno-obrazovnoj ustanovi, pritom sarađujući sa nastavnicima/odgajateljima, edukatorima-rehabilitatorima, svim učenicima/djecom (i djecom s posebnim potrebama), roditeljima, pedagoškom službom i menadžmentom odgojno-obrazovne ustanove (Podrška inkluzivnom obrazovanju asistent u nastavi, 2011). Osnovni cilj inkluzivnog obrazovanja jeste povećanje mogućnosti upisa učenika s posebnim potrebama u redovne škole s ciljem uvažavanja različitosti u skladu sa kontekstualnim načelima moralnog i etičnog društva.

Za razliku od Kantona Sarajevo, gdje je prepoznata potreba za edukacijom kadra koji može odgovoriti na izazove inkluzivnog obrazovanja, Senat Univerziteta je dao saglasnost na Elaborat o opravdanosti osnivanja Odsjeka za edukaciju i rehabilitaciju u sklopu Pedagoškog fakulteta u 2016/17. akademskoj godini. Na nivou Univerziteta u Zenici ne postoji studijski program, koji bi obrazovao stručnjake ovog profila. Potrebe za istim su očigledne, kada se razmrti aktuelno stanje u obrazovanju. Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK broj evidentirane djece koja imaju teškoće u razvoju u 56 osnovne škole u ZDK, a koja su uključena u sistem redovnog odgoja i obrazovanja u školskoj 2016/17. godini iznosio je 384, odnosno 1,25% u odnosu na ukupan broj učenika od 1. do 9. razreda (30733). Treba naglasiti da su analizom obuhvaćeni samo podaci o djeci sa medicinskom dokumentacijom ili Rješenjem o kategorizaciji. Podaci po kategorijama: oštećenje sluha 14 (3,65%), govorno-jezičke smetnje 31 (8,07%), hronične bolesti i tjelesna oštećenja 97 (25,26%), intelektualne teškoće 49 (12,76%), ponašajni problemi 33 (8,59%), kombinovane smetnje 137 (35,68%).

Učitelji i nastavnici se suočavaju sa velikim izazovima u kontekstu provedbe inkluzivnog obrazovanja. Studijski programi koji obrazuju prosvjetne radnike često unutar svog silabusa ne posvećuju dovoljno pažnje inkluzivnoj edukaciji. Na nivou Univerziteta u

Zenici postoje samo tri studijska programa Socijalna pedagogija, Predškolski odgoj i obrazovanje, Razredna nastava u okviru dvije organizacione jedinice Filozofski i Islamski pedagoški fakultet gdje je unutar silabusa u vidu obaveznih ili izbornih kolegija data mogućnost studentima da se upoznaju sa Specijalnom pedagogijom i Inkluzivnom edukacijom. Metodike inkluzivne nastave se ne izučavaju, iako su prijeko potrebne, s obzirom da je naša zemlja potpisnica mnogih međunarodnih sporazuma koji je obavezuju da provodi određene obrazovne standarde.

2.2. Procjena svrsishodnosti s obzirom na potrebe tržišta rada

Postojanost zakonskih regulativa i zvaničnih dokumenata koji definiraju koncept inkluzivnog obrazovanja u Bosni i Hercegovini i angažman asistenata u nastavi predstavljaju polazišnu osnovu za kreiranje ovog studijskog programa. Analiza stepena inkluzivnosti osnovnog obrazovanja u Federaciji Bosne i Hercegovine (2015) izdata od strane Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke ukazuje na očigledne potrebe lokalne zajednice s obzirom na zastupljenost djece s teškoćama u razvoju u području javnog obrazovanja.

Naglasak je stavljen prvenstveno na redovne osnovne i srednje škole, specijalne škole, dnevne centre za osobe sa teškoćama u psiho-fizičkom razvoju, predškolske ustanove, učeničke domove te druge ustanove iz područja odgoja i obrazovanja.

Standardna klasifikacija zanimanja kao obavezan standard, koji se upotrebljava pri evidentiranju, zbrajanju, objavljivanju, analiziranju i publikovanju podataka, značajnih za praćenje stanja i kretanja na tržištu rada u Bosni i Hercegovini navodi pod šifrom 2341 radno mjesto – Saradnik (pomoćnik) u nastavi u osnovnoj školi.

Nadalje, studijski program Inkluzivne edukacije je u kontekstu svoje predmetno planske strukture koncipiran na način da se diplomiranim profesorima razredne nastave, diplomiranim socijalnim pedagozima nudi mogućnost diferencijalne edukacije u postupku sticanja akademskog naziva saradnik (pomoćnik) u nastavi u osnovnoj školi.

2.3. Usklađenost s misijom i strategijom Fakulteta i Univerziteta

Studijski program Inkluzivna edukacija je u cijelosti usklađen sa Strategijom razvoja Univerziteta u Zenici i misijom istog „*da doprinosi razvoju društva kontinuirano razvijajući obrazovanje, učenje i istraživački rad*“ u skladu sa postojećim resursima. Nadalje, isti odgovara potrebama razvoja programa cjeloživotnog učenja, prepoznatljivog na lokalnom, državnom i međunarodnom nivou.

Usmjerenost Islamskog pedagoškog fakulteta prema kontinuiranom poboljšanju kvaliteta postojećih studijskih programa i kreiranju novih na temelju iskustava stečenih u prethodnom periodu uključujući i potrebe na tržištu rada predstavljaju odgovor na zaključke kolegija Univerziteta u Zenici (Broj 01-03-4-3604/17) za pokretanjem postupaka otvaranja novih studijskih programa s ciljem podizanje kvaliteta studiranja na Univerzitetu u Zenici i formiranja jednog savremenog univerziteta evropske provenijencije.

Islamska pedagoška akademija u Zenici je osnovana u augustu 1993. godine Odlukom Sabora Islamske zajednice Bosne i Hercegovine od 28.08.1993. godine, a 2004. godine Islamska pedagoška akademija postaje pridružena članica Univerziteta u Zenici. Nastavni planovi i programi su usklađeni sa ECTS (European Credit Transfer System). Ovo je jedna od prvih institucija u akademskom prostoru Bosne i Hercegovine koja je svoj dvogodišnji studij transformisala na koncept 3+2+3. Od 2005.godine akademija je prerasla u fakultet tako da je sadašnji naziv Islamski pedagoški fakultet. Fakultet se finansira na osnovu sredstava iz budžeta Zeničko-dobojskog kantona. Na Islamskom pedagoškom fakultetu postoje 4 odsjeka. Trajanje studija koncipirano je prema principu 4+1+3 ili 3+2+3 u zavisnosti od studijskog programa.

Shematski prikaz studijskih odsjeka i ciklusa studija

Aktuelne društvene i obrazovne reforme zahtijevaju snažnije profiliranje znanstvenika i profesionalaca koji će posjedovati kompetencije za vrhunsko inoviranje pedagoške prakse, razvijanje i profiliranje rada odgojno obrazovnih institucija i kreiranje odnosno implementaciju adekvatnih obrazovnih politika. U posljednjih nekoliko godina zabilježen je niz velikih obrazovnih reformi na svim razinama (predškolskog, osnovnoškolskog, srednjeg i visokog obrazovanja). Svaka reforma zahtijeva kompetentno prilagođavanje i razvijanje obrazovnog sistema prema zahtjevima za usklađivanjem bosanskohercegovačkog sistema sa drugim nacionalnim sistemima u sklopu evropskih/međunarodnih integracija.

Studenti i nastavno osoblje Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici uključeni su u internacionalne programe mobilnosti koji se provode pod ingerencijom Ureda za međunarodnu saradnju UNZE. Mobilnost studenata i nastavnog osoblja se ostvaruje u okviru institucionalnog sporazuma. Izuzev što doprinosi ličnom i akademskom razvoju i profiliranju učesnika, participacija u programima mobilnosti smatra se bitnim indikatorom kvaliteta visokoškolskog obrazovanja. Mobilnost nastavnog osoblja ima za svrhu podučavanje i/ili osposobljavanje, dok se studentska razmjena odnosi na ostvarivanje dijela studijskog programa (semestar, izrada završnog rada, studentska praksa) na visokoškolskoj ustanovi s kojom je Univerzitet u Zenici sklopio insitucionalni sporazum. U akademskoj 2017/18. godini mobilnost se ostvaruje kroz program Erasmus +, zahvaljujući kojem je omogućeno da studenti Odsjeka za socijalnu pedagogiju ostvare dio svog studijskog programa na partnerskoj instituciji Hochschule Ludwigshafen am Rhein (Njemačka).

Odsjek za socijalnu pedagogiju Islamskog pedagoškog fakulteta, ispred Univerziteta u Zenici, u periodu od 2011. do 2014. godine bio je partner u međunarodnom Tempus projektu (EQOPP) "Jednake mogućnosti za studente sa posebnim potrebama u visokom obrazovanju" u kojem su učestvovali svi bh. javni univerziteti. Direktni rezultat ovog projekta jeste uspostavljanje tzv. ureda/centara za podršku studentima sa posebnim potrebama na svim javnim univerzitetima. Ured je dio Sistema osiguranja kvaliteta i osnovan je sa prvenstvenim ciljem pružanja podrške studentima sa posebnim potrebama u visokoškolskom obrazovanju, pa tako Ured nudi različite informacije, asistivnu tehnologiju, profesionalnu podršku u području studiranja po svim pitanjima koja se odnose na uvjete, prava i obaveze studenata sa posebnim potrebama na nivou Univerziteta u Zenici.

2.4. Uporedivost studijskog programa s studijskim programima u Bosni i EU

S obzirom na predloženu strukturu studijskog programa, koncept studiranja baziran na principima Bolonjske deklaracije, dinamika studiranja, moguća mobilnost studenata UNZE, pruža osnovne temelje da se predloženi Program uporedi sa sličnim programima unutar Europske unije.

U izradi studijskog programa Inkluzivne edukacije, korištene su i spoznaje srodnih studijskih programa iz:

- Bosne i Hercegovine (Univerzitet u Sarajevu, studijski program Inkluzivna edukacija i rehabilitacija; Univerzitet u Tuzli: studijski program Specijalne edukacije i rehabilitacije)
- Njemačke: (Evangelische Hochschule Darmstadt: Inclusive Education/ Integrative Heilpädagogik; Evangelische Hochschule Rheinland-Westfalen-Lippe: Heilpädagogik/Inklusive Pädagogik, Universität Bremen: Inklusive Pädagogik im BA Bildungswissenschaften des Primar- und Elementarbereichs.
- Austrija: (Universität Salzburg: Inklusive Pädagogik).

2.5. Povezanost s lokalnom zajednicom

S obzirom na činjenicu da je djelatnost inkluzivnih edukatora – saradnika (pomoćnika) u nastavi u osnovnoj školi vezana za mnoga i raznovrsna područja na razini lokalne ali i šire društvene zajednice, Katedra za socijalnu pedagogiju, koja bi bila matična za veći broj kolegija navedenih unutar strukture studijskog programa inkluzivne edukacije (po uzoru na studijski program Evangelische Hochschule Darmstadt Inclusive Education / Integrative Heilpädagogik) pruža veoma dobar temelj za saradnju s velikim brojem različitih institucija koje su povezane s rehabilitacijom, odgojem i obrazovanjem djece s teškoćama u razvoju, a koje su ključne za osposobljavanje budućih inkluzivnih edukatora.

Na razini ZDK, Islamski pedagoški fakultet saraduje u skladu sa svojim potrebama za izvođenje praktične nastave studenata svih odsjeka s gradskim, privatnim, vjerskim i alternativnim ustanovama ranog i predškolskog odgoja, osnovnim školama, dnevnim centrima za djecu s teškoćama u psiho-fizičkom razvoju, udruženjima, te dječjim i đačkim domovima.

Studenti studijskog programa Inkluzivne edukacije bi u skladu sa dosadašnjim pozitivnim praksama i postojećim resursima mogli aktivno participirati unutar institucija koje su povezane općenito sa odgojno-obrazovnim radom, te specifičnostima i izazovima u radu sa djecom s teškoćama u razvoju, te na taj način i u skladu sa principima Bolonjskog procesa koji nalaže obaveznu praktičnu nastavu dobili što cjelovitiju sliku o složenosti zanimanju inkluzivnog edukatora.

S ciljem realizacije praktične nastave značajna je izuzev navedenog i saradnja sa velikim brojem udruženja koji egzistiraju na nivou ZDK-a, kao i aktivna participacija u Uredu za pružanje podrške studentima s posebnim potrebama na nivou Univerziteta u Zenici.

3. OPĆI DIO

3.1. Organizacija i trajanje studija

Na osnovu člana 53. stav (2) tačka b) Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 6/09), člana 63. stav (2) tačka c) Statuta Univerziteta u Zenici, a u vezi s članom 207. Statuta, Senat Univerziteta u Zenici na 3. sjednici održanoj 29.02.2012. godine donio je Pravilnik o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici prema kojem je utvrđena organizacija i trajanje studija.

Organizacija nastave i provedba dodiplomskog studija inkluzivne edukacije vršit će se u skladu sa nastavnim planom i programom. Kalendar organizacije i realizacije nastave u okviru studijske/akademske godine, koji uključuje i termine za završne, popravne i dodatne popravne ispite, utvrđuje i objavljuje NNV/UNV fakulteta najkasnije 15 (petnaest) dana prije početka zimskog semestra akademske godine.

Studijski program dodiplomskog studija inkluzivne edukacije realizuje se kroz:

- a) teorijsku i praktičnu nastavu, vježbe, praktikume, seminare, i sl.,

- b) samostalan rad, kolokvije, dobrovoljni rad u lokalnoj zajednici organizovan od strane Univerziteta, odnosno fakulteta/akademije/visoke škole, i drugih registrovanih organizacija iz različitih oblasti, na projektima od značaja za lokalnu zajednicu,
- c) provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, završni ispit i sl.),
- d) izradu završnih radova

Studij na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju trajao bi 3 (tri) godine, te bio vrednovan sa 180 ECTS bodova. ECTS studijski bodovi odgovaraju kriterijima Evropskog sistema prijenosa kredita – European Credit Transfer System (ECTS).

Nastavne i druge aktivnosti na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju izvodit će se u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici, Pravilima Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici, te Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

3.2. Nastavni plan i program

Nastavni plan i program je jedinstveni dokument koji u sebi sadrži nastavni plan i nastavni program. Nastavnim planovima utvrđuju se: a) nastavni predmeti i b) ukupan broj sati predavanja, vježbi i drugih oblika nastavnog rada.

Nastavnim programima utvrđuju se: a) sadržaj nastavnih predmeta; b) način izvođenja nastave; c) način polaganja ispita i drugih oblika provjere znanja, u skladu sa studijskim programom; d) preporučeni udžbenici, priručnici i druga literatura neophodna za pripremu i polaganje ispita iz pojedinih nastavnih predmeta.

Nastavni plan i program Odsjeka za inkluzivnu edukaciju sastoji se od obaveznih i izbornih predmeta. Izborni predmeti su zastupljeni od 1. do 6. semestra.

3.3. Uvjeti za upis na studij

Upis na dodiplomski studij na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju se vrši na osnovu javnog konkursa, koji raspisuje i njegov sadržaj utvrđuje Senat, na prijedlog NNV/UNV fakulteta uz prethodnu saglasnost Vlade Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton) na Plan upisa studenata.

Pravo upisa na studijski program dodiplomskog studija Inkluzivne edukacije imaju sva lica koja sa završenom četverogodišnjom srednjom školom u Bosni i Hercegovini, kao i kandidati koji su srednju školu završili izvan Bosne i Hercegovine, a za koje je nakon postupka nostrifikacije/ekvivalencije utvrđeno da imaju adekvatan obrazovni stepen za nastavak školovanja.

Postupak upisa studenata se vrši u skladu sa članom 27. Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

Prijem i upis studenata u prvu studijsku/akademsku godinu dodiplomskog studija Inkluzivne edukacije vrši se u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta, i Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici, te na osnovu konačnih rezultata javnog konkursa.

3.4. Kompetencije svršenika studijskog programa

Cilj studijskog programa na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju jeste da osposobi svršenike za rad sa djecom s teškoćama u razvoju u predškolskom odgoju i osnovnoj školi, te na taj način doprinese promicanju inkluzije unutar bosansko-hercegovačkog društva i poboljšanju kvalitete života osoba s posebnim potrebama uopće.

Po završetku ovog programa inkluzivni edukatori – asistenti u nastavi će:

- steći osnovna znanja o psihofizičkom razvoju djece,
- uviđati važnost osobitosti individualnog razvoja svakog djeteta,
- dobiti uvid u procjenu sposobnosti, potreba i interesa djece s teškoćama u razvoju,
- planirati i organizirati obrazovne aktivnosti u dogovoru sa nastavnim osobljem i stručnim saradnicima,
- neposredno pružati podršku prilikom uključivanja učenika s posebnim potrebama u razredni kolektiv,
- primjenjivati oblike, metode i sredstva rada prilagođena potrebama i sposobnostima učenika,
- biti osposobljeni za primjenu asistivnih tehnologija u nastavi,
- učestvovati u izradi pedagoške dokumentacije,
- u saradnji sa nastavnim i stručnim osobljem prilagođavati materijale za rad,
- steći vještine komuniciranja s učenicima i njihovim roditeljima,
- biti osposobljeni za timski rad ,
- promovirati pedagoški i školski pluralizam,
- svojim angažmanom pozitivno utjecati na šanse učenika s ciljem uspješnog savladavanja nastavnih planova i programa,
- unaprijediti kvalitet obrazovanja djece s posebnim potrebama i samim tim povećati šanse za participacijom djece u redovnom sistemu odgoja i obrazovanja,
- slijediti etička pravila struke.

Zanimanje inkluzivni edukator – saradnik (pomoćnik) u nastavi u osnovnoj školi uvršteno je u Standardnu klasifikaciju zanimanja u Federaciji BiH pod rednim brojem 2341.

3.5. Mogućnost zapošljavanja svršenika

Iako se asistenti – pomoćnici u nastavi uobičajni u procesu inkluzije djece s posebnim potrebama u sistemu odgoja i obrazovanja u svijetu, u Bosni i Hercegovini je ovaj oblik rada relativno nov. Edukacija asistenata u nastavi nije regulirana zakonskim aktima, što otvara prostor za angažman neadekvatno osposobljenih asistenata, a to se svakako odražava na kvalitetu pružanja podrške djeci i mladima u okviru odgojno-obrazovnog sistema, nemogućnost adekvatne, stručne saradnje sa nastavnim i stručnim osobljem, adekvatne prilagodbe nastavnih sadržaja, te stručnu primjenu asistivne tehnologije u radu sa djecom i mladima s posebnim potrebama. Adekvatno osposobljen inkluzivni edukator - asistent u nastavi predstavlja jedan od temeljnih preduvjeta kvalitetne inkluzivne edukacije. Uvođenjem asistenta u nastavi mijenjaju se uvjeti obrazovanja djece s posebnim potrebama u ranom i predškolskom odgoju i osnovnoj školi.

3.6. Mogućnost nastavka studija

Zbog kompatibilnosti studijskog programa s drugim studijskim programima u Bosni i Hercegovini i Europskoj uniji studentima se otvara mogućnost studiranja na diplomskim studijima srodnih studija iz područja društvenih znanosti.

3.7. Mogućnost diferencijalnog studija

Kandidati svršenici studijskih programa Socijalne pedagogije i Razredne nastave Univerziteta u Zenici mogu završiti i studij na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju polaganjem diferencijalnih predmeta, te tako imaju mogućnost prekvalifikacije.

Vanredni studij na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju mogu upisati kandidati koji imaju:

- Završen preddiplomski univerzitetski studij Socijalne pedagogije i stečeno

zvanje: diplomirani socijalni pedagog/socijalni pedagog, ili završen I (prvi) ciklus odgovarajućeg studija visokog obrazovanja u trajanju od minimalno tri (3) godine (180 ECTS bodova) i stečena akademska titula, odnosno stručno zvanje bachelor ili ekvivalent za oblast Socijalne pedagogije.

- Završen preddiplomski univerzitetski studij Razredne nastave i stečeno zvanje: profesor razredne nastave, ili završen I (prvi) ciklus odgovarajućeg studija visokog obrazovanja u trajanju od minimalno tri (3) godine (180 ECTS bodova) i stečena akademska titula, odnosno stručno zvanje bachelor ili ekvivalent za oblast Razredne nastave.
- Završen preddiplomski univerzitetski studij iz oblasti društveno-humanističkih nauka, prirodnih nauka, muzičke i likovne umjetnosti, religijske pedagogije, teologije, sporta i tjelesnog odgoja i stečeno zvanje profesora za odgovarajući nastavni predmet, odnosno grupu nastavnih predmeta, ili završen I (prvi) ciklus odgovarajućeg studija visokog obrazovanja u trajanju od minimalno tri (3) godine (180 ECTS bodova) i stečena akademska titula, odnosno stručno zvanje bachelor ili ekvivalent za naprijed navedene oblasti.

Također, profesori razredne i predmetne nastave koji su u školama u radnom odnosu, a zbog smanjenja broja djece gube normu, mogu završiti i studij na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju polaganjem diferencijalnih predmeta, te tako imaju mogućnost prekvalifikacije.

Odsjek za inkluzivnu edukaciju, s ciljem prekvalifikacije polaganjem diferencijalnih predmeta, mogu završiti i profesori razredne i predmetne nastave koji su na birou za zapošljavanje ili koji su tehnološki višak u školi.

3.8. Završetak studija

Studenti na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju završili su onda kad polože ispite predviđene Nastavnim planom i programom.

Nastavnim planom i programom, a s obzirom na narav obrazovnog profila, nije predviđen završni rad.

4. FINANSIJSKI OKAZATELJI

Naziv odsjeka: Odsjek za inkluzivnu edukaciju

Model studija: Dodiplomski trogodišnji studij

Oblik studija: redovni + redovni samofinansirajući + vanredni

Cijena godine studija: 50 / 800 / 800

Predviđanje broja studenata po godinama			
Gdina studija	Prva godina	Druga godina	Treća godina
Broj studenata	45	73	92

Napomena: U prvoj godini će studirati studenti prve generacije, u drugoj studenti prve i druge generacije, a u trećoj studenti prve, druge i treće generacije.

4.1. Prihodi

Elaboratom o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja Odsjeka za inkluzivnu edukaciju planirano je da se godišnje upisuje 15 redovnih, 20 redovnih samofinansirajućih studenata i 10 vanrednih studenata.

Ova upisna kvota ujedno predstavlja i donji prag pozitivnog finansijskog poslovanja koji je uzet za obračun prihoda i rashoda. U slučaju da broj upisanih studenata bude niži od

planiranog potrebno je poduzeti odgovarajuće mjera usklađenja prihoda i rashoda u istom omjeru.

Do okončanja studija prve generacije Odsjek bi brojao oko 92 studenata koji bi plaćali godišnju školarinu oko 800 KM (+ ostali troškovi: školarina, indexi, obrasci, uvjerenja...).

Raspored vlastitih prihoda po godinama studija prikazan je u sljedećoj tabeli:

PRIHODI	Opis stavki	Iznos u KM
Godina studija	I godina studija	
Prihodi od školarina	15*50+20*800+10*800	24.750,00
Godina studija	II godina studija	
Prihodi od školarina	25*50+32*800+16*800	39.650,00
Godina studija	III godina studija	
Prihodi od školarina	31*50+40*800+21*800	50.350,00
UKUPNO		114.750,00

Pored prihoda od školarina planirani su i prihodi od informacijskog sistema i bibliotečkih usluga u iznosu o 3.150,00 KM.

Ukupni prihodi: 114.750,00 + 3.150,00 = 117.900,00 KM.

4.2. Rashodi

4.2.1. Obaveze po osnovu plaća i naknada nastavnicima i saradnicima u stalnom radnom odnosu i zaključenih ugovora o djelu za realizaciju nastave

U skladu sa Standardima i normativima Zeničko-dobojskog kantona, Fakultet je obavezan da u nastavnom procesu angažuje minimalno pola potrebnog nastavnog i saradničkog osoblja sa punim radnim vremenom, a preostalo akademsko osoblje se angažuje po osnovu ugovora o održavanju nastave.

Predmetno-planskom strukturom predviđeno je da studenti godišnje na 12 predmeta ukupno odslužaju 360 časova predavanja i 360 časova vježbi.

U izradi Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja Odsjeka za inkluzivnu edukaciju planirano je da se u većoj mjeri izvodi zajednička nastava sa Odsjekom za socijalnu pedagogiju i Odsjekom za predškolski odgoj i obrazovanje s obzirom da se radi o istim predmetima s istim nastavnim sadržajima, što u velikoj mjeri smanjuje budžet Odsjeka za inkluzivnu edukaciju.

Rashodi za održana predavanja i vježbe po semestrима i – budžetskim godinama prikazani su u sljedećoj tabeli.

Troškovi za realizaciju nastave			2018.		2019.			2020.		2021.		Čas	KM	UKUPNO KM	
			I s.	II s.	III s.	IV s.	V s.	VI s.	Neto	Bruto					
Predavanja	I gen. 2018/19.	Studenti 1. sem.	60	–	–	–	–	–	60	45	2.700,00	4.959			
Vježbe			60	–	–	–	–	–	60	25	1.500,00				
Praksa			0	–	–	–	–	–	0	15	0				
Predavanja	II gen. 2019/20.	Studenti 1,2,3 sem.	60	30	60	–	–	–	150	45	6.750,00	13.817			
Vježbe			60	30	90	–	–	–	180	25	4.500,00				
Praksa			0	15	15	–	–	–	30	15	450,00				
Predavanja	III gen. 2020/21.	Studenti 1,2,3,4, 5,6. sem.	60	30	60	60	180	120	540	45	24.300,00	48.182			
Vježbe			60	30	90	60	180	150	570	25	14.250,00				
Praksa			0	15	15	0	75	45	150	15	2.250,00				
UKUPNO											56.700,00	66.958			

Napomena: Bruto iznos u odnosu na neto povećan je za iznos poreza na ugovore o djelu 20,5% (4% doprinos za zdravstveno osiguranje, 6% PIO, porez 10%, 0,5% posebne naknade)

Rashodi za održana predavanja i vježbe obuhvataju samo planirane troškove za predavanja i vježbe na predmetima koji ne postoje na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici.

4.2.2. Putni troškovi i noćenje nastavnima i saradnicima

Troškovi dolaska nastavnika i saradnika koji ne stanuju u Zenici predstavljeni okvirno su u sljedećoj tabeli.

Stavka	Broj predmeta	Broj nastavnika i saradnika	Broj dolazaka	Cijena po dolasku	Ukupno u KM	
					Neto	Bruto
Troškovi prijevoza	–	–	–	–	6.100,00	7.203,00
Troškovi noćenja	–	–	–	–	4.200,00	4.959,00
Ukupno u KM					10.300,00	12.162,00

Napomena: Bruto iznos u odnosu na neto povećan je za iznos poreza na ugovore o djelu 20,5% (4% doprinos za zdravstveno osiguranje, 6% PIO, porez 10%, 0,5% posebne naknade)

4.2.3. Izdaci vezani za materijalne troškove (kancelarijski materijal, kopiranje, nabavka literature)

Rashodi vezani za materijalne troškove, kao što su kancelarijski materijal, kopiranje i nabavka literature Predstavljeni su u sljedećoj tabeli.

Stavka	Ukupno u KM
Kancelarijski materijal (za tri godine)	1.200,00
Fotokopiranje (za tri godine)	900,00
Nabavka literature (za tri godine)	3.000,00
Ukupno	5.100,00

4.3. Razlika prihoda i rashoda

Razlika prihoda i rashoda predstavljena je u sljedećoj tabeli.

Stavka	Ukupno u KM
Prihodi	117.900,00
Rashodi	84.220,00
Razlika	33.680,00

Ovaj iznos predstavlja ukupan trošak studija za tri generacije studenata, u koji je uključen iznos od oko 84.220,00 KM koji je potreban da bi se izvela prva generacija studenata.

U Zenici, 5. januar 2018.

VODITELJI PROJEKTA
V. prof. dr. Izet Pehlić
Doc. dr. Elma Begagić

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

5. NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA

Šifra predmeta	Red. br.	NAZIV PREDMETA	1. semestar (zimski)				NASTAVNIK
			P	V	Pr	ECTS	
	1.	Opća pedagogija	2	2	–	5,5	Prof. dr. Edina Vejo
	2.	Opća psihologija	2	2	–	5,5	Van.prof.dr. Almira Isić
	3.	Uvod u inkluzivnu edukaciju	2	2	–	6	Doc. dr. Aida Rizvanović
	4.	Muzička kultura	2	2	–	4,5	Van. prof. dr. Indira Meškić
	5.	Teorija tjelesnog i zdravstvenog odgoja	2	2	–	4,5	Van. prof. dr. Mirjana Mađarević
	6.	Izborni predmet	2	2	–	4	
		Socijalna politika marginalnih grupa					Doc. dr. Muharem Adilović
		Dječija igra i kreativnost					Van. prof. dr. Haris Cerić
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	12	12	–		
		Ukupan broj sati u sedmici	24				
		Ukupan broj ECTS bodova				30	
Šifra predmeta	Red. br.	NAZIV PREDMETA	2. semestar (ljetni)				NASTAVNIK
			P	V	Pr	ECTS	
	1.	Predškolska pedagogija	2	2	–	5	Prof. dr. Edina Vejo
	2.	Školska pedagogija	2	2	1	5	Van. prof. dr. Izet Pehlić
	3.	Priprema djece za polazak školu	2	2	–	5	Van. prof. dr. Anela Hasanagić
	4.	Inkluzivna edukacija	2	2	–	6	Doc. dr. Elma Begagić
	5.	Razvojna psihologija	2	2	–	5	V. prof. dr. Anela Hasanagić
	6.	Strani jezik I	2	2	–	4	
		Njemački jezik I					Van. prof. dr. Memnuna Hasanica
		Engleski jezik I					Doc. dr. Vildana Dubravac
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	12	12	1		
		Ukupan broj sati u sedmici	25				
		Ukupan broj ECTS bodova				30	

Legenda: P – predavanja; V – vježbe, Pr – praksa; ECTS – broj kredita

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA

Šifra predmeta	Red. br.	NAZIV PREDMETA	3. semestar (zimski)				NASTAVNIK
			P	V	Pr	ECTS	
	1.	Didaktika	2	2	1	5	Van.prof.dr. Izet Pehlić
	2.	Pedagoška psihologija	2	2	–	5	V. prof. dr. Anela Hasanagić
	3.	Socijalno pravo	2	2	–	5	Doc. dr. Suad Orlić
	4.	Bosanski jezik	2	2	–	5	Doc.dr. Amina Pehlić
	5.	Moja okolina	2	2	–	6	Doc. dr. Nermin Tufekčić
	6.	Strani jezik II	2	2	–	4	
		Njemački jezik II					Van. prof. dr. Memnuna Hasanica
		Engleski jezik II					Doc. dr. Vildana Dubravac
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	12	12	1		
		Ukupan broj sati u sedmici	25				
		Ukupan broj ECTS bodova				30	
Šifra predmeta	Red. br.	NAZIV PREDMETA	4. semestar (ljetni)				NASTAVNIK
			P	V	Pr	ECTS	
	1.	Specijalna pedagogija	2	2	–	5	Doc.dr. Elma Begagić
	2.	Religijska pedagogija	2	2	–	5,5	Prof. dr. Edina Vejo
	3.	Teorija likovne kulture	2	2	–	5	Prof. dr. Irfan Handukić
	4.	Osnovi matematike	2	2	–	5	Van. prof. dr. Dževad Burgić
	5.	Književnost za djecu	2	2	–	4,5	Doc. dr. Ibnel Ramić
	6.	Izborni predmet	2	2	1	5	
		Metodika inkluzivne vjeronaučne nastave					Doc. dr. Nezir Halilović
		Savjetodavni rad					Doc. dr. Elma Begagić
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	12	12	–		
		Ukupan broj sati u sedmici	25				
		Ukupan broj ECTS bodova				30	

Legenda: P – predavanja; V – vježbe, Pr – praksa; ECTS – broj kredita

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA

Šifra predmeta	Red. br.	NAZIV PREDMETA	5. semestar (zimski)				NASTAVNIK
			P	V	Pr	ECTS	
	1.	Partnerstvo porodice i škole	2	2	–	4	Van. prof. dr. Nusreta Kepeš
	2.	Metodika inkluzivne nastave bosanskog jezika i književnosti	2	2	1	4,5	Doc. dr. Ibnel Ramić
	3.	Metodika inkluzivne nastave matematike	2	2	1	4,5	Doc. dr. Naida Bikić
	4.	Metodika inkluzivne nastave moje okoline	2	2	1	4,5	Doc. dr. Nermin Tufekčić
	5.	Metodika inkluzivne nastave muzičke kulture	2	2	1	4,5	Van. prof. dr. Indira Meškić
	6.	Metodika inkluzivne nastave tjelesnog i zdravstvenog odgoja	2	2	1	4	Van. prof. dr. Mirjana Mađarević
	7.	Izborni predmet	2	2	–	4	
		Interkulturalna pedagogija					Van. prof. dr. Amel Alić
		Socijalna inkluzija					Doc. dr. Muharem Adilović
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	12	12	5		
		Ukupan broj sati u sedmici	29				
		Ukupan broj ECTS bodova				30	
Šifra predmeta	Red. br.	NAZIV PREDMETA	6. semestar (ljetni)				NASTAVNIK
			P	V	Pr	ECTS	
	1.	Dokimologija	2	2	–	4	Van. prof. dr. Izet Pehlić
	2.	Asistivna tehnologija u edukaciji	2	2	–	6	Izbor u toku
	3.	Metodika vannastavnih aktivnosti	2	2	1	4	Van. prof. dr. Izet Pehlić
	4.	Programi unapređivanja socijalne kompetencije	2	2	–	6	Doc. dr. Aida Rizvanović
	5.	Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi	2	2	1	6	Izbor u toku
	6.	Izborni predmet	2	2	–	4	
		Maloljetnička delinkvencija					Doc. dr. Suad Orlić
		Prevenција poremećaja u ponašanju u ranoj dobi					Prof. dr. Edina Vejo
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	12	12	3		
		Ukupan broj sati u sedmici	27				
		Ukupan broj ECTS bodova				30	

Legenda: P – predavanja; V – vježbe, Pr – praksa; ECTS – broj kredita

6. PROGRAMSKI SADRŽAJI

6.1. PRVI SEMESTAR

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

OPĆA PEDAGOGIJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 5,5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: R.prof. dr. Edina Vejo	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: edina.vejo@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je pružiti studentima temeljna znanja iz znanosti o odgoju, pomoći im da znanstveno utemeljeno artikuliraju svoj pedagoški jezik i mišljenje.	
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Očekivane kompetencije su: – usvajanje temeljnog pojmovno kategorijalnog instrumentarija znanosti o odgoju – teorijsko i stručno promišljanje i djelovanje iz konteksta suvremenih paradigmatških senzibiliteta Pedagogije	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje ispita.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. sedmica	Temeljne koordinate sistema pedagoških termina (elementi, njihove deskripcije i interakcije među njima)
	2. sedmica	Znanost o odgoju: sistem disciplina, 'pedagoška učenja', znanstveno-teorijski koncepti
	3. sedmica	Dimenzioniranje odgoja (kompleksni postmoderni pristup)
	4. sedmica	Bloomov taksonomski model razvoja kognitivnog i afektivnog područja ličnosti
	5. sedmica	Intelektualni odgoj (pojam, odgojni tok, ciljevi, metode)
	6. sedmica	Estetski odgoj (pojam, odgojni tok, ciljevi, metode)
	7. sedmica	Prvi parcijalni ispit
	8. sedmica	Relevantni pristupi odgoju moralnosti (klasični, Kolbergov...)
	9. sedmica	Duhovni odgoj kao komponenta integriranog odgoja
	10. sedmica	Čovjekova otvorenost za svijet (postavke pedagoškog optimizma i pedagoškog pesimizma)
	11. sedmica	Procesi odgoja u kontekstu kulture
	12. sedmica	Strukturni i holistički pristup razumijevanju faktora odgoja
	13. sedmica	Odgoj u porodici (idealno-tipske šanse porodičnog odgoja, funkcionalnost porodice)
	14. sedmica	Drugi parcijalni ispit
15. sedmica	Završna evaluacija kolegija	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	35 %
	2. prezentacije	65 %
<i>Učešće u ocjeni (%)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prezentacija	15 %
	2. Prvi parcijalni	30 %
	3. Drugi parcijalni	30 %
	4. Usmeni ispit	25 %

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Malić, J. i Mužić, V. (1985), <i>Pedagogija</i>, Zagreb: Školska knjiga.– Gudjons, H. (1994), <i>Pedagogija: temeljna znanja</i>, Zagreb: Educa.– Koning, E i Zedler, P. (2001), <i>Teorije znanosti o odgoju</i>, Zagreb: Educa.– Pašalić-Kreso, A. (2004): <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Giesecke, H. (1993), <i>Uvod u pedagogiju</i>, Zagreb: Educa.– Vukasović, A. (1999), <i>Pedagogija</i>, Zagreb: Hrvatski katolički zbor „MI“.– Bratanić, M. (2002), <i>Paradoks odgoja: studije i eseji</i>, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

OPĆA PSIHOLOGIJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 5,5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Van. prof. dr. Almira Isić	Konsultacije: poslije nastave i putem mejla	E-mail: almiraisic@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: poslije nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznavanje studenata sa historijskim razvojem psihologije, predmetom i zadacima psihologije, psihološkim pravcima, zatim biološkom osnovom psihičkog života čovjeka, spoznajnim ili kognitivnim procesima (osjeti, opažanje, predstave, pažnja, učenje, pamćenje i mišljenje) te emocionalnim i motivacionim procesima. Pored psihičkih procesa, studenti će se upoznati i sa psihičkom osobinom sposobnosti i temperament te psihičkim poremećajima.	
1.1. Očekivani ishodi	Kroz izučavanje spoznajnih ili kognitivnih procesa, zatim emocionalnih te motivacionih procesa, studenti stječu psihološke kompetencije neophodne za razumijevanje psihičkih procesa i osobina djece, tj. uspješan odgojni rad sa djecom školske dobi. Pored toga, studenti stječu osnovu za razumijevanje i izučavanje ostalih psihologijskih disciplina.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Uvod u psihologiju (historijski razvoj psihologije, definisanje, predmet i zadatak psihologije, savremeni psihološki pristupi i psihologijske discipline)
	2. sedmica	Metode i tehnike psiholoških istraživanja
	3. sedmica	Biološke osnove psihičkog života čovjeka (nervni sistem, receptori i endokrini sistem)
	4. sedmica	Osjeti (biološka osnova osjeta i karakteristike osjeta)
	5. sedmica	Percepcija (vizuelna, slušna, mirisna, okusna i taktilna percepcija)
	6. sedmica	Pažnja (selektivna, vizuelna, kontinuirana i kontrolna pažnja)
	7. sedmica	Učenje (teorija asocijativnog učenja, kognitivna teorija učenja i socijalna teorija učenja)
	8. sedmica	Pamćenje (podjela pamćenja prema vremenu zadržavanja informacija, ispitivanje i mjerenje pamćenja te neurofiziološka osnova pamćenja)
	9. sedmica	Zaboravljanje (teorije zaboravljanja)
10. sedmica	Mišljenje (simboli mišljenja, usmjerenost mišljenja tokom rješavanja problemske situacije, faktori koji utječu na rješavanje problemske situacije, vrste mišljenja i neurofiziološka osnova mišljenja)	

	11. sedmica	Emocije (dimenzije emocija, razvoj emocija i podjela emocija)
	12. sedmica	Motivacija (motivacijski ciklus, podjela motiva, hijerarhija motiva, te nemogućnost zadovoljenja motiva)
	13. sedmica	Sposobnosti (podjela sposobnosti, utjecaj naslijeđa i okoline na razvoj inteligencije, razvoj inteligencije kroz životnu dob, teorije inteligencije, ispitivanje i mjerenje inteligencije)
	14. sedmica	Temperament (teorije temperamenta)
	15. sedmica	Psihički poremećaji (anksiozni poremećaji, somatomorfni poremećaji, disocijativni poremećaji, poremećaji raspoloženja, sizofrenija, poremećaji ličnosti te paradigme psihičkih poremećaja)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	25 %
	3. radionica/grupni rad	25%
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10
	2. Seminarski rad	15
	3. Izrada i prezentacija individualnog obrazovnog plana za dijete s posebnim potrebama	15
	4. Izrada pripreme za nastavu s definiranim ishodima učenja	10
	5. Pismeni ispit	50

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Isić, A. (2016). <i>Opća psihologija</i>. Sarajevo: Centar za napredne studije. 2. Atkinson, L. R. i Hilgard, E. (2007). <i>Uvod u psihologiju</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Ratus, A. S. (2000). <i>Temelji psihologije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
3.2. Dodatna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Petz, B. (2010). <i>Uvod u psihologiju (Psihologija za nepsihologe)</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Goldestein, E.B. (2010). <i>Osjeti i percepcija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Pinel, J.P.J. (2001). <i>Biološka psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. 4. Zarevski, P. (2000). <i>Struktura i priroda inteligencije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. 5. Zarevski, P. (1997). <i>Psihologija pamćenja i učenja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

UVOD U INKLUZIVNU EDUKACIJU			Šifra:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 6
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc. dr. Aida Rizvanović	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: socijalnap@gmail.com
Saradnik: Izbor u toku	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Posredovanje teorijskih osnova u području inkluzivne edukacije, pri čemu je fokus stavljen na analizu stručne terminologije, razmatranje položaja osoba s posebnim potrebama kroz povijest, pružanje sveobuhvatnog uvida u i poznavanje institucija za pružanje podrške osobama s posebnim potrebama i njihovog djelokruga.	
1.1. Očekivani ishodi	Nakon položenog predmeta student će: <ul style="list-style-type: none"> – poznavati stručne termine u oblasti inkluzivne edukacije – razumjeti, interpretirati i pružiti kritički osvrt na teorije heterogeniteta i intersekcionalnosti u kontekstu inkluzivne edukacije – na temelju uvida u stručnu literaturu objasniti položaj osoba s posebnim potrebama kroz povijest – poznavati institucije za pružanje podrške osobama s posebnim potrebama i njihove zaduženosti – posjedovati sposobnost samorefleksije u pogledu na vlastita iskustva u djelovanje 	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preduvjeta.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Uvod u inkluzivnu edukaciju: Osnovne pojmovne odredbe I
	2. sedmica	Uvod u inkluzivnu edukaciju: Osnovne pojmovne odredbe II
	3. sedmica	Teorije heterogeniteta i intersekcionalnosti u kontekstu inkluzivne edukacije
	4. sedmica	Položaj osoba s invaliditetom u društvu kroz povijest
	5. sedmica	Prava osoba s invaliditetom
	6. sedmica	Inkluzivna edukacija u BiH: aktuelni trendovi i perspektive
	7. sedmica	1. parcijalni ispit
	8. sedmica	Sustavi inkluzivne podrške
	9. sedmica	Inkluzija u praksi: uloga inkluzivnog edukatora
	10. sedmica	Inkluzivna edukacija u sistemu predškolskog odgoja i obrazovanja
	11. sedmica	Inkluzivna edukacija u osnovnim i srednjim školama
	12. sedmica	Inkluzija kao šansa unapređenja odgojno obrazovnog sistema
13. sedmica	Osvrti na nacionalne i internacionalne projekte u oblasti inkluzivnog obrazovanja	

	14. sedmica	2. parcijalni ispit
	15. sedmica	Evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	60 %
	2. referati	20 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	5
	2. Referat	15
	3. Pismeni ispit	40
	4. Prikaz istraživanja/ Best practice - Grupni rad	10
	5. Usmeni ispit	30

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Bach, H. (2005): <i>Osnove posebne pedagogije</i>. Zagreb: Educa. – Bouillet, D. (2010): <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb: Školska knjiga. – Igrić, Lj. (2005): <i>Uvod u inkluzivnu edukaciju // Osnove edukacijskog uključivanja-Škola po mjeri svakog djeteta je moguća</i> / Igrić, Ljiljana (ur.). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu Edukacijsko-rehabilitacijsku fakultet i Školska knjiga. str. 3-50 – Zrilić, S. (2011): <i>Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole</i>. Zrinski: Čakovec.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Igrić, Lj. (2004). Društveni kontekst, posebne potrebe/invaliditet/teškoće u razvoju i edukacijsko uključivanje. <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 40(2), 151-164. Preuzeto s https://hrcak.srce.hr/11523 – Jensen, E. (2004): <i>Različiti učenici, različiti mozgovi</i>. Zagreb: Educa. – Karamatić Brčić, M. (2012). Implementacija i provedba inkluzivnog odgoja i obrazovanja u sustavu redovnih škola. <i>Magistra Iadertina</i>, 7(1), 101-109. Preuzeto s https://hrcak.srce.hr/99895 – Romstein, K. (2010). Epistemološki pristup inkluziji. <i>Pedagogijska istraživanja</i>, 7(1), 85-92. Preuzeto s https://hrcak.srce.hr/118380

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

MUZIČKA KULTURA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 4,5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: V.prof.dr. Indira Meškić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: indira.meskcic@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je sticanje muzičkog obrazovanja studenata (prvenstveno muzičkog opismenjavanja) kao osnove-bazične pretpostavke za kasnije metodičke zadatke, odnosno muzičko osposobljavanje za obavljanje odgojno-obrazovnog procesa u užem smislu (planski i sistematski utjecaj na ličnost u smislu podsticanja i razvijanja muzičkog senzibiliteta i aktiviranja i razvoja muzičkog interesa i sposobnosti) i u širem smislu/značenju muzički odgojno-obrazovni proces koji se provodi u školama, u skladu sa savremenom muzičkom pedagogijom koja se zasniva na stajalištu da su sva djeca muzikalna i u odgovarajućoj mjeri sposobna za muzičke aktivnosti. Uz upoznavanje i razumijevanje stručnih pojmova i sadržaja značajno je razvijanje svijesti o značaju i ulozi muzike/muzičke umjetnosti/muzičke kulture kao univerzalnog sredstva komunikacije.	
1.1. Očekivani ishodi	Poslije odslušanih/ realizovanih predavanja i vježbi, te uspješno položenog ispita studenti će biti osposobljeni: <ul style="list-style-type: none"> – Primijeniti stečena znanja u praksi; – Kompetentno vladati normama savremene muzičke pismenosti; – Posjedovati kritičko razumijevanje i upotrebu principa za dato područje studija; – Pratiti i aktivno sudjelovati u nastavi i realizaciji specifičnih ciljeva i zadataka na trećoj godini (na predmetu Metodika muzičkog izraza), na osnovu muzičke pismenosti i stečenih muzičkih sposobnosti muziciranja – vokalnih i instrumentalnih; – Samostalno planirati i izvoditi muzičke aktivnosti; – Istraživati i praktično primjenjivati rezultate istraživanja u cilju poboljšanja rada u okviru muzičkih aktivnosti; – Postaviti ciljeve za ostvarivanje samousmjerenja i cjelovitog učenja- . 	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema predmeta koji su preduvjeti za polaganje ispita.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Uvodni sat – upoznavanje sa sadržajem kolegija i literaturom; Osnovna teorija muzike-muzika, zvuk, ton, osnovna imena tonova, tonski sistem.
	2. sedmica	Note, linijski sistem, ključ, bilježenje nota u violinskom – G ključu i bas- F ključu.
	3. sedmica	Ostali ključevi (vokalni ili C ključevi), onsozna ljestvica,

	stupanj i stepen, osnovni intervali.
4. sedmica	Trajanje tonova-pregled notnih vrijednosti, pauze, povećanje notnih vrijednosti, Metrika- muzički metar-takt – vrste taktova.
5. sedmica	Ritmika, ritam, sinkopa, nepravilne tonske grupe, predtakt, uzmah
6. sedmica	Ritmičke vježbe – ritmički diktat.
7. sedmica	Melodika-melodija, predznaci, hromatski i dijatonski polustepen i cijeli stepen.
8. sedmica	Ljestvice – skale, dur i mol, hromatske ljestvice i ostale ljestvice.
9. sedmica	Intervali – veličina, vrsta i sazvučje, Akordi – kvintakord i septakord i njihovi obrtaji-
10. sedmica	Osnove sviranja desnom rukom na instrumentu sa tipkama-specifičnosti dječijih pjesama. Tempo i dinamika u muzici – definicijai oznake.
11. sedmica	Historija muzike – muzika prvobitne zajednice i starih civilizacija.
12. sedmica	Muzika srednjeg vijeka i renesanse.
13. sedmica	Muzika baroka i klasike.
14. sedmica	Muzika romantizma, impresionizma i XX stoljeća.
15. sedmica	Muzička historija BiH

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	30 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	40 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10
	2. Seminarski rad	20
	3. Prvi parcijalni ispit	20
	4. Drugi parcijalni ispit	20
	5. Završni ispit	30

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Tajčević, Marko (1962.): Osnovna teorija muzike, Beograd: Prosveta. – Ferović, Selma (1991.): Teorija i praksa muzičkog vaspitanja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini, Sarajevo: IDP "Udžbenici, priručnici i didaktička sredstva". – Kučukalić, Zija (1977.): Osnovi muzičkog obrazovanja, priručnik, Sarajevo: IGJRO Svjetlost. – Završki, Josip (1979.): Teorija glazbe - udžbenik za muzičke škole, Zagreb: Školska knjiga. – Ferović, Selma (2003.): Muzička - Glazbena kultura: II razred gimnazije, Sarajevo: Sarajevo-Publishing. – Ferović, Selma i Meškić, Indira (2011.): Muzička/glazbena kultura za I, II i III razred osnovne škole, Sarajevo Publishing
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Šmit, Marija Blanka (2001.): Glazbom do govora, Zagreb: Naklada Haid. – Manasterioti, Višnja (1981.): Prvi susreti djeteta s muzikom: priručnik za roditelje i sestre odgajateljice u dječjim jaslicama, Zagreb: Školska knjiga. – Andreis, Josip: Povijest glazbe I-IV, Sveučilišna naklada Liber, Zagreb, 1989.g.

	– Despić, Dejan: Teorija muzike, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1997. g.– Despić, Dejan: Muzički stilovi, Istočno Sarajevo, 2004. g.– Popović, Borivoje: Solfeggio za I-VI razred osnovne muzičke škole, Udruženje muzičkih pedagoga Srbije, Beograd, 1984. g.– Muzika/Music, Časopis za muzičku kulturu, Muzička akademija u Sarajevu, Muzikološko društvo Federacije BiH/Zbornici radova sa priložima i radovima domaćih i stranih stručnjaka iz oblasti muzikologije, etnomuzikologije, muzičke pedagogije i estetike.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

TEORIJA TJELESNOG I ZDRAVSTVENOG ODGOJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 4,5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P+2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: V.prof.dr. Mirjana Mađarević	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: mmadjarevic@yahoo.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Studente treba obrazovati iz domena ove oblasti i podučiti o zakonitostima upravljanja svim procesima vježbanja i posljedicama tih procesa na dječiji organizam. Usvojiti saznanja o transformacionim procesima u organizmu kome je cilj 1. unapređenje zdravlja 2. optimalan razvoj dječijih osobina, motoričkih sposobnosti, motoričkog znanja i njihovo zadržavanje što duže vrijeme na što višem nivou. 3. Sprečavanje preranog pada pojedinih antropometrijskih karakteristika (preventiva za nastajanje deformiteta) 4. Procesom vježbanja ostvariti individualni maksimalni razvoj motoričkog znanja i dostignuća. Kontinuirano usavršavati motoričke sposobnosti.Upoznati studente sa organizacijom procesa vježbanja u školi, sredstvima i pomagalima koja se koriste za ostvarenje generalnog i parcijalnih ciljeva	
1.1. Očekivani ishodi	Studenti će biti spremni: -Koristiti znanja iz oblasti tjelesnog odgoja usmjeren na razvoj biološkog potencijala djeteta -Odgajati djecu koristeći sredstva tjelesnog odgoja. -Organizirati sadržaje iz tjelesnog odgoja tako da ciljevi budu ispunjeni bez obzira na materijalna sredstva i uslove u kojima će raditi.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preduvjeta.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju Vježbe	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Osnovi terminologije kinezioloških aktivnosti. Pedagoški ciljevi i zadaci.
	2. sedmica	Organizam čovjeka kao jedinstvena cjelina. Regulacija rada organa i povezanost funkcija u organizmu. Transformacioni procesi: funkcionalni morfološki, motorički.
	3. sedmica	Anatomske karakteristike skelet čovjeka.
	4. sedmica	Kosti glave , kosti trupa.
	5. sedmica	Kosti udova.
	6. sedmica	Deformiteti (kifoza, lordoza, skolioza, ravno stopalo, deformiteti nogu).
	7. sedmica	Aerobne i anaerobne vježbe mišićne aktivnosti (sistematizacija).
8. sedmica	Motoričke sposobnosti, motorička znanja i dostignuća	

	9. sedmica	Organizacioni oblici, metodičko organizacioni oblici rada sa djecom.
	10. sedmica	Vremenska struktura i tematski sadržaji koji se primjenjuju u radu sa djecom školskog uzrasta
	11. sedmica	Procjena i kontrola efekata kinezioloških aktivnosti (doziranje i procjena opterećenja u toku aktivnosti)
	12. sedmica	Usavršavanje motoričkih sposobnosti uvodno pripremni dio.
	13. sedmica	Praktična primjena pojedinih oblika rada
	14. sedmica	Elementarne, sportske i štafetne igre u okviru kineziološke aktivnosti.
	15. sedmica	Pripreme studenata za ispit

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. prezentacije i vježbe	60 %
	2. seminarski	10 %
	3. radionica/grupni rad	30 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10
	2. Aktivnosti u toku nastave	20
	3. Grupni rad	20
	4. Praktični ispit	50

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Hadžikadunić, M., Mađarević M.: Metodika nastave tjelesnog odgoja sa osnovama fiziologije tjelesnog vježbanja. Zenica 2004. – Mehmedić, U., M. Mađarević, ; Teorija i metodika Tjelesnog odgoja. Zenica, 1998. – Nožinović, Z., Nožinović, A., Hadžikadunić, A.: Metodika tjelesnog odgoja, Tuzla 2004.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Ivanković, A. (1982) Tjelesni odgoj djece predškolske dobi, Školska knjiga Zagreb. – Findak, V. (1992) Metodički organizacijski oblici rada u edukaciji, sportu i sportskoj rekreaciji, – Hrvatski savez za sportsku rekreaciju i Montorex. Zagreb.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

SOCIJALNA POLITIKA MARGINALNIH GRUPA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 4
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc. dr. Muharem Adilović	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: madilovic@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Socijalna politika marginalnih grupa prvenstveno se bavi procesima i vrijednostima u savremenom bosanskohercegovačkom društvu, koji u najvećoj mjeri uvjetuju stvaranje marginalnih grupa, ali i sociopolitičkim mehanizmima kojima se nastali problemi marginaliteta nastoje prevladati. Ovaj kolegij omogućava studentima usvajanje znanja o većim marginalnim grupama, njihovu pravilnu identifikaciju, te upoznavanje sa sociopolitičkim mehanizmima za integraciju marginalnih grupa koji su dostupni u bosanskohercegovačkom društvu.	
1.1. Očekivani ishodi	Studenti će ovladati osnovnim pojmovima marginalizacije i biti u stanju metodološki pravilno detektovati marginalne grupe. Studenti će moći kritički sagledati ulogu, funkciju i značaj socijalne politike u obezbjeđenju sistema integracije marginalnih grupa u širu društvenu zajednicu Studenti će moći kritički sagledati i problematizirati društvene napore koji se čine s ciljem integracije marginalizovanih pojedinaca i grupa.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preduvjeta.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Definicija marginaliteta i marginalnih grupa.
	2. sedmica	Uzroci marginalizacije i tipologija marginalnih društava
	3. sedmica	Teorijske perspektive: Strukturalni funkcionalizam i Konfliktne perspektive
	4. sedmica	Teorija etiketiranja, Kulturološka perspektiva
	5. sedmica	Mladi kao marginalna grupa
	6. sedmica	Stari ljudi - problemi i načini socijalnog zbrinjavanja
	7. sedmica	Problemi migranata, naseljenih, prognanika i izbjeglica
	8. sedmica	Nezaposlenost i strategija borbe protiv marginalizacije
	9. sedmica	Siromaštvo i marginalizacija
	10. sedmica	Osobe sa smetnjama u razvoju kao marginalna grupa
	11. sedmica	Marginalne etničke grupe
	12. sedmica	Socijalna politika i mehanizmi integracije marginalnih grupa
	13. sedmica	Društvena redistribucija blagostanja i marginalizacija
	14. sedmica	Socijalne inovacije i marginalizacija
15. sedmica	Završna evaluacija kolegija	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	35 %
	2. prezentacije	65 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prezentacije, esej, seminarski rad	20 %
	2. prisustvo nastavi, aktivnosti	10 %
	3. pismeni ispit	30 %
	4. usmeni ispit	40 %

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Spiker, P., „Socijalna politika - teorija i praksa“, Edicija Katedra, Fakultet političkih nauka Beograd, 2014.– Sarpellon, G. i dr.: Procesi marginalizacije. Socijalna politika, 1988, XLIII, tematski br: 3-4.– Haralambos, M., Heald, R.: Uvod u sociologiju (odabrana poglavlja). Globus, Zagreb, 1989.– Radin, F., ur.: Fragmenti omladine. Zagreb, RZ RK SSOH, 1988.– Milosavljević, M., i Jugović, A., „Izvan granica društva – savremeno društvo i marginalne grupe“, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, 2009.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Clebert, J.P.: Cigani. Stvarnost, Zagreb, 1967.– Fromm, E.: Zdravo društvo. Naprijed, Zagreb, 1980– Jugović, A., „Teorija društvene devijantnosti“, Patenon, Beograd, 2013.– Sofić, Z., „Podižući čovjeka“, Harfo-graf doo, Tuzla, 2008.– Ajduković, D., „Socijalna rekonstrukcija zejdnice“, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb, 2003.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

DJEČIJA IGRA I KREATIVNOST			Šifra:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 4
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2 P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Van. prof.dr. Haris Cerić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: cerich@fpn.unsa.ba
Saradnik: V.as.mr. Selvedin Delić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: delic_selvedin@yahoo.com

1. CILJ PREDMETA	Razumijevanje različitih tumačenja i objašnjenja dječije igre i njene zavisnosti od tipova socio-kulturne sredine, vrste dječijih igara i njihova razvojna zasnovanost, funkcija igre u razvoju djeteta, kultivisanje dječije igre, socijalne igre u funkciji razvijanja kohezivne vršnjačke grupe, socijalne igre u funkciji podsticanja saradnje u vršnjačkog grupi, tradicionalne dječije igre, igre za podsticanje samoafirmacije djece, igračke i njihov značaj za kultivisanje dječije igre, igre i individualne razlike među djecom.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Studenti će moći razumjeti igru i njenu funkciju u razvoju djeteta, biti će osposobljeni za adekvatan izbor igara kako bi podsticali različite aspekte dječijeg razvoja, bit će motivirani za kreiranje novih didaktičkih igara, te za primjenu tradicionalnih igara.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme</p> <p>Teorije dječije igre</p> <p>Vrste dječijih igara</p> <p>Kultivisanje dječije igre</p> <p>Doprinos igre fizičkom razvoju djece</p> <p>Doprinos igre kognitivnom razvoju djece</p> <p>Doprinos igre govornom razvoju djece</p> <p>Prvi parcijalni ispit</p> <p>Doprinos igre emocionalnom razvoju djece</p> <p>Doprinos igre socijalnom razvoju djece</p> <p>Organizacija dječije igre</p> <p>Uloga odraslog u dječijoj igri</p> <p>Funkcija i vrste igračaka</p> <p>Zahtjevi za igračke koje podstiču dječiji razvoj</p> <p>Organizovanje i primjena različitih vrsta igara u vršnjačkoj grupi</p> <p>Završna evaluacija oblasti</p>

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	20
	2. prezentacije	50
	3. gosti predavači	10
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		

2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. esej (pisani rad + prezentacija)	30%
	2. test	20%
	3. završni ispit	50%

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Kamenov E. (2006.) Igre i igračke, Beograd, ZUNS – Saton-Smith B. (1989.) Igračke i kultura, Beograd, ZUNS – Marjanović A. (1977.) Dječija igra i stvaralaštvo, Beograd, Edicija prosvjetnog predleđa.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Duran M. Plut D. Mitrović M. (1988.) Simbolička igra i stvaralaštvo, Beograd ZUNS

6.2. DRUGI SEMESTAR

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

PREDŠKOLSKA PEDAGOGIJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	ECTS krediti: 5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: R.prof. dr. Edina Vejo	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: edina.vejo@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj programa je usvajanje sistema znanstvenih činjenica, teorija i istraživačkih metoda u Predškolskoj pedagogiji, te osposobljavanje studenata za afirmaciju spoznaje o važnosti ranog odgoja, te u tom pravcu obrazovanje za kvalitetno, kompetentno i stručno provođenje raznih oblika izvanporodičnog ali i porodičnog odgojnog interveniranja u ovom uzrastu.	
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Nakon odslušanog kolegija kod studenata očekuje se: – usvajanje konstruktivističke i holističke spoznajne perspektive u praksi stručnog djelovanja u ranom odgoju – razvijenost kritičke samorefleksivnosti kao vrijednosnog i stručnog orijentira u praksi ranog odgoja	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Opća pedagogija	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. sedmica	Analiza povijesne građe – tragovi o predškolskom odgoju u svijetu i u BiH
	2. sedmica	Epistemološki parametri Predškolske pedagogije Mjerenje tzv. odloženog efekta vrtića
	3. sedmica	Pomjeranje dobnih granica: rani odgoj, težišni odgojni period
	4. sedmica	Osnovne aktivnosti i oblici predškolskog odgojno-obrazovnog procesa: igra, usmjerene aktivnosti, slobodne aktivnosti
	5. sedmica	Odgojna područja u ranom odgoju; Metode ranog odgoja (holistički pristup)
	6. sedmica	Tjelesni odgojni sadržaji; metode i sredstva tjelesnih odgojnih sadržaja
	7. sedmica	Prvi parcijalni ispit
	8. sedmica	Intelektualni odgojni sadržaji, razvijanje spoznajnih procesa i sposobnosti
	9. sedmica	Podsticanje prirodne radoznalosti i razvijanje motivacije
	10. sedmica	Moralni odgojni sadržaji
	11. sedmica	Oblici disfunkcionalnosti porodice i refleksije na razvoj djeteta u ranoj dobi
	12. sedmica	Partnerstvo porodice i vrtića
13. sedmica	Kontrastivna analiza funkcionalnog i humanističkog modela	

	14. sedmica	II parcijalni ispit
	15. sedmica	Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	35 %
	2. prezentacije	65 %
<i>Učešće u ocjeni (%)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prezentacija	15 %
	2. Prvi parcijalni	30 %
	3. Drugi parcijalni	30 %
	4. Usmeni ispit	25 %

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Bredekamp, S. (1996), <i>Kako djecu odgajati</i>, Zagreb: Educa. – Haug-Schanbel, G. (1997), <i>Agresivnost u dječijem vrtiću</i>, Zagreb: Educa. – Kreso-Pašalić, A. (1999), <i>Roditelji prvi učitelji – rani odgoj</i>, Sarajevo: Step by step. – Mitrović, D. (1982), <i>Predškolska pedagogija</i>, Sarajevo, Svjetlost. – Philips, S. (2003), <i>Montessori priprema za život: Odgoj neovisnosti i odgovornosti</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap.
3.2. Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Ćurak, H. (ur) (2011), <i>Kvalitet predškolskog odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo: Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine – <i>Standardi kvaliteta rada odgajateljica, pedagogica i direktorica u predškolskom odgoju i obrazovanju</i>, (2011), Sarajevo: Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

ŠKOLSKA PEDAGOGIJA			Šifra predmeta:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P+2V+1Pr		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: V.prof. dr. Izet Pehlić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: izet.pehlic@gmail.com
Saradnik: V.as.mr. Selvedin Delić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: delic_selvedin@yahoo.com

1. CILJ KOLEGIJA	Ciljevi kolegija su: – da studenti usvoje relevantne sadržaje iz školske pedagogije potrebne za obavljanje poslova nastavnika u školi; – da se studenti osposobe za transferiranje relevantnih sadržaja i njihovu primjenu u praksi; – da se studenti senzibiliziraju za različite probleme škole i osposobe za njihovo rješavanje; – da razviju kritički odnos spram postojećih rješenja u području školske edukacije; – da se osposobe za kreiranje novih pristupa odgojno-obrazovnim potencijalima škole; – da se osposobe za kreiranje kvalitetnih okruženja za učenje.	
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Nakon odslušanog kolegija Školska pedagogija studenti će: – poznavati bitne sadržaje iz školske pedagogije; – znati strukturu škole i svoju ulogu u tom sistemu te prepoznati i podsticati ulogu škole u društvu i analizirati utjecaj društvenih procesa na razvoj škole; – znati analizirati organizacijska pitanja škole, saradnju škole i drugih faktora odgojno-obrazovnog procesa, uz nezaobilazno podsticanje inoviranja škole i saradnje s drugim školama i tržištem rada; – znati istraživati školsko-pedagoške fenomene.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Opća pedagogija	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. sedmica	Definiranje područja školske pedagogije. Kretanja u školskoj pedagogiji, njihova interaktivna relacija sa školom.
	2. sedmica	Makroperspektivističke i mikroperspektivističke teorije škole.
	3. sedmica	Teorija kurikulumuma (naglasak na karakteru prisustva u nastavi razredne nastave)
	4. sedmica	Elementi školske kulture (školska klima, organizacijska kultura škole, škola kao institucija vrijednosti)
	5. sedmica	Redefinirane temeljne kompetencije evropske škole (učiti znati, učiti biti, učiniti činiti, učiti živjeti zajedno)
6. sedmica	Interakcijsko-komunikacijski aspekt djelovanja škole	

	(međuljudski odnos, lični i profesionalni odnos, elementi reciprociteta u odnosu, zakonitosti socijalne percepcije)
7. sedmica	Partnerstvo porodice i škole (distinkcija između saradnje i partnerstva, principi i organizacijski modeli realizacije partnerstva porodice i škole, uloga profesora razredne nastave)
8. sedmica	Menadžment u obrazovanju (pojam i vrste menadžerskih funkcija, upravljanje ljudskim resursima)
9. sedmica	Distinktivni identitet škole i redefinirani sistem usavršavanja nastavnika (interno uspostavljanje kvaliteta; reformski zakon o stručnom usavršavanju nastavnika)
10. sedmica	Akciono istraživanje u školi (pojam, značaj i mogućnosti iz uloge profesora razredne nastave)
11. sedmica	Samovrednovanje škole
12. sedmica	Dokimološki aspekt djelovanja škole (vrednovanje nastavnika, vrednovanje učenika; principi, vrste, metode i efekti vrednovanja)
13. sedmica	Spesifičnosti dokimološke dimenzije u razrednoj nastavi (slojevitost i kompleksnost vrednovanja učeničkog napredovanja)
14. sedmica	Pismeni ispit
15. sedmica	Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. prezentacije	80%
	2. razgovor i diskusija	20%
<i>Učešće u ocjeni (%)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10 %
	2. Pedagoška praksa	20 %
	3. Seminarski rad	15 %
	4. Pismeni ispit	50 %
	5. Prezentacija	5 %

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Kačapor, S. (1999), <i>Uvod u školsku pedagogiju</i>, Bograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. – Ajanović Dž. – Stevanović, M. (1998), <i>Školska pedagogija</i>, Sarajevo: Prosvjetni list. – Ćatić, R. – Ramić, O. (1998), <i>Osnovnoškolska pedagogija</i>, Zenica: Pedagoška akademija u Zenici.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Bratanić, M. (1990), <i>Mikropedagogija: Interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja</i>, Zagreb: Školska knjiga. – Domović, V. (2003), <i>Školsko ozračje i učinkovitost škole</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Glasser, W. (1994), <i>Kvalitetna škola</i>, Zagreb: Educa. – Glasser, W. (1999), <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>, Zagreb: Educa. – Hartmanut von Henting, (1997), <i>Humana škola</i>, Zagreb: Educa. – Jurić, V. (2004). <i>Metodika rada školskoga pedagoga</i>. Zagreb: Školska knjiga. str. 11-122. Matijević, M. (2001), <i>Alternativne škole</i>. Zagreb: Tipex

	<ul style="list-style-type: none"> – Klaus-Jürgen, Tillman, (1994), <i>Teorija škole</i>, Zagreb: Educa. – Madelin, M. (1991), <i>Osloboditi školu</i>. Zagreb: Educa – Marsh, C. (1994), <i>Kurikulum</i>, Zagreb: Educa.
--	---

Napomena: U okviru Školske pedagogije studenti obavljaju pedagošku praksu u osnovnoj školi u trajanju od 15 sati.

Cilj Pedagoške prakse je da se student upozna sa različitim aspektima života i odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj školi, da još jednom provjeri svoje profesionalno opredjeljenje i mogućnost vlastite adaptacije na ambijent i uvjete odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj školi.

Pedagošku praksu student realizira petodnevnim boravkom u osnovnoj školi, po planu i programu koji utvrđuje visokoškolska institucija u saradnji sa osnovnom školom. Studenti su obavezni prisustvovati satima redovne i ostalih vidova nastave od prvog do petog razreda predviđenih nastavnim planom osnovne škole ukupno 5 sati.

U realizaciji pedagoške prakse u školi studentima pomoć pružaju mentor, pedagog i direktor škole, koji i verificiraju uspješno obavljenju pedagošku praksu.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

PRIPREMA DJECE ZA POLAZAK U ŠKOLU			Šifra:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	ECTS krediti: 5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: V. prof. dr. Anela Hasanagić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: anela315@gmail.com
Saradnik: V.as.mr. Selvedin Delić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: delic_selvedin@yahoo.com

1. CILJ PREDMETA	Upoznati studente sa razvojnim specifičnostima djece predškolskog uzrasta, sa strategijama i postupcima kojima se može poticajno djelovati na dostizanje gotovosti za polazak u školu; utvrđivanje načina na koje se djeca pripremaju za školu; omogućiti studentima da upoznaju pedagošku i psihološku literaturu kojom se utvrđuje pripremljenost djece za polazak u školu; upoznavanje sadržaja i oblika saradnje između predškolske ustanove, osnovne škole i roditelja u kontekstu pripreme djece za školu.	
1.1. Očekivani ishodi	Studenti će steći osnovna teoretska i praktična znanja neophodna za rad u obaveznom predškolskom obrazovanju, tzv. Maloj školi. Naučit će praktično kako razvijati svaki pojedini aspekt razvoja kod djece, kako uraditi procjenu i evaluaciju trenutnog stanja kod djeteta, te izdefinirati plan rada sa pojedinim djetetom, kako bi ustanovili snage i slabosti svakog polaznika, te će biti u stanju programirati rad sa svakim djetetom u skladu sa evaluacijom i ciljevima obaveznog predškolskog obrazovanja.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Opća psihologija	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Opšta i posebna priprema djece za školu
	2. sedmica	Zrelost ili gotovost za školu i problem akceleracije;
	3. sedmica	Historijski pregled ispitivanja zrelosti djece za školu
	4. sedmica	Fizički razvoj i zrelost za školu
	5. sedmica	Intelektualna zrelost za školu – teorije kognitivnog razvoja
	6. sedmica	Kognitivne funkcije školskog obveznika i značaj otkrivačkih aktivnosti
	7. sedmica	kolokvij
	8. sedmica	Intelektualne sposobnosti
	9. sedmica	Socijalna i emocionalna stasalost za polazak u školu
	10. sedmica	Komunikativnost i stvaralaštvo kao pokazatelji gotovosti
	11. sedmica	Školske sposobnosti
	12. sedmica	Motivaciona gotovost za polazak u školu i pripremanje djece za školski red i disciplinu
	13. sedmica	Uloga igre u pripremanju djece za školu
14. sedmica	Saradnja vrtića sa porodicom i školom u pripremi djece za školu	

	15. sedmica	Rekapitulacija svih oblasti
--	-------------	-----------------------------

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	10 %
	2. prezentacije	45 %
	3. radionica/grupni rad	40 %
	4. film	5 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi i aktivnost	15 %
	2. Izrada portofolija u toku vježbi	25 %
	3. I parcijalni ispit	20 %
	4. II parcijalni ispit	20 %
	5. Usmeni ispit	20 %

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Hitrec G. (1991.) Kako pripremiti dijete za školu, Školska knjiga, Zagreb – Kamenov, E. (2006) Vaspitno-obrazovni rad u pripreмноj grupi dječjeg vrtića, N. Sad: Dragon – Meduz, S.; Kešdan, A. (2000) Kako pomoći deci da uče-prilozi kognitivnom programu, Beograd: ZUNS – Vasta R.,Haith M.M., Miller S. (1998.) Dječija psihologija, Naklada Slap, Jastrebarsko; – Troj F.(1970.) Psihologija deteta, Nučna knjiga, Beograd – Starc B.,Obradović Č.,Pleša A., Profaca B., Letica M.(2004.), Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi, Golden marketing, Zagreb
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Donaldson, M. (1988) Um deteta, Beograd: ZUNS; – Podđakov, N.N. (1984) Praktično mišljenje kod djece, Beograd: ZUNS – Antropova, M. V.; Koljcova, M.M. (1986)(red.) Psihofiziološka zrelost dece, Beograd: ZUNS – Kamenov, E. (1982) Eksperimentalni programi za rano obrazovanje, Beograd: ZUNS

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

INKLUZIVNA EDUKACIJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	ECTS krediti: 6
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc. dr. Elma Begagić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: socijalnap@gmail.com
Saradnik: Izbor u toku	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Posredovanje elementarnih teorijskih premisa u području inkluzivne edukacije uz naglasak na sveobuhvatno, multiperspektivno sistemsko djelovanje u radu sa djecom s posebnim potrebama, njihovim porodicama, stručnjacima različitih profila i zajednicom.	
1.1. Očekivani ishodi	Nakon položenog predmeta student će: <ul style="list-style-type: none"> – poznavati stručne termine u oblasti inkluzivne edukacije – poznavati razvojne specifičnosti djece s posebnim potrebama – imati sposobnost razumijevanja važnosti multiperspektivnog i multidisciplinarnog pristupa u radu – razlikovati i interpretirati modele edukacije učenika s posebnim obrazovnim potrebama u redovnom sistemu odgoja i obrazovanja – u saradnji sa edukatorom – rehabilitatorom učestvovati u planiranju i programiranju odgojno-obrazovnog rada – objasniti važnost osnaživanja u kontekstu sveobuhvatne inkluzivne edukacije 	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Uvod u inkluzivnu edukaciju	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Uvod u inkluzivnu edukaciju
	2. sedmica	Djeca s teškoćama u vidu i njihove razvojne specifičnosti u kontekstu inkluzivne edukacije
	3. sedmica	Djeca s teškoćama sluha i njihove razvojne specifičnosti u kontekstu inkluzivne edukacije
	4. sedmica	Djeca s teškoćama u glasu, govoru i jeziku i njihove razvojne specifičnosti u kontekstu inkluzivne edukacije
	5. sedmica	Djeca s tjelesnim invaliditetom i hroničnim bolestima i njihove razvojne specifičnosti u kontekstu inkluzivne edukacije
	6. sedmica	Djeca s poremećajem u ponašanju i njihove razvojne specifičnosti u u kontekstu inkluzivne edukacije
	7. sedmica	Djeca s intelektualnim teškoćama i njihove razvojne specifičnosti u u kontekstu inkluzivne edukacije
	8. sedmica	1. parcijalni ispit
9. sedmica	Modeli edukacije učenika s posebnim obrazovnim potrebama	

		u redovnom sistemu odgoja i obrazovanja
	10. sedmica	Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada u inkluzivnoj edukaciji
	11. sedmica	Asistent u nastavi kao član multidisciplinarnog tima
	12. sedmica	Osnaživanje u kontekstu odgojno-obrazovnog sistema
	13. sedmica	Osnaživanje u kontekstu rada s porodicom
	14. sedmica	2. parcijalni ispit
	15. sedmica	Evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	60 %
	2. referati	20 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	5
	2. Referat	15
	3. Pismeni ispit	40
	4. Prikaz istraživanja/ Best practice - Grupni rad	10
	5. Usmeni ispit	30

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Kiš-Glavaš, L.; Fulgosi-Masnjak, R.(2002): Do prihvaćanja zajedno - Integracija djece s posebnim potrebama. Priručnik za učitelje. Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama. Zagreb: IDEM. – Mešalić, Š., Šakotić, N., Nikolić, M. (2007): <i>Pristup inkluzivnoj praksi u vaspitanju i obrazovanju</i>. Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. – Musabašić, E. (2012): Psihosocijalno savjetovanje porodica djece s intelektualnim teškoćama. U: <i>Savremeni tokovi u ranom dogoju. Znanstvena monografija</i>. Zenica: Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici. S. 611 – 626 – Mustać, V., Vicić, V. (1996): <i>Rad s učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoj školi</i>. Zagreb: Školska knjiga. – Plaute, W. & Theunissen, G. (2002): <i>Empowerment und Heilpädagogik – ein Handbuch</i>. Freiburg: Lambertus Verlag.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Cerić, H. & Alić, A. (2005): <i>Temeljna polazišta inkluzivnog obrazovanja</i>. Zenica: Hijatus. – Greenspan, S.I., Wieder, S. (2003): <i>Dijete s posebnim potrebama. Poticanje intelektualnog i emocionalnog razvoja</i>. Zagreb: Ostvarenje. – Kuhl, P., Stanat, P., Lütje-Klose, B., Gresch, C., Pant, H. A. & Prenzel, M. (ur.)(2015): <i>Inklusion von Schülerinnen und Schülern mit sonderpädagogischem Förderbedarf in Schulleistungserhebungen</i>. Wiesbaden: Springer VS. – Lazor, M., Isakov, M. & Ivković, N. (2012): Asistivna tehnologija u školi. Škola za osnovno i srednje obrazovanje “Milan Petrović” sa domom učenika. URL: http://www.skolskiportal.edu.me/Inkluzivno%20obrazovanje/Asistivna%20tehnologija%20u%20%C5%A1koli.pdf

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

RAZVOJNA PSIHLOGIJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	ECTS krediti: 5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: V. prof. dr. Anela Hasanagić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: anela315@gmail.com
Saradnik: V.as.mr. Mersiha Jusić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: mersix@hotmail.com

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da studenti upoznaju i usvoje procese psihičkog razvoja čovjeka od začeća do polaska u školu, da steknu znanja o kognitivnim, emocionalnim i socijalnim promijenama u svakom periodu psihičkog razvoja djeteta (u prenatalnom periodu, u periodu novorođenčeta, u ranom djetinstvu, u školskom periodu, u pubertetu i u adolescenciji), da upoznaju prirodu i probleme nadarene djece i djece sa posebnim potrebama i da nauče kako da stečene spoznaje primjene u toku izvođenja nastave u školi.	
1.1. Očekivani ishodi	Studenti će kroz ovaj predmet razviti sposobnost da razumiju osnovne karakteristike normativnog razvoja u periodu od začeća do polaska u školu, pa i u školskoj dobi, da prepoznaju devijaciju i da reagiraju u skladu sa potrebom. Pripremiti će se da u skladu sa teoretskim spoznajama djeluju da usvajaju praktična znanja na predmetima koji slijede.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Opća psihologija	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Predmet i razvoj dječije psihologije, Periodizacija psihičkog razvoja
	2. sedmica	Zakonitosti psihičkog razvoja. Teorije u proučavanju djece (biheviorizam, socijalne teorije učenja, kognitivna teorija, psihodinamička teorija, interakcionistička teorija.)
	3. sedmica	Metode istraživanja psihičkog razvoja čovjeka. Eksperimentalni metod. Metod posmatranja. Intervju i anketa. Longitudinalni i transferzalni pristup.
	4. sedmica	Prenatalni period – evokacija film National geographic: Blizanci u utrobi
	5. sedmica	Prenatalni razvoj djeteta.
	6. sedmica	Novorođenče – evokacija film National geographic: Od rođenja do prve godine, predavanje Rođenje i roditeljstvo.
	7. sedmica	Prvi parcijalni ispit
	8. sedmica	Tjelesni, kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj dojenčeta (0 – 2 god.)
	9. sedmica	Piagetova teorija kognitivnog razvoja
10. sedmica	Tjelesni, kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj djeteta u ranom djetinjstvu (u drugoj i trećoj godini života)	

	11. sedmica	Tjelesni i kognitivni razvoj djeteta
	12. sedmica	Emocionalni i socijalni razvoj djeteta
	13. sedmica	Pripremljenost i zrelost djeteta za školu.
	14. sedmica	Djeca sa posebnim potrebama
	15. sedmica	Rekapitulacija svih oblasti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	10 %
	2. prezentacije	40 %
	3. radionica/grupni rad	40 %
	4. film	10%
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi i aktivnost	10
	2. Seminarski rad	10
	3. prikaz knjige	10
	4. izrada portofolija u toku vježbi	10
	5. I parcijalni ispit	20
	6. II parcijalni ispit	20
	7. usmeni ispit	20

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Tahirović S. (2013), Psihološki razvoj djece i mladih, IUS, Sarajevo – Starc B. I sur. (2004.), Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Vasta, R. Heith M. Miller S.A. (1998), Dječija psihologija, Naklada Slap, Jastrebarsko – Berk. L. (2008), Psihologija cjeloživotnog razvoja, Naklada Slap, Jastrebarsko – Klarin m. (2002), Razvoj djece u socijalnom kontekstu, Naklada Slap, Jastrebarsko – Buggle F. (2002), Razvojna psihologija Jeana Piageta, Naklada Slap, Jastrebarsko, – Duran M (2004). Dijete i igra, Naklada Slap, Jastebarsko

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

NJEMAČKI JEZIK I			Šifra:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	ECTS krediti: 4
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: V.prof.dr. Memnuna Hasanica	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: memnunahasanica@gmail.com
Saradnik: Ass. Harun Alić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: harun.alic@hotmail.com

1. CILJ PREDMETA	<p>Cilj predmeta je sticanje nivoa usmene i pismene kompetencije evropskog referentnog okvira A1/2. Osposobljavanje studenata za samostalno sticanje znanja, proširivanje spoznaja i razvijanje sposobnosti mišljenja i pamćenja i prosuđivanja. Semantizacija leksike se proširuje i uvježbava do razine aktivnog leksičkog fonda kako besprijevodnim tako i prijevodnim postupcima.</p> <p>Gramatika:</p> <p>Vrste riječi u njemačkom jeziku.</p> <p>Imenice: leksičko-semantičke i gramatičke kategorije imenica (rod, broj i padež)</p> <p>Zamjenice: leksičke i gramatičke osobine zamjenica (lične, prisvojne, pokazne, neodređene). Značenje i funkcija zamjenica. Deklinacija zamjenica.</p> <p>Brojevi: Glavni i redni brojevi</p> <p>Pridjevi: Leksičke i gramatičke osobine pridjeva. Komparacija pridjeva.</p> <p>Glagoli: Leksičke osobine . Gramatičke kategorije glagola. Glagolski oblici- prezent, perfekt, futur, imperativ.</p> <p>Prijedlozi: Podjela prijedloga: mjesni, vremenski, načinski, uzročni.</p> <p>Vežnici: und, aber, oder, denn, wie, sowohl..als auch...usw.</p> <p>Produktivni i receptivni jezički fond- Jezičke vještine:</p> <p>Čitanje: Tečno, pravilno i smisleno čitanje tekstova iz udžbenika kao i razumijevanje i davanje svoga ličnog mišljenja i zaključivanja. Osposobljavanje studenata za korišćenjem jednojezičnih i dvojezičnih rječnika.</p> <p>Govorenje: Biti u mogućnosti odgovoriti na pitanja o pročitanoj ili odslušanoj tekstu. Preoblikovati tekst u zadani oblik ili ga slobodno konstruisati. Ovladati pravilnim ritmom i intonacijom rečenice.</p> <p>Slušanje: Jezičko i sadržajno razumijevanje jednostavnih tekstova koje govori izvorni govornik stranog jezika ili korištenjem medijskih komunikacija.</p> <p>Pisanje: Sažeti i napisati sadržaj prerađenog teksta jednostavnim riječima. Primijeniti pravilno novi pravopis. Pismeno napisati kraći sadržaj odslušanog ili pročitanoj dijela iz teksta.</p>
1.1. Očekivani ishodi	Student će ovladati potrebnim fondom naučenih izraza, koncipiranim vokabularom i pregledno postavljenim gramatičkim strukturama, kao i steći kognitivne sposobnosti razvijanja vještina slušanja, govora, čitanja i pisanja.

	Između usmenih i pismenih aktivnosti je moguće uspostaviti ravnotežu kao i jednostavnim rečenicama uspjeti predstaviti sebe, okolinu kao uspjeti interpretirati i kraće sadržaje tekstova.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preduvjeta.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Erste Kontakte und Vorstellungen
	2. sedmica	Gegenstände im Haus benennen und beschreiben.
	3. sedmica	Essen und trinken
	4. sedmica	Freizeit (Sport treiben, Musik hören, Bücher lesen)
	5. sedmica	Briefe, Ansichtskarten, Postkarten schreiben, telefonieren
	6. sedmica	Suchen der Wohnungen - Anzeige und Bestellungen schreiben und senden
	7. sedmica	Prvi parcijalni ispit
	8. sedmica	Der Wolf und die sieben Geißlein
	9. sedmica	Schneeweißchen und Rosenrot
	10. sedmica	Umweltschutz und Ökologie überhaupt
	11. sedmica	Orientierung in der Stadt
	12. sedmica	Kaufen und schenken – Einladung schreiben
	13. sedmica	Deutsche Sprache und deutsche Kultur
	14. sedmica	Drugi parcijalni ispit
15. sedmica	Završna evaluacija kolegija	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. Predavanje	60 %
	2. Prezentacije	40 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prezentacija	10 %
	2. Prvi parcijalni	30 %
	3. Drugi parcijalni	30 %
	4. Pismeni ispit	30 %

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	Themen neu 1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache II - Kursbuch Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache II - Arbeitsbuch Max Hueber Verlag 2. Tangram - Deutsch als Fremdsprache II - Kursbuch - Deutsch als Fremdsprache II- Arbeitsbuch Max Hueber Verlag 3. Kontaktsprache II 4. Genial II
3.2. Dodatna literatura	Wörterbücher Rechtschreibung Grammatik der deutschen gegenwärtigen Sprache

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

ENGLJSKI JEZIK I			Šifra:
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	ECTS krediti: 4
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc. dr. Vildana Dubravac	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: mujciavildana@yahoo.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj kolegija je razviti osnovne komunikacijske sposobnosti i vještinu pisanja, te savladati osnove engleske gramatike. U okvirima ovog kolegija je također potrebno osposobiti studente za samostalno sticanje znanja i vještina u ovladavanju literaturom u oblasti ranog odgoja i obrazovanja.	
1.1. Očekivani ishodi	Po završetku nastave iz navedenog kolegija, student će biti upoznat sa osnovama engleske gramatike i moći će komunicirati u određenim situacijama. Moći će razumjeti jednostavniju literaturu iz oblasti ranog odgoja i obrazovanja.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preduvjeta.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Present Simple Tense of the verb 'TO BE'; Present Simple Tense
	2. sedmica	Nouns: number (singular and regular and irregular plural) and gender (possessive 's') Determiners: much, many, a lot of, some, any etc.
	3. sedmica	Past Simple Tense
	4. sedmica	Past Simple Tense - continued
	5. sedmica	Articles: basic uses
	6. sedmica	Present Continuous Tense
	7. sedmica	Modal verbs: <i>can, should</i> and <i>have to</i>
	8. sedmica	Mid-term exam
	9. sedmica	Comparison of adjectives
	10. sedmica	Future forms: <i>will</i> vs. <i>going to</i>
	11. sedmica	Present Perfect Tense
	12. sedmica	Present Perfect Tense - continued
	13. sedmica	Past Continuous Tense
	14. sedmica	Past Continuous Tense vs. Past Simple
15. sedmica	End-term exam	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	10 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	60 %

<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi i redovna izrada zadaća	20%
	2. Prvi parcijalni ispit	25%
	3. Drugi parcijalni ispit	25%
	4. Usmeni ispit	30%

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Cunningham, S., Moor, P.(2008) <i>Cutting Edge</i>, London: Longman Student's Book and Workbook; – Tekstovi o predškolskom odgoju i obrazovanju (kratak prikaz raznih pravaca na ovom polju)
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Longman Basic English Dictionary – Thomson, A.J. and A.V. Martinet: <i>A Practical English Grammar</i>, Oxford University Press (updated) – Thomson, A.J. and A.V. Martinet: <i>A Practical English Grammar – Exercises 1</i>, Oxford University Press (updated) – Thomson, A.J. and A.V. Martinet: <i>A Practical English Grammar – Exercises 2</i>, Oxford University Press (updated)

6.3. TREĆI SEMESTAR

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

DIDAKTIKA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	ECTS krediti: 5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P+2V+1Pr		Ukupan broj sati: 30+30=60+15

Nastavnik: Van. prof. dr. Izet Pehlić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: izet.pehlic@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj je kolegija je da se studenti upoznaju sa pojmom i predmetom didaktike; da upoznaju teorijsko-metodološku utemeljenost didaktike i temeljne didaktičke pojmove; da se upoznaju sa didaktičkim sistemima obrazovanja i nastave s kritičkim i kreativnim odnosom prema didaktičkoj teoriji i praksi; da se upoznaju s elementima nastavne situacije i drugih odgojno-obrazovnih situacija; da se upoznaju s procesom planiranja i programiranja nastave i da se osposobe za izradu nastavnog programa; da se upoznaju sa fazama nastavnog procesa i artikulacijom pojedine nastavne situacije; da se upoznaju sa principima, metodama, tehnologijom i medijima u nastavi i učenju; da se osposobe za transfer i interferenciju spoznaja iz didaktike na različite situacije nastave i odgojno-obrazovnih procesa	
1.1. Očekivani ishodi	Nakon izvršenih studijskih obveza studenti će biti sposobni: – identificirati didaktiku kao pedagošku disciplinu, te njen odnos prema «susjednim» znanostima, – identificirati odnos didaktike i metodike, – čitati i razumjeti program i plan nastave, te strukture programa i njegovu oblatnost, – pripremiti i realizirati područja programa, nastavnih cjelina i nastavnih jedinica, – identificirati nastavne ciljeve (spoznajne, doživljajne, djelatne), – voditi nastavnu evidenciju, – pripremiti, realizirati i evaluirati nastavni proces, – primijeniti različite didaktičko-metodičke odluke, – primjeniti različite postupke vrednovanja i procjenjivanja znanja, – koristiti različite oblike nastave, nastavne postupke, metode i pomagala u realizaciji nastave.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Opća pedagogija	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Predmetna i metodološko-epistemološka utemeljenost didaktike
	2. sedmica	Temeljni didaktički pojmovi, didaktičke teorije, pravci, modeli i sistemi
	3. sedmica	Tipovi nastavnika i komunikacijski proces u nastavi
4. sedmica	Obrazovanje i nastava (ciljevi, zadaci-ishodi učenja i sadržaji;	

	zakoni i zakonitosti, zakonite tendencije)
5. sedmica	Odgojno-obrazovne i nastavne situacije
6. sedmica	Nastavni plan, program i curriculum
7. sedmica	Planiranje i programiranje nastave (strukturiranje curriculumuma)
8. sedmica	Makro i mikro organizacija obrazovanja i nastave
9. sedmica	Didaktički ciklus i njegove etape (pripremanje, realizacija i evaluacija nastave i obrazovanja)
10. sedmica	Artikulacija situacije učenja i nastave
11. sedmica	Didaktički principi u procesu nastave i učenja
12. sedmica	Didaktičke metode nastave i učenja
13. sedmica	Socijalni oblici rada u nastavi i učenju
14. sedmica	Tehnologija i mediji obrazovanja i nastave
15. sedmica	Pismeni ispit i završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. prezentacije	80%
	2. razgovor i diskusija	20%
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10 %
	2. Didaktička praksa	20 %
	3. Seminarski rad	15 %
	4. Pismeni ispit	50 %
	5. Prezentacija	5 %

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Bognar, L., Matijević, M. (2002), <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga. – Ćatić R. (2003), <i>Osnovi didaktike</i>, Zenica: Pedagoški fakultet. – Grgin, T. (2001), <i>Školsko ocjenjivanje znanja</i>, Jastrebarsko: Slap. – Jelavić, F. (1998), <i>Didaktika</i>. Jastrebarsko: Slap.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Bezić, K., Strugar, V. (1998), <i>Učitelj za treće tisućljeće</i>. Zagreb: HPKZ. – Grgin, T. (1987), <i>Školska dokimologija: Procjenjivanje i mjerenje znanja</i>, Zagreb: Školska knjiga. – Jensen, E. (2003), <i>Super-nastava</i>. Zagreb: Educa. – Klafki, Schultz, Cube, Mooler, Winkel, Blankertz. (1993), <i>Didaktičke teorije</i>, Zagreb: Educa. – Kyriacou, C. (1995), <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa. – Marsh, J.C. (1994) <i>Kurikulum: temeljni pojmovi</i>; Zagreb: Educa. – Matijević, M. (2002), <i>Alternativne škole – didaktičke i pedagoške koncepcije</i>, Zagreb: Tipex. – Meyer, H. (2002), <i>Didaktika razredne kvake</i>. Zagreb: Educa. – Pastuović, N. (1999), <i>Edukologija</i>. Zagreb: Znamen. – Slatina, M. (1998), <i>Nastavni metod</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu. – Stoll, L., Fink, D. (2000) <i>Mijenjajmo naše škole: Kakao unaprijediti djelotvornost i kvalitetu škola</i>, Zagreb: Educa. – Terhart, E. (2001), <i>Metode poučavanja i učenja</i>. Zagreb: Educa.

Napomena: U okviru kolegija Didaktika studenti izvode didaktičku praksu u školi u trajanju od 15 sati. Za praksu je oblikovan Dnevnik didaktičke prakse.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

PEDAGOŠKA PSIHOLOGIJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	ECTS krediti: 5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: V. prof. dr. Anela Hasanagić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: anela315@gmail.com
Saradnik: V. ass. mr. Mersiha Jusić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: mersix@hotmail.com

1. CILJ PREDMETA	Upoznati studente sa glavnim pojmovima, teorijskim modelima i metodama istraživanja u području učenja i poučavanja. Uputiti ih u odnos između procesa poučavanja i ishoda učenja u pojedinim akademskim domenima, u odnosu između predškolskog i školskog okruženja i procesa učenja i poučavanja, kao i odnos između motivacijskih i socioemocionalnih varijabli i predškolskog i školskog postignuća. Osposobiti studente za primjenu postupaka za poticanje razvoja strategija i tehnika učenja i vještina poučavanja.	
1.1. Očekivani ishodi	<p>Nakon odslušanog i položenog predmeta, studenti će moći razumjeti osnovne koncepte učenja, zakonitosti učenja, te će biti u stanju da primjene te zakonitosti na učenje u vrtičkoj skupini.</p> <p>Studenti će biti u stanju, formirati specifične ciljeve učenja te uskladiti svoje zahtjeve sa zahtjevima grupe, osposobiti će se za adekvatno i objektivno praćenje i evaluiranje svakog djeteta, naučiti se na praktičan način nositi sa specifičnim potrebama djece, kako nadarene djece tako i djece sa nižim intelektualnim sposobnostima, ali i sa djecom sa emocionalnim potrebama.</p> <p>Poseban naglasak će se dati odgoju osobina odgajatelja.</p>	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Opća psihologija	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Predmet i problemi psihologije odgoja i obrazovanja
	2. sedmica	Historijski pregled razvoja psihologije odgoja i obrazovanja
	3. sedmica	Metode i tehnike u psihologiji odgoja i obrazovanja
	4. sedmica	Učenje, napredovanje u toku učenja, krivulje učenja i zakonitosti
	5. sedmica	Značaj učenja i razvoja
	6. sedmica	Metode i modeli podučavanja
	7. sedmica	Prvi parcijalni ispit
	8. sedmica	Ciljevi podučavanja – predavanje i film na temu Ciljevi edukacijskog procesa
	9. sedmica	Motivacija u edukaciji, osnovni koncepti i primjena u školi
10. sedmica	Praćenje i evaluiranje djeteta u vrtičkom okruženju – izrada modela praćenja djeteta	

	11. sedmica	Ličnost odgajatelja
	12. sedmica	Individualizirana nastava
	13. sedmica	Posebne kategorije djece – nadarena djeca,
	14. sedmica	Djeca sa poteškoćama u razvoju, ADHD – film Bonnie Miller
	15. sedmica	Rekapitulacija svih oblasti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	10 %
	2. prezentacije	45 %
	3. radionica/grupni rad	40 %
	4. film	5%
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi i aktivnost	10
	2. Seminarski rad	10
	3. prikaz knjige	10
	4. izrada portofolija u toku vježbi	10
	5. I parcijalni ispit	20
	6. II parcijalni ispit	20
	7. usmeni ispit	20

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	1. Tomislav Grgin (2000.) Edukacijska psihologija, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2. Andrilović, V., Čudina, M. (1988): <i>Psihologija učenja i nastave</i> , Školska knjiga, Zagreb. 3. Andrilović, V. (1991): <i>Metode i tehnike istraživanja u psihologiji odgoja i obrazovanja</i> , Školska knjiga, Zagreb.
3.2. Dodatna literatura	1. Zarevski, P. (1995): <i>Psihologija pamćenja i učenja</i> , Naklada Slap, Jastrebarsko. 2. Krstić, D. (1980): <i>Učenje i razvoj</i> , Naučna knjiga, Zagreb. 3. Kvašček, R. (1975): <i>Podsticanje i sputavanje stvaralačkih sposobnosti kod učenika</i> , Svjetlost, Sarajevo. 4. Čudina-Obradović, M. (1990): <i>Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje</i> , Školska knjiga, Zagreb. 5. Slavin, R.E. (1997): <i>Educationmal psychology: theory and pratice</i> , Allyn, Boston. 6. Stevanović, B. (1961): <i>Pedagoška psihologija</i> , Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd.

**UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU**

SOCIJALNO PRAVO			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	ECTS krediti: 5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc. dr. Suad Orlić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Kroz ovaj predmet student se upoznaje sa ključnim pojmovima socijalne politike i propisima iz područja socijalnog prava s ciljem osposobljavanja za pravilno tumačenje i primjenu pojmova, kategorija i instituta socijalne politike kao temelja za donošenje socijalnog zakonodavstva i njegovu provedbu.	
1.1. Očekivani ishodi	Nakon odslušane nastave studenti će dosegnuti: - sposobnost vladanja ključnim pojmovima - osposobljenost za rad u području socijalnih odnosa, - sposobnost jasnog tumačenja i primjene propisa iz oblasti socijalnog prava	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preduvjeta.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Uvod u socijalno pravo (ključni pojmovi socijalnog prava: socijalna država, socijalna politika, socijalno osiguranje, socijalna zaštita, socijalni slučaj, socijalni rizik)
	2. sedmica	Načela i izvori socijalnog prava (domaći i međunarodni izvori)
	3. sedmica	Pojam zdravstvenog osiguranja i prava koja proizilaze iz zdravstvenog osiguranja (principi zdravstvenog osiguranja, elementi pravnih odnosa zdravstvenog osiguranja, kategorije osiguranika)
	4. sedmica	Pojam, vrste i načela zdravstvene zaštite (organizacija i vrste zdravstvenih ustanova, organizacija zdravstvene zaštite, nadzor nad zdravstvenim ustanovama)
	5. sedmica	Način finansiranja zdravstvenog osiguranja i Svjetska zdravstvena organizacija (izvori sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, obaveznici uplate doprinosa, privatna zdravstvena djelatnost, ciljevi i osnivanje Svjetske zdravstvene organizacije)
	6. sedmica	Pojam, načela i prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja (pojam, načela i uslovi za priznavanje prava iz PIO, grupe osiguranika)
7. sedmica	Pojam i vrste penzijskog staža, te način utvrđivanja penzijske osnovice	

	8. sedmica	Prvi parcijalni ispit
	9. sedmica	Socijalna prava bivših boraca, vojnih invalida i drugih žrtava rata (pojam žrtava rata, kategorije lica obuhvaćene boračko-invalidskom zaštitom, prava iz boračko-invalidske zaštite, pojam i prava civilnih žrtava rata)
	10. sedmica	Socijalno obezbjeđenje nezaposlenih lica (načela, kategorije lica obuhvaćene socijalnim obezbjeđenjem za slučaj nezaposlenosti i njihova prava)
	11. sedmica	Socijalna zaštita (načela socijalne zaštite, korisnici i prava, ustanove socijalne zaštite)
	12. sedmica	Zaštita djece s porodicom (prava u oblasti dječije zaštite)
	13. sedmica	Postupak ostvarivanja i zaštite prava iz socijalnog osiguranja i socijalne zaštite (prikaz osnovnih instituta socijalnog procesnog prava)
	14. sedmica	Drugi parcijalni ispit
	15. sedmica	Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	10 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	60 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. esej (pisani rad + prezentacija)	30%
	2. test	20%
	3. završni ispit	50%

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Sead Dedić, Socijalno pravo, Sarajevo, 2005. godina – Zakon o zdravstvenom osiguranju – Zakon o zdravstvenoj zaštiti – Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju – Zakon o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja – Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica u FBiH – Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica – Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom – Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Naznačena literatura na osnovu koje se stiču znanja, vrši priprema za polaganje ispita i vrši provjera znanja, na početku svake školske godine će biti aktuelizirana, odnosno dopunjena.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

BOSANSKI JEZIK			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	ECTS krediti: 5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc. dr. Amina Pehlić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: amina.pehlic@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Omogućiti studentima sticanje novih znanja o bosanskom jeziku i nauci o jeziku uopće; postojeće znanje nadopuniti i reorganizirati tako da se na njemu može temeljiti dalja nadgradnja znanja u jezički orijentiranim kolegijima.	
1.1. Očekivani ishodi	Poslije položenog ispita studenti će moći: – Primijeniti svoje znanje iz bosanskoga jezika auditoriju koji nije specijalizovan za dato područje izučavanja; – Prenositi svoje zaključke, znanje i razmišljanje na kojima se oni temelje; – Prikupljati i tumačiti relevantne podatke na osnovu kojih donose odgovarajuće sudove; – Interpersonalne vještine i vještine timskog rada primijeniti za zapošljavanje ili dalji studij; – Svoje znanje podići na viši nivo, produbiti razumijevanje svoga područja i kontinuirano razvijati sopstvene vještine kroz samostalno učenje i razvoj; – Steći temelj za buduće samousmjeravanje i cjeloživotno učenje.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preduvjeta	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Morfologija; morfem; riječ;
	2. sedmica	Tvorba riječi;
	3. sedmica	Gramatičke kategorije riječi;
	4. sedmica	Gramatičke kategorije oblika riječi;
	5. sedmica	Promjenljive vrste riječi; Deklinacija, konjugacija i komparacija;
	6. sedmica	Glagolski oblici;
	7. sedmica	Nepromjenljive vrste riječi;
	8. sedmica	Prvi parcijalni ispit
	9. sedmica	Leksikologija i leksikografija;
	10. sedmica	Sintaksa i sintaksičke jedinice; Rečenički dijelovi;
	11. sedmica	Proste i složene rečenice; Nezavisnosložene i zavisnosložene rečenice;
	12. sedmica	Red riječi u rečenici;
	13. sedmica	Vezani tekst; Povezivanje rečenica u diskursu; Konektori;
14. sedmica	Drugi parcijalni ispit	

	15. sedmica	Završna evaluacija kolegija
--	-------------	-----------------------------

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje 2. prezentacije	70% 30%
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	Način ocjenjivanja pojedinih segmenata: – Aktivno, kvalitetno učešće na času – Domaći zadaci – Polusemestralni pismeni ispit – Finalni pismeni ispit – Finalni usmeni ispit	10% 10% 25% 40% 15%
<p>Napomene: S obzirom da je učenje jezika stalan proces, provjera znanja u ovom predmetu uključuje aktivnost na času i blagovremeno izvršavanje domaćih zadataka koji će osigurati da studenti redovno uče i pripremaju se za nastavu. Dva ispita tokom nastave će uključivati jezičke cjeline koje su se obrađivale i vježbale na nastavi, potom eseje koji će se vrednovati na osnovu posebnih elemenata i kompletne strukture. Usmeni dio finalnog ispita kao i ocjena zavisit će od kvalitetnih i blagovremeno izvršenih obaveza tokom semestra.</p>		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	– Čedić, I. (2001). <i>Osnovi gramatike bosanskog jezika</i> . Sarajevo: Institut za jezik u Sarajevu. – Jahić, Dž. – Halilović, S. – Palić, I. (2000). <i>Gramatika bosanskoga jezika</i> . Zenica: Dom štampe
3.2. Dodatna literatura	– Riđanović, M. (1998). <i>Jezik i njegova struktura</i> . Sarajevo: TKD Šahinpašić

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

MOJA OKOLINA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	ECTS krediti: 6
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc. dr. Nermin Tufekčić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: arebica@windowslive.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj kolegija je da se studenti upoznaju sa predmetom proučavanja moje okoline, ulogom i značajem, ciljevima i zadacima, sadržajem, povezanošću sa pedagoškim i drugim naučnim disciplinama; da upoznaju nastavni plan i program; da upoznaju tokove i odlike saznanog procesa u nastavi; da umiju definirati ishode učenja i indikatore uspješnosti u nastavi; da znaju primijeniti nastavne principe u nastavi; da ovladaju organizacijom nastave i strategijama učenja u nastavi moje okoline; da znaju koristiti nastavnu tehnologiju u nastavni medij; da upoznaju specifičnosti ocjenjivanja učenika; da upoznaju načine pripremanja nastavnika, položaj učenika u nastavi; da znaju podučavati životne vještine u školi.	
1.1. Očekivani ishodi	<p>Nakon izvršenih studijskih obaveza studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – definirati cilj, zadatke, nastavni sadržaj predmeta Moja okolina u osnovnoj školi i biti sposobni za sve oblike i faze nastavnog rada; – vladati osnovama savremene nastavne tehnologije i medija i biti samostalni u realizaciji programsko-planskih zadataka predmeta Moja okolina; – vladati tehnikama vrednovanja i ocjenjivanja učenika; – da se stručno i metodički uzdižu i prate teorijska i praktična dostignuća nastave moje okoline; – da uvide značaj i mjesto odgojno-obrazovne uloge predmeta Moja okolina u planu i programu škole; – da uoče specifičnost nastavnih sadržaja, dinamičnosti razvoja, posebnosti u izboru sadržaja, raspoređivanju i planiranju istih; – da shvate suštinu saznanog procesa; – da mogu se samostalno pripremiti za nastavni proces; – opservirati položaj učenika u nastavi. 	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preduvjeta.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Upoznavanje sa studentima kroz interaktivni pristup i definiranje semestralnih obaveza: (Radioničarski pristup, upoznavanje sa studentima, obaveze studenta u toku nastave, upute za izradu seminarskih radova, prezentacija,

	upoznavanje sa literaturom, vrednovanje i ocjenjivanje studenata.
2. sedmica	Predmetna i metodološko-epistemološka osnova moje okoline: Predmet proučavanja moje okoline, uloga i značaj, povezanost sa pedagoškim i drugim naučnim disciplinama.
3. sedmica	Nastavni plan i program predmeta Moja okolina: Cilj i zadaci, sadržaj, glavni ishodi učenja, indikatori uspješnosti u nastavi moje okoline.
4. sedmica	Organizacija nastave i strategije učenja koje potiču aktivnu ulogu učenika u nastavi moje okoline: Iskustva u radu sa nastavnim metodama, karte metoda za nastavnike
5. sedmica	Nastavni principi i njihova primjena u nastavi moje okoline: Klasifikacija didaktičkih principa, međusobna povezanost principa, didaktička pravila u nastavi moje okoline.
6. sedmica	Tehnologija i nastavni medij u nastavi moje okoline: Nastavni objekti u školi, prirodi, društvenoj sredini, nastavna sredstva, fosili, preparati, uzorci iz prirode, školski vrt, oprečni stavovi kada je u pitanju upotreba medija u nastavi moje okoline.
7. sedmica	Prvi parcijalni ispit
8. sedmica	Saznajni proces u nastavi moje okoline: Doprinos teorija učenja sazajnom procesu u nastavi, proces formiranja predstava i pojmova, načini realizacije čulnog saznavanja u nastavi.
9. sedmica	Temeljne predodžbe o školi kao životnoj zajednici: Dopustiti život, živjeti s razlikama, živjeti u zajednici, cjeloviti čovjek, most između malog i velikog svijeta, škola ostaje škola.
10. sedmica	Podučavanje životnim vještinama u nastavi moje okoline: Životne vještine, kritika podučavanja o životnim vještinama u školi.
11. sedmica	Pripremanje nastavnika za nastavu iz moje okoline: Stručna, pedagoška, organizaciono-tehnička i psihološka priprema nastavnika za nastavu iz moje okoline.
12. sedmica	Uloga moje okoline u razvoju ličnosti učenika: Fizička i simbolička organizacija školskog okruženja, stapanje identiteta kao mehanizam socijalizacije, organizacija aktivnosti dječijih vršnjačkih grupa u formalnom školovanju, organizacija djetetovog vladanja u učionici, organizacija djetetovog ponašanja izvan učionice, formalno školovanje i sazajni razvoj, kontinuiteti i diskontinuiteti između škole i kuće.
13. sedmica	Položaj učenika u nastavi moje okoline: Osnovne potrebe učenika, učenik kao subjekt u nastavi moje okoline, učenik kao objekt, raznovrsni oblici aktivnosti učenika, volonterski rad učenika u okviru škole, odgoj za prosocijalno ponašanje, poučavanje učenika o teoriji izbora.
14. sedmica	Specifičnosti ocjenjivanje učenika u nastavi moje okoline: Ocjenjivanje kao postupak uravnoteženog učenja, postavljanje osnove za uspješan portfolio- program, odlučivanje o tome šta staviti u portfolio, kako postići da portfolio sadrži primjere svih pismenih žanrova, kako podučavati učenike pisanju izvještaja i kako povezati to

		podučavanje sa drugim predmetima.
	15. sedmica	(Drugi parcijalni ispit.

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. prezentacije	70 %
	3. razgovor i diskusija	30 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10
	2. Seminarski rad	15
	3. Prezentacija	5
	4. Pismeni ispit	40
	5. Usmeni ispit	30

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Bašić, M. (1998). <i>Metodika nastave prirode i društva</i>. Zenica: Dom štampe. – Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke (2008) <i>Okvirni nastavni plan i program za devetogodišnju osnovnu školu u Federaciji BiH</i>. Mostar: Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke. – Glasser, W. (1999). <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>. Zagreb: Educa – Lekić, Đ. (1993). <i>Metodika razredne nastave</i>. 2.izd. Beograd: Nova prosveta. – Shirley-Dale, E. i Mitchell, K. (2004). <i>Ocjenjivanje na osnovu portfolija: šta, gdje, kada, zašto i kako</i>. Beograd: Kreativni centar. – Tomašević, N. (ur.) (2007). <i>Nastavne metode: 75 kompaktnih pregleda za nastavnike i učenike</i>. Zagreb: Naklada-ljevak. – Valsiner, J.(1997). <i>Čovjekov razvoj i kultura: društvena priroda ličnosti i njeno proučavanje</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Ćatić, R. i Ramić O. (1998). <i>Osnovnoškolska pedagogija</i>. Zenica: Pedagoška akademija u Zenici. – Henting, H.(1997). <i>Humana škola: škola mišljenja na nov način: vježba praktičnog uma</i>. Zagreb: Educa. – Mikuš Kos A. et al. (2005). <i>Škola i mentalno zdravlje: priručnik za nastavnike</i>. Gračanica: Osmijeh, Društvo za prosocijalnu pomoć i razvijanje dobrovoljnog rada; Ljubljana: Skupaj center za psihosocijalno dobrobit otrok. – Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES, d.o.o. i Centar za napredne studije. – Sullo, R.A. (1995). <i>Učite ih da budu sretni</i>. Zagreb: Alinea. – Weatherill, R. (2005). <i>Kolaps kulture</i>. Beograd: Clio.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

NJEMAČKI JEZIK II			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	ECTS krediti: 4
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: prof.dr. Memnuna Hasanica	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: memnunahasanica@gmail.com
Saradnik: ass. Harun Alić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: harun.alic@hotmail.com

1. CILJ KOLEGIJA	Proširivanje i semantizacija usvojene leksike koja se vrši do nivoa aktivnog leksičkog fonda kako besprijevodnim tako i prijevodnim postupcima. Cilj predmeta je sticanje nivoa usmene i pismene kompetencije evropskog referentnog okvira A2 do pokušaja dostizanja B1. Osposobljavanje studenata za samostalno sticanje znanja, proširivanje spoznaja i samostalnog zaključivanja. Program predviđa ovladavanje najfrekventnijom leksikom i terminologijom karakterističnom za predškolski odgoj i obrazovanje djece, razvijanje kreativnosti, poznavanje i razvijanje interkulturalnog načina života. Proširivanje složenih gramatičkih kategorija, usvajanje strukture prosto-proširene, složene i zavisne rečenice.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Učenik će biti u stanju da savlada većinu situacija u kojima se susrećemo u okviru zadatih tema. Može se jednostavno i povezano izražavati o povjerljivim temama i interesnim područjima. Može steći kompetencije jezičkog nivoa A2 -B1. U stanju je da poznaje društvene i kulturne sličnosti i različitosti sopstvene zemlje i zemalja njemačkog govornog područja.
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Njemački jezik I
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme 1.(sedmica): Aussehen und Persönlichkeit- Personen beschreiben/Toleranz und Vorurteil 2.(sedmica) Kinderkrippen und Kindergärten 3.(sedmica) Farben und Kleidung 4.(sedmica) Familie und Persönliche Beziehungen 5.(sedmica) Natur und Umwelt-Wetter 6. (sedmica) Prvi parcijalni ispit 7. (sedmica) Deutsche im Ausland und Ausländer in Deutschland 8. (sedmica) Kindererziehung früher und heute 9. (sedmica) Alte Menschen-Wohin mit den Großeltern?- Altersheime 10. (sedmica) Erinnerungen – Stationen des Lebens 11. (sedmica) Beziehungen – Partnersuche-Partnerschaft-Freundschaft und Beziehung 12. (sedmica) Wunschberufe-Berufschancen- Stellensuche-Lebenslauf 13.(sedmica) Drugi parcijalni ispit 14. (sedmica) Kindergarten und Spiele

	15. (sedmica) Završna evaluacija kolegija
--	---

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. eks katedra	60 %
	2. prezentacije	40 %
<i>Učešće u ocjeni (%)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prezentacija i prisustvo	10 %
	2. Prvi parcijalni	20 %
	3. Drugi parcijalni	20 %
	4. Pismeni ispit	50 %

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	1. Menschen II - Deutsch als Fremdsprache II- Kursbuch - Deutsch als Fremdsprache II- Arbeitsbuch Max Hueber Verlag Themen neu 2. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache II - Kursbuch Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache II- Arbeitsbuch Max Hueber Verlag 3. Kontaktsprache II 4. Genial I
3.2. Dodatna literatura	Wörterbücher Rechtschreibung Grammatik der deutschen gegenwärtigen Sprache

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

ENGLISKI JEZIK II			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	ECTS krediti: 4
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc. dr. Vildana Dubravac	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: mujcievildana@yahoo.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj ovog kolegija je kroz dalje upoznavanje studenata sa osnovnim konceptima engleskog jezika obraditi kompleksnije gramatičke oblasti (Past tenses, Present Perfect Tense, modalne glagole, pridjeve i priloge...) te proširivati vokabular.	
1.1. Očekivani ishodi	Po uspješnom završetku kolegija studenti će biti u stanju da: -prepoznaju i služe se kompleksnijom leksikom i sintaksom engleskog jezika - pravilno koriste kompleksnije gramatičke strukture na engleskom jeziku - sporazumijevaju se na engleskom jeziku -čitaju stručnu literaturu dostupnu na engleskom jeziku	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Engleski jezik I	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Introduction to the course Introducing yourself (pronouns revision, vocabulary revision)
	2. sedmica	Tenses revision 1 Feelings (love, tired) Conjunctions and connecting words (because, only)
	3. sedmica	Tenses revision 2 Comparing life now and then Everyday problems (untidy, in a bad mood)
	4. sedmica	If sentences (if and wish sentences) Imaginary world At school and university (biology, notebook) Jobs (secretary, factory)
	5. sedmica	Active and passive voice Rooms at home
	6. sedmica	Reported speech (statements) Describing everyday life Leisure at home (gardening, listening to CDs)
	7. sedmica	Reported speech (questions and commands) Sports (table tennis, judo) Cinema (western, film star)
	8. sedmica	Revision In-class test

	9. sedmica	Verb complementation (verb + ing; verb + to inf) Dangerous journeys in history Animals and pets (horse, giraffe)
	10. sedmica	Countable and uncountable nouns Pros and cons Shops and shopping (butcher's, department store)
	11. sedmica	Articles Writing letters and e-mails In a hotel, eating out
	12. sedmica	Relative clauses Describing people Crime (murder, prison)
	13. sedmica	Adjectives and adverbs Adventure story The media (TV channel, magazine)
	14. sedmica	Prepositions; phrasal verbs Describing places Phrasal verbs (put on, turn down) Words and prepositions (wait for, good at)
	15. sedmica	Sistematization In-class test

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje 2. prezentacije 3. radionica/grupni rad	10 % 30 % 60 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi 2. Prezentacija na engleskom jeziku na slobodnu temu 3. Testovi u nastavi 4. Pismeni ispit	10 20 20 50

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Murphy R. (1998). <i>Essential Grammar in Use</i>, Cambridge University Press, Cambridge. – McCarthy, M., O'Dell, F. (2012). <i>English Vocabulary in Use</i>. Cambridge University Press, Cambridge – Soars L. & S. and Maris, A. (2011) <i>New Headway Elementary</i>. Oxford: Oxford University Press – Soars L. & S. and Maris, A. (2011) <i>New Headway Elementary (workbook)</i>. Oxford: Oxford University Press
3.2. Dodatna literatura	– Rječnici i gramatike engleskog jezika (slobodan izbor)

6.4. ČETVRTI SEMESTAR

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

SPECIJALNA PEDAGOGIJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	ECTS krediti: 5
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc. dr. Elma Begagić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: socijalnap@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj ovog predmeta je: <ul style="list-style-type: none">– Upoznavanje studenata sa osnovnim zakonitostima i principima odgoja i obrazovanja djece sa poteškoćama u razvoju i preprekama u učenju, te načinu metodičko-didaktičke realizacije neposrednog odgojno-obrazovnog rada.– Razvoj empatije tj. osjetljivosti studenata za djecu sa poteškoćama u razvoju i preprekama u učenju i njihovoj integraciji/inkluziji u školi.	
1.1. Očekivani ishodi	Studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">– Sažeti elementarna znanja i shvatiti cjelovit i sustavan uvid u specijalnu pedagogiju, njezino utemeljenje i terminologiju;– Djelotvorno konstruirati odgojno-obrazovni kontekst u skladu sa sposobnostima, potrebama i interesima djeteta;– Prosuditi kritički odnos prema aktualnim dosezima specijalne pedagogije i dosadašnje odgojno-obrazovne prakse;– Razviti sposobnost kreiranja pedagoški osmišljenih aktivnosti i pedagoških postupaka koje su u funkciji inkluzivne nastave;	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Opća pedagogija	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Uvod u Specijalnu pedagogiju
	2. sedmica	Konstituisanje i razvoj specijalne pedagogije
	3. sedmica	Terminologija
	4. sedmica	Uža područja i grane specijalne pedagogije: (Oligofrenopedagogija, Tiflopedagogija, Surdopedagogija, Logopedija, Somatopedija)
	5. sedmica	Karakteristike djece i omladine s posebnim potrebama
	6. sedmica	Karakteristike djece i omladine s posebnim potrebama
	7. sedmica	I parcijalni ispit
	8. sedmica	Metodika rada s djecom s različitim vrstama teškoća u razvoju u redovnim odgojno-obrazovnim ustanovama
	9. sedmica	Specifičnosti rada s učenicima s posebnim potrebama u odgoju i obrazovanju
10. sedmica	Specifičnosti rada s učenicima s posebnim potrebama u odgoju i obrazovanju	

	11. sedmica	Specifičnosti rada s učenicima s posebnim potrebama u odgoju i obrazovanju
	12. sedmica	Porodice djece s posebnim potrebama
	13. sedmica	Obavezna dokumentacija u radu sa djecom s posebnim potrebama
	14. sedmica	II parcijalni ispit
	15. sedmica	Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. Predavanje	60%
	2. Prezentacije	30 %
	3. Radionica/grupni rad	10 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi i vježbama	5+5
	2. Seminarski rad i prezentacija	5+5
	3. Pismeni ispit	50
	4. Usmeni ispit	30

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Bouillet, D. (2010): Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja. Zagreb. Školska knjiga. – Hrvatić, N. (2004): <i>Udžbenici za učenike s posebnim potrebama</i>, u: Halačev, S. (ur.), Udžbenik i virtualno okruženje, Zagreb, Školska knjiga. – Igrić, LJ. (ur.), (2004): <i>Moje dijete u školi</i>. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama “IDEM”. – Kiš-Glavaš, I.; Fulgosi-Masnjak, R. (2002): <i>Do prihvaćanja zajedno</i> . Zagreb: Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama “IDEM”. – Sekulić-Majurec, A. (1988): <i>Djeca s teškoćama u razvoju u vrtiću i školi</i>. Školska knjiga, Zagreb.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Borchert, J. (2007): <i>Einführung in die Sonderpädagogik</i>. Wien/München: Oldenbourg Verlag. – Ibralić, F./ Smajić, M. (2007): <i>Osobe s intelektualnim teškoćama – kontekstualni pristup</i>. Tuzla: Denfas. S. (12-54) – Šarenac, O. (1999): <i>Razvoj specijalnog školstva u BiH</i>. Tuzla: Denfas.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

RELIGIJSKA PEDAGOGIJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	ECTS krediti: 5,5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Prof. dr. Edina Vejo	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: edina.vejo@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj kolegija je ovladati temeljnim kompetencijama razumijevanja i istraživanja religijskopedagoških fenomena. Refleksija postignutog je u prostoru nastave vjeronauke, ali i u drugim, intencionalnim i funkcionalnim, prostorima odgoja u vjeri.	
1.1. Očekivani ishodi	<ul style="list-style-type: none">– usvojenost osnovnog okvira znanstvene discipline na temelju epistemoloških kriterija– spoznaja o bidirektivnoj referentnosti Religijske pedagogije– usvojenost saznanja o religioznosti kao o jednom od aspekata psihičkog funkcioniranja osobe– razumijevanje religioznosti u kontekstu teorija psihičkog razvoja (ontogenetska i filogenetska razina)– stručna osjetljivost prema suvremenim sociopedagoškim korelatima religioznosti	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Opća pedagogija	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Epistemološki status religijske pedagogije (referencijalni epistemološki parametri, faza epistemološkog strukturiranja, predmet proučavanja, referentne znanosti za religijsku pedagogiju)
	2. sedmica	Odgojna vrijednost religijskih tekstova (normativni aspekt religijskopedagoške misli utemeljene u vjeri) – gostujući nastavnik.
	3. sedmica	Elementi oblikovanosti religijske pedagogije (vjerovanje kao čovjekova ontološka konstituenta, osjetljivost za cjelinu ljudskog bića, odgojno razumijevanje Tradicije kao otvorenog procesa) – gostujući nastavnik.
	4. sedmica	Osnovne naznake obrazovanja u vjeri (Glavni principi obrazovanja i znanosti, Povezanost islamskog obrazovanja sa cjelovitošću, Elementi tradicionalnog obrazovnog sistema).
	5. sedmica	Sintagmatski konstrukt 'zarotirana religija' (značenje konstrukta, refleksija za procese odgoja)
6. sedmica	Razvojni model religioznosti (faze u razvoju religioznosti, karakter situiranosti religioznosti u strukturi osobe, konstrukt	

	'otvorenog traganja' i njegov značaj za odgoj)
7. sedmica	Prvi parcijalni ispit
8. sedmica	Antropološka osjetljivost vjeronauke (dinamička varijabla u planiranju vjeronauke: uvjeti, okolnosti, posebnosti životne situacije učenika).
9. sedmica	Argumentacijska linija za konfesionalnu vjeronauku (antropološka, kulturološka, društveno-kritička, kao i istraživanje i drugih relevantnih aspekata argumentacije)
10. sedmica	Rezultati istraživanja religioznosti mladih u svijetu (kvalitet religioznosti mladih u svijetu, sagledavanje rezultata u kontekstu istrucije za odgoj u islamu).
11. sedmica	Duhovni odgoj (elementi, principi, metode) – gostujući nastavnik.
12. sedmica	Projekat praktičnog djelovanja u vjeronauci (vrste projekata, metodologija – planiranje, realizacija, evaluacija).
13. sedmica	Suvremeni izazovi i mogućnosti odgoja u vjeri (deskripcija suvremenih naznaka formativnog konteksta, dovođenje u relaciju sa odgojem u vjeri, definiranje relevantnih koordinata izvjesnijeg/učinkovitijeg odgoja u vjeri.
14. sedmica	Drugi parcijalni ispit
15. sedmica	Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	30 %
	2. prezentacije	50 %
	3. gostujući profesor	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prezentacija	25 %
	2. Prvi parcijalni	25 %
	3. Drugi parcijalni	25 %
	4. Usmeni ispit	25 %

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – S.H. Nasr, <i>Tradicionalni Islam u modernom svijetu</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1991. – M. Pranjić: <i>Religijska pedagogija</i>, Katehetski salezijanski centar, Zagreb 1996. – Š.Š. Ćorić, <i>Psihologija religioznosti</i>, Slap, Jastrebarsko, 1998.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – L. Legrand, <i>Moralna izobrazba</i>, Educa, Zagreb – J. Jukić, <i>Lica i maske svetoga</i>, (Ogledi iz društvene religiologije), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1997. – Tarik Ramadan, <i>Biti evropski musliman</i>, Ilmija, Sarajevo, 2002. – Adnan Silajdžić, <i>Muslimani u traganju za identitetom</i>, FIN/El-Kalem, Sarajevo, 2006. – <i>Referentni autori i radovi iz područja odgoja i obrazovanja u Islamu, hadiske zbirke, pedagoški časopisi i internet izvori.</i>

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

TEORIJA LIKOVNE KULTURE			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	ECTS krediti: 5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Prof. dr. Irfan Handukić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: vekilberr@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Osnove elementarne likovne pismenosti.	
1.1. Očekivani ishodi	Razvija se likovna osjetljivost i vizuelno mišljenje, samostalan pristup likovnom djelu (crtež, grafika, slika, skulptura, primijenjena umjetnost, arhitektura) formira se aktivan odnos prema likovnom stvaralaštvu.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preduvjeta.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Uvod u umjetnost
	2. sedmica	Opažajni pojmovi, likovni elementi, pojedinci okolina i likovna kompozicija
	3. sedmica	Prostor, tačka, linija i kontura, figura i osnova, crtež i crtačke tehnike
	4. sedmica	Oblik, ploha i površina, masa i volumen, tekstura i faktura, iluzija prostora i vrste perspektive
	5. sedmica	Boja, osnovne i izvedene boje, hromatske i ahromatske boje i kontrast boja
	6. sedmica	Slikarstvo, materijali i tehnike
	7. sedmica	Grafika, materijali i tehnike
	8. sedmica	Vajarstvo, materijali i tehnike
	9. sedmica	Urbanizam i arhitektura
	10. sedmica	Primijenjena umjetnost
	11. sedmica	Umjetnost prahistorije, drevne civilizacije Egipat i Mezopotamija
	12. sedmica	Antika, umjetnost Grčke i Rima
	13. sedmica	Ranhrišćanska, Vizantijska i Islamska umjetnost
	14. sedmica	Romanika i Gotika
15. sedmica	Rana i visoka renesansa	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	25 %
	2. prezentacije	30 %
	3. debate-diskusije	25 %

	3. grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10
	2. Seminarski rad	20
	3. Prezentacija	20
	4. Debate-diskusije	20
	5. Usmeni ispit	30

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Pejić M. (1971): Pristup likovnom djelu, Školska knjiga, Zagreb Jakubin M. (1990): Osnove likovnog jezika i likovne tehnike Institut za pedagoška istraživanja filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. – Bačić M. Mirenić J. (1996): Uvod u likovno mišljenje, školska knjiga Zagreb – Ivančević R. (1997): Likovni govor, Školska knjiga Zagreb
3.2. Dodatna literatura	–

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

OSNOVI MATEMATIKE			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	ECTS krediti: 5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30

Nastavnik: Vanr.prof. dr Dževad Burgić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: burgic_dz@yahoo.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Osnovni cilj modula je da studenti ovladaju pojmom broja, pojmom skupa i skupovnih operacija te operacija sa prirodnim brojevima. Također cilj je da studenti upoznaju i usvoje glavna svojstva geometrijskih likova i tijela kako bi što bolje bili pripremljeni za formiranje osnovnih matematičkih pojmova u ranom školskom uzrastu.	
1.1. Očekivani ishodi	Usvajanje osnovnih matematičkih pojmova iz matematičke logike, skupova, preslikavanja i postepeno upoznavanje sa skupovima brojeva i osnovnim operacijama sa brojevima. Osposobljavanje studenata za rješavanje raznih geometrijskih zadataka	
1.2. Predmeti koji su preduvjet	Nema preduvjeta	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Elementi matematičke logike: Iskaz. Osnovne logičke operacije; Negacija iskaza, Konjunkcija i disjunkcija iskaza. Implikacija i ekvivalencija iskaza. Iskazna algebra. Tautologija
	2. sedmica	Skupovi: Unija, presjek i razlika skupova. Partitivni skup. Podskup i jednakost skupova.
	3. sedmica	Univerzalni skup i komplement skupa. Uređeni par i Dekartov proizvod skupova. Konačni i beskonačni skupovi
	4. sedmica	Binarna relacije i operacije: Osobine relacija i operacija. Relacije ekvivalencije i relacija poretka.
	5. sedmica	Skup prirodnih brojeva: Sabiranje, množenje, oduzimanje i dijeljenje prirodnih brojeva. Aksiomatsko zasnivanje skupa prirodnih brojeva. Matematička indukcija.
	6. sedmica	Skup cijelih i racionalnih brojeva: Operacije u skupu Z. Operacije u skupu Q. Decimalni brojevi.
	7. sedmica	Rekapitulacija/Test 1.
	8. sedmica	Skup realnih brojeva: Skup iracionalnih brojeva. Skup R i operacije u skupu realnih brojeva.
	9. sedmica	Linearne jednačine i nejednačine. Rješavanje linearnih jednačina. Diskusija. Rješavanje linearnih nejednačina.
	10. sedmica	Sistemi linearnih jednačina. Metode rješavanja (metoda supstitucije, Gausova metoda i metoda determinanti).
11. sedmica	Uvod u geometriju: Aksiomatsko zasnivanje geometrije.	

	Geometrijski likovi; kvadrat i pravougaonik. <i>P i V.</i>
12. sedmica	Geometrijski likovi; trougao, kružnica, romb. <i>P i V.</i>
13. sedmica	Geometrijska tijela: Kocka, kvadar i piramida. Mreže, <i>P i V.</i>
14. sedmica	Obrtna geometrijska tijela: valjak, kupa i lopta. <i>P i V.</i>
15. sedmica	Rekapitulacija/Test 2.

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje i vježbe	90 %
	2. prezentacije	10 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10
	2. Domaće zadaće	10
	4. Pismeni ispit	40
	5. Završni ispit	40
<p>Napomena: Studenti imaju obavezu prisustvovanja svim satima predavanja i vježbi. Studenti imaju pravo (i treba da ga koriste) na uvid u svoje pismene radove uz adekvatna objašnjenja od strane predmetnog nastavnika ili asistenta. Studenti u okviru ovog predmeta trebaju raditi domaće zadaće koje zadaje predmetni nastavnik i/ili predmetni asistent, 2 zadaće. Maksimalno za zadaće student dobija 10 bodova a minimalno 6 bodova. Studenti koji ne prisustvuju nastavi (manje od 70%) i ne rade domaće zadaće neće moći ostvariti pravo na potpis predmetnog nastavnika.</p>		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	1. K. Subašić, <i>Matematika sa zbirkom zadataka za studente Razredne nastave</i> , Zenica, 2000. godine.
3.2. Dodatna literatura	1. M. Oručević, <i>Matematika za pedagoške akademije</i> , Bihać, 2000. godine 2. Udžbenici matematike za osnovnu školu.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

KNJIŽEVNOST ZA DJECU			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	ECTS krediti: 4,5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc. dr. Ibnel Ramić	Konsultacije: putem mejla	E-mail: ibnelramic1@gmail.com
Saradnik: V.as.mr. Ikbal Smajlović	Konsultacije: putem mejla	E-mail: baljic_11@yahoo.com

1. CILJ PREDMETA	Ovladati osnovnim teorijskim pojmovima književnosti. Razumjeti razvojne linije svjetske i bosanskohercegovačke književnosti za djecu. Usvojiti kreativne koncepte proučavanja književnosti kao i metodičke pristupe u radu sa djecom. Upoznati se sa glavnim predstavnicima svjetske i bosanskohercegovačke književnosti za – djecu. Razviti kompetencije izrade slikovnice, igrokaza i interpretacije književnih djela.	
1.1. Očekivani ishodi	<p>Nakon odslušanog predmeta studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uočiti razlike u književnim interpretacijama. – Ovladati interpretativnim strategijama. – Izrađivati slikovnice i pripremati igrokaze na osnovu različitih književnih djela. – Ovladati metodičkim pristupima književnog djela shodno uzrastu. – Proučiti svjetske i bosanskohercegovačke pisce za djecu. – Uočavati i razlikovati književne vrste. – Naučiti interpretativno čitanje. – Ovladati kompetencijama kreativnog pristupa u radu sa djecom – Unositi inovativne postupke u nastavi književnosti. – Razvijati pozitivne i razvojno prilagođene funkcionalne, odgojne i obrazovne ciljeve nastave književnosti u radu sa djecom. 	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preduvjeta	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Pojam književnost za djecu, funkcija i smisao književnosti, razumijevanje književnosti
	2. sedmica	Historijski pregled književnosti za djecu Utjecaj narodne književnosti na razvoj književnosti za djecu Modeli kreativne nastave
	3. sedmica	Slikovnica, igrokazi. Metodička obrada slikovnice. Pravljenje igrokaza. Struktura i kompozicija dramskog teksta.
	4. sedmica	Bajka. Historijski razvoj bajke. Internacionalni motivi u bajkama. Bajka u predškolskom dobu. Metodičke osnove interpretiranja bajke.
	5. sedmica	Umjetnička bajka, Šarl Pero, Kristijan Andersen, Luis Kerol, Braća Grim, Puškin. (izbor djela) 1001 noć.

	Ivana Brlić Mažuranić- izbor iz priča, Ahmet Hromadžić „Patuljak vam priča“.
6. sedmica	Fantastična priča, Karlo Kolodi „Pinokio“, A. Egziperi „Mali princ“. Interpretativne strategije. Modeli dekonstrukcijskog čitanja priča. Prilagodba teksta. Igrokaz, slikovnica, crtani film. Elementi naratologije i njihovo korištenje u pričama. O pričama.
7. sedmica	Basne. Fonten, Ezop, Krilov, Lesing, Ephraim. Pedagoški aspekti basne. Mogućnosti dramatiziranja basne. Metodički pristupi basni.
8. sedmica	Poezija: razvoj lirike, klasifikacija, struktura. Klasifikacija i vrste pjesama za djecu. Pjesnici za djecu. Bosanskohercegovačka i bošnjačka poezija za djecu. Izbor antologijskih pjesama.
9. sedmica	Bosanskohercegovački pjesnici za djecu. Modeli interpretacije. Metodički pristup pjesmama za djecu. Pregled pjesnika i pjesnikinja za djecu
10. sedmica	Prvi parcijalni* ispit se sastoji od: 1. Metodičke pripreme (sa predavanja- pripreme se šalju mailom a analiziraju na predavnjima i konsultacijama) 2. Izrade slikovnice i igrokaza (sa vježbi) 3. Testa koji uključuje nastavno gradivo prvih 9 sedmica
11. sedmica	Oton Župančić. Jovan Krklec, Nasiha K. Haadžić, Miroslav Antić. Džemaludin Latić. Zbirke bosanskohercegovačkih i bošnjačkih pjesnika za djecu. Moderni pjesnici
12. sedmica	Priповјedači. Edhem Mulabdić, Skender Kulenović, Isak Samokovlija, Ivo Andrić, Ahmed Muradbegović, Branko Ćopić. Zilhad Ključanin kao pisac za djecu. Realističke priče.
13. sedmica	Roman. Romani o djetinjstvu, životinjama, pustolovni i avanturistički roman. Naučno-fantastični roman. Romani o društinama. Modeli interpretacije i metodički pristup proznim vrstama.
14. sedmica	Savremena književnost za djecu. Razvoj književnosti za djecu. Utjecaj i korištenje savremenih medija u nastavi književnosti za djecu. Kreativni postupci u nastavi književnosti.
15. sedmica	Drugi parcijalni* ispit se sastoji od: 1. Metodičke pripreme (sa predavanja- pripreme se šalju mailom a analiziraju na predavnjima i konsultacijama) 2. Izrade slikovnice i igrokaza (sa vježbi) 3. Testa koji uključuje nastavno gradivo od 11-14. sedmice. * Dakle, i prvi i drugi parcijalni se sastoji od testa. Druga dva zadatka studenti/studentice rade u toku cjelokupnog semestra i ulaze u konačnu ocjenu.

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	60 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	10 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	5
	2. Metodička priprema	20
	3. Izrada i prezentacija slikovnice i igrokaza	10
	4. Prvi parcijalni	35
	5. Drugi parcijalni	30

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ol style="list-style-type: none">1. Muris Idrizović, <i>Književnost za djecu</i>, Savez društva pedagoških radnika, Sarajevo, 1998.2. Milan Crnković, <i>Dječija književnost</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1973.3. Bajramović, M i Alić A. <i>Kreativni postupci u nastavi književnosti</i>, Opća bilbioteka zenica, Zenica, 2012.
LEKTIRA:	<ol style="list-style-type: none">4. Lektiru čine djela autora/autorica koje su navedeni u silabusu. Obavezna je po jedna knjiga od svakog autora/autorice, odnosno više njih po izboru.5. Interpretacija će se vršiti na časovima vježbi i predavanja.
3.2. Dodatna literatura	<ol style="list-style-type: none">1. Milivoj Solar, <i>Teorija književnosti</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1998.2. Zdenko Lešić, <i>Teorija književnosti</i>, Sarajevo-publishing, Sarajevo.3. Antologija <i>bošnjačke poezije za djecu 20. vijeka</i>, Wuppertral, B. riječ, Amsterdam-Tuzla, 1998.4. A. Dubočanin, <i>Izbor iz bošnjačke poezije za djecu</i>, Wuppertral, B. riječ, Amsterdam-Tuzla, 1998.5. Jašarević Senudin, <i>Kako se pišu pjesme i priče za djecu: pjesme, priče, bajke</i>, Udruženje pisaca Unsko-sanskog kantona, Bihać, 2009.6. Muhidin Džanko, <i>Izbor bosanskohercegovačke proze za djecu</i>, Sarajevo-publishing, Sarajevo, 1997.7. <i>Izbor priča bošnjačkih pisaca za djecu</i>, priredili A. Dubočanin, M. Musagić, Wuppertral, B. Riječ, Amsterdam- Tuzla, 1998.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

METODIKA INKLUZIVNE VJERONAUČNE NASTAVE			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	ECTS krediti: 5
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2P+2V+1Pr		Ukupan broj sati: 30+30=60+15

Nastavnik: Doc. dr. Nezir Halilović	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa znanstvenim utemeljenjem metodike, sa didaktičko-metodičkim zakonitostima inkluzivne vjeronaučne nastave, te obučavanje studenata za realizaciju praćenje i vrednovanje nastave.	
1.1. Očekivani ishodi	Ishodi učenja: 1. instrumentalne kompetencije: planiranje i izvođenje inkluzivne vjeronaučne nastave; pisanje priprema za realizaciju nastavnih jedinica; primjena novih nastavnih tehnologija u realizaciji odgojnoobrazovnih sadržaja; vođenje i pravilna komunikacija sa učenicima; praćenje i vrednovanje učeničkih postignuća. 2. Interpersonalne kompetencije: sposobnost timskog rada; vještine interpersonalne komunikacije; etička posvećenost; 3. Sistemske kompetencije: primjena znanja stečenih na kolegiju u praksi; sposobnost samostalnog rada; sposobnost stvaranja novih ideja	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preduvjeta.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Utemeljenje metodike, skturiranje metodike, mogućnosti i granice metodike u inkluzivnoj nastavi
	2. sedmica	Predmet, svrha i zadaci metodike inkluzivne vjeronaučne nastave
	3. sedmica	Historijat inkluzivne nastave u vjerskoj edukaciji
	4. sedmica	Principi rada u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi sa fokusom na individualizaciju potreba i mogućnosti
	5. sedmica	Metode rada u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi
	6. sedmica	Oblici rada u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi
	7. sedmica	Savremene teorije učenja kroz prizmu inkluzivne vjeronaučne nastave
	8. sedmica	Ambijent i nastavna sredstva u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi
	9. sedmica	Savremene nastavne tehnologije u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi
10. sedmica	Saradnja sa roditeljima u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi	

	11. sedmica	Uloga i značaj emocija u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi
	12. sedmica	Uloga značaj igara i kvizova u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi
	13. sedmica	Komunikacija s učenicima u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi
	14. sedmica	Vrednovanje učeničkog napretka u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi
	15. sedmica	Rekapitulacija svih oblasti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	10 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	60 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10
	2. Seminarski rad	15
	3. Izrada i prezentacija individualnog obrazovnog plana za dijete s posebnim potrebama	15
	4. Izrada pripreme za nastavu s definiranim ishodima učenja	10
	5. Pismeni ispit	50

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	– Ćatić, R. i Pehlić, I.: <i>Metodika nastave islamske vjeronauke</i> , Islamska pedagoška akademija u Zenici, 2004.
3.2. Dodatna literatura	– Dmitrović, P. (2008.), <i>Učenici sa posebnim potrebama</i> . Bijeljina: Pedagoški fakultet u Bijeljini.
	– Ilić, M. (2010.), <i>Inkluzivna nastava</i> . Istočno Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu.
	– Suzić, N. (2008.), <i>Uvod u inkluziju</i> . Banjaluka: HBS.

Napomena: U okviru predmeta Metodika inkluzivne vjeronaučne nastave studenti obavljaju inkluzivnu metodičku praksu u osnovnoj školi u trajanju od 15 sati. Za potrebe ove prakse bit će oblikovan dnevnik prakse.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

SAVJETODAVNI RAD			Šifra:
I ciklus studija	Godina: II	Semestar: IV	ECTS krediti: 5
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc. dr. Elma Begagić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: socijalnap@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznati studente sa osnovnim principima savjetovanja, ulogom i značajem savjetovanja u društvenoj zajednici, te konkretnim primjenama savjetovanja u individualnom, porodičnom i grupnom radu sa različitim populacijama klijenata.	
1.1. Očekivani ishodi	Nakon položenog ispita studenti će: - steći adekvatna znanja potrebna za savjetodavni rad te biti sposobni primijeniti ih prema specifičnim potrebama subjekata odgojno-obrazovne ustanove i u suradnji sa stručnjacima iz drugih institucija; - ovladati vještinama individualnog i grupnog savjetodavnog rada s učenicima, roditeljima i drugim odraslim osobama odgojno-obrazovnoj ustanovi; - biti sposobni kreirati preventivne oblike savjetodavnog rada.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nea preduvjeta.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Upoznavanje strukture predavanja – Sadržaj i ciljevi kolegija – Iskustva iz prakse
	2. sedmica	Osnove sociopedagoškog savjetodavanja – Uvodna razmatranja – Definicije – Savjetodavni rad između umjetnosti i metode
	3. sedmica	Osnove sociopedagoškog savjetodavanja – Karakteristike – Vrste – Funkcije
	4. sedmica	Osnove sociopedagoškog savjetodavanja – Multiperspektivni rad na slučaju
	5. sedmica	Osnove sociopedagoškog savjetodavanja – Razvojne linije psihosocijanog i sociopedagogskog savjetodavnog rada I
	6. sedmica	Osnove sociopedagoškog savjetodavanja – Razvojne linije psihosocijanog i sociopedagogskog savjetodavnog rada II

7. sedmica	Osnove sociopedagoškog savjetodavanja – Socijalne konstalacije savjetodavnog rada
8. sedmica	Osnove sociopedagoškog savjetodavanja – Kompetentnost savjetodavaoca u savjetodavnom radu – Odnos između savjetodavaoca i savjetoprimaoca
9. sedmica	Odabrana područja savjetodavnog rada
10. sedmica	Odabrana područja savjetodavnog rada
11. sedmica	Odabrana područja savjetodavnog rada
12. sedmica	Odabrana područja savjetodavnog rada
13. sedmica	Odabrana područja savjetodavnog rada
14. sedmica	Supervizija
15. sedmica	Evaluacija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	20 %
	2. prezentacije	80 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prezentacija	10%
	2. Prvi parcijalni	30%
	3. Drugi parcijalni	30%
	4. Usmeni ispit	20%

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Nietzel, M. Bernstein, D. Milich, R. Uvod u kliničku psihologiju, Jastrebarsko, Naklada Slap. – Biro, M. Butolo, V. Klinička psihologija, Novi Sad, 2003. – Hrnjica i sur. Ometeno dete, Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1992. – Gruden Z.: Psihoterapijska pedagogija. Zagreb, 1990. – Vidović V i sur.: Medicinska psihologija. Zagreb: Školska knjiga, 1992.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Belardi, N. (2007): Beratung: eine sozialpädagogische Einführung. 5. Überarbeitete Auflage. Weinheim: Juventa. – Frommann, A. (1990): Was geschieht eigentlich in Beratungen? Beratung zwischen Kunst und Methode, in: Brunner, E., Schönig, W. (Hg.): Theorie und Praxis von Beratung. Freiburg: Lambertus. S. 28-40 – Galuske, M. (2007): Sozialpädagogische Beratung, in: ders., Methoden der Sozialen Arbeit. Eine Einführung, 7. Auflage, Weinheim: Juventa. S. 168-175 – Galuske, M. (2007): Multiperspektivische Fallarbeit, u: ebd., S. 187-195 – Hutter, Ch. (2007): Szenisches Verstehen in der Ehe-, Familien-, Lebens- und Erziehungsberatung. Eine diagnostische Landkarte für ein überkomplexes Feld, u: Blickpunkt EFL-Beratung. Zeitschrift des Bundesverbandes kath. Ehe-, Familien- und LebensberaterInnen. April 2007, S. 60-69 – Kunze, N. (2003): Interkulturelle Psychologische Beratung, in: Oetker-Funk, R., Dietzfelbinger, M., Struck, E., Volger, I. (Hg.): Psychologische Beratung. Beiträge zu Konzept und Praxis. Freiburg: Lambertus. S. 216-230 – Nestmann, F. (2005): Professionelle Beratung: Grundlagen, Verfahren, Indikationen, u: Senf, W., Broda, M. (Hg.): Praxis der Psychotherapie.

	<p>Ein integratives Lehrbuch, 3., völlig neu bearbeitete Auflage. Stuttgart: Thieme. S. 186-194</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sickendiek, U., Engel, F., Nestmann, F. (2002): Zwölf Qualitätskriterien sozialpädagogischer und psychosozialer Beratung, u: Sickendiek, U., Engel, F., Nestmann, F.: Beratung. Eine Einführung in sozialpädagogische und psychosoziale Beratungsansätze. 2. Auflage, Weinheim u. München (Juventa) S. 221-226 – Nestmann, F., Engel, F., Sickendiek, U., (Hg.) (2004): Das Handbuch der Beratung, Band 1: Disziplinen und Zugänge, Band 2: Ansätze, Methoden und Felder. Tübingen: dgvt-Verlag. – Thiersch, H. (2004): Lebensweltorientierte Soziale Beratung, u: Nestmann, F., Engel, F., Sickendiek, U. (Hg.): Das Handbuch der Beratung, Band 2, Tübingen: dgvt-Verlag. S. 699-709
--	--

6.5. PETI SEMESTAR

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

PARTNERSTVO PORODICE I ŠKOLE			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	ECTS krediti: 4
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: V. prof. dr. Nusreta Kepeš	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: nusretakepes@yahoo.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Omogućiti studentima da se upoznaju sa vrijednostima i procesima izgrađivanja partnerskog odnosa između roditelja i škole, da razumiju potrebu nastajanja i razvoja partnerstva, te da uočavaju kvalitativnu razliku između partnerstva i saradnje roditelja i škole. Uvesti studente u novije istraživačke rezultate koji ukazuju na prednosti partnerskog odnosa kao i najnovije modele uspostavljanja tih odnosa. Kod studenata razvijati profesionalnu radoznalost i pozitivnu motivaciju za praćenje promjena u društvu i porodicama i utvrđivanje zajedničkih potreba roditelja i nastavnika u interesu djeteta.																
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Na kraju ovog kolegija studenti će biti osposobljeni: <ul style="list-style-type: none"> – da prepoznaju, definiraju i da se zalažu za partnerstvo porodice i škole, – da prate i analiziraju efekte partnerstva na razvoj djeteta rane dobi – da djeluju kao snažno motivirani i stručno osposobljeni pojedinci na izgrađivanju svih oblika uključivanja roditelja u aktivnosti škole 																
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>Teme</td></tr> <tr><td>Razlike između partnerstva i saradnje.</td></tr> <tr><td>Istraživanja prednosti i nedostataka saradnje i najvažniji rezultati (Mandić).</td></tr> <tr><td>Teorijska polazišta Joyce Epstein vezana za partnerstvo porodice i škole</td></tr> <tr><td>Pretpostavke izgrađivanja uspješnog partnerstva između roditelja i škole.</td></tr> <tr><td>Raznovrsnost među porodicama i ostvarivanje temeljnog UNESCO zahtjeva: „kvalitetno obrazovanje od najranijeg uzrasta”.</td></tr> <tr><td>Najviši interes djeteta</td></tr> <tr><td><i>Prvi parcijalni ispit</i></td></tr> <tr><td>Individualizirani pristup svakoj porodici i svakom djetetu</td></tr> <tr><td>Putevi uključivanja porodica i izgrađivanja partnerstva s školama</td></tr> <tr><td>Oblici komunikacije između roditelja i škole: verbalna i pisana komunikacija i zajednički sastanci</td></tr> <tr><td>Podrška odgajatelja porodici</td></tr> <tr><td>Podrška roditelja školi i lokalnoj zajednici.</td></tr> <tr><td>Iskustva dobre prakse.</td></tr> <tr><td>Dometi bosanskohercegovačkog pretškولstva u izgrađivanju partnerstva s porodicom.</td></tr> <tr><td>Završna evaluacija oblasti</td></tr> </table>	Teme	Razlike između partnerstva i saradnje.	Istraživanja prednosti i nedostataka saradnje i najvažniji rezultati (Mandić).	Teorijska polazišta Joyce Epstein vezana za partnerstvo porodice i škole	Pretpostavke izgrađivanja uspješnog partnerstva između roditelja i škole.	Raznovrsnost među porodicama i ostvarivanje temeljnog UNESCO zahtjeva: „kvalitetno obrazovanje od najranijeg uzrasta”.	Najviši interes djeteta	<i>Prvi parcijalni ispit</i>	Individualizirani pristup svakoj porodici i svakom djetetu	Putevi uključivanja porodica i izgrađivanja partnerstva s školama	Oblici komunikacije između roditelja i škole: verbalna i pisana komunikacija i zajednički sastanci	Podrška odgajatelja porodici	Podrška roditelja školi i lokalnoj zajednici.	Iskustva dobre prakse.	Dometi bosanskohercegovačkog pretškولstva u izgrađivanju partnerstva s porodicom.	Završna evaluacija oblasti
Teme																	
Razlike između partnerstva i saradnje.																	
Istraživanja prednosti i nedostataka saradnje i najvažniji rezultati (Mandić).																	
Teorijska polazišta Joyce Epstein vezana za partnerstvo porodice i škole																	
Pretpostavke izgrađivanja uspješnog partnerstva između roditelja i škole.																	
Raznovrsnost među porodicama i ostvarivanje temeljnog UNESCO zahtjeva: „kvalitetno obrazovanje od najranijeg uzrasta”.																	
Najviši interes djeteta																	
<i>Prvi parcijalni ispit</i>																	
Individualizirani pristup svakoj porodici i svakom djetetu																	
Putevi uključivanja porodica i izgrađivanja partnerstva s školama																	
Oblici komunikacije između roditelja i škole: verbalna i pisana komunikacija i zajednički sastanci																	
Podrška odgajatelja porodici																	
Podrška roditelja školi i lokalnoj zajednici.																	
Iskustva dobre prakse.																	
Dometi bosanskohercegovačkog pretškولstva u izgrađivanju partnerstva s porodicom.																	
Završna evaluacija oblasti																	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	30 %
	2. prezentacije	50 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. samostalni istraživački rad	20
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20
2.3. pisanje eseja/osvrta/seminarskog rada/istraživačkog rada:		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Rangelov-Jusović, Radmila. (2007). <i>Od saradnje ka partnerstvu. Kako izgraditi partnerske odnose između vrtića, škole i porodice</i>. Sarajevo: COI Step by Step.– Pašalić-Kreso, Adila. (2011). <i>Koordinate obiteljskog odgoja, prilog sistemskom pristupu razumijevanja obitelji i obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo, Dobra knjiga,. (selektivno)– Wilson, L. (1997). <i>Partnerships Families and Communities in Canadian Early Childhood Education</i>, ITP Nelson,.– Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje. Urednica Ćurak, H. <i>Kvalitet predškolskog odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo, 2011.– Zakoni i drugi normativni dokumenti vezani za predškolski odgoj
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Keller, H. (2007). <i>Cultures of Infancy</i>. London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.– Morin, Edgar. (2001). <i>Odgoj za budućnost. Sedam temeljnih spoznaja u odgoju za budućnost</i>. Zagreb: Educa.– Freire, Paulo. (2002). <i>Pedagogija obespravljenih</i>. Zagreb: Odraz.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE BOSANSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	ECTS: 4,5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P+2V+1Pr	Ukupan broj sati: 30+30=60+15	

Nastavnik: Doc. dr. Ibnel Ramić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: ibnelramic1@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznati studente sa inkluzivnim pristupom u nastavi bosanskog jezika i književnosti, te utjecati na razvoj kompetencija studenata u domenu planiranja i programiranja nastave Bosanskog jezika i književnosti uvažavajući temeljna polazišta inkluzivne nastave
1.1. Očekivani ishodi	<p>Nakon odslušane nastave (predavanja i vježbi), realizacije praktičnih zadataka i prakse, te položenog ispita studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none">– usvojiti temeljne pojmove koji se odnose na metodiku inkluzivne nastave Bosanskog jezika i književnosti na mlađem školskom uzrastu,– razumjeti predmet, zadatke i sadržaj kolegija <i>Metodika inkluzivne nastave Bosanskog jezika i književnosti I</i>, te iste dovesti u vezu sa sadržajima drugih kolegija koji tretiraju inkluzivni pristup nastavi i metodičku organizaciju nastave na mlađem školskom uzrastu,– povezati stečena znanja iz psihologije, edukacijske psihologije, didaktike, opće pedagogije, školske pedagogije koja se odnose na organizaciju života i rada osnovne škole,– uočiti važnost uloge nastavnika kao motivirajućeg faktora i modela za podsticaj razvoja jezičko-komunikacijskih kompetencija na maternjem jeziku,– ovladati vještinama potrebnim za kvalitetno planiranje i programiranje nastave Bosanskog jezika i književnosti na mlađem školskom uzrastu uvažavajući temeljne principe inkluzivnog obrazovanja,– kroz didaktičko-metodičku praksu realizirati aktivnosti vezane za izradu individualnog obrazovnog plana za učenika s posebnim potrebama,– ovladati različitim strategijama, metodama, oblicima rada i tehnikama potrebnim za kvalitetnu realizaciju nastavnog sata Bosanskog jezika i književnosti na mlađem školskom uzrastu,– ovladati tehnikom izrade pripreme za nastavni sat Bosanskog jezika i književnosti bazirane na definiranim ishodima učenja,– razviti pozitivan stav o potrebi aktivnog uključivanja učenika s posebnim potrebama u različite vidove organizacije nastave maternjeg jezika na mlađem školskom uzrastu,– razviti interes za istraživački rad u domenu inkluzivne nastave Bosanskog jezika i književnosti na početnom stupnju i interes za realizaciju različitih aktivnosti koje doprinose razvoju jezičko-komunikacijskih kompetencija učenika mlađeg školskog uzrasta.

1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Bosanski jezik	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	P: Predmet, zadaci i sadržaj kolegija <i>Metodika inkluzivne nastave Bosanskog jezika i književnosti I</i> V: Upoznavanje sa sadržajima vježbi iz kolegija Metodika inkluzivne nastave Bosanskog jezika i književnosti I /Lični i profesionalni portfolio inkluzivnog edukatora
	2. sedmica	P: Inkluzivni pristup nastavi Bosanskog jezika i književnosti na mlađem školskom uzrastu V: Nastavni plan i okvirni program Bosanskog jezika i književnosti od 1. do 5. razreda osnovne škole
	3. sedmica	P: Jezičko-komunikacijske kompetencije (pojmovno određenje i klasifikacija) V: Jezičko-komunikacijske kompetencije učenika mlađeg školskog uzrasta
	4. sedmica	P: Specifični poremećaji čitanja i pisanja V: Popratne teškoće poremećajima čitanja i pisanja
	5. sedmica	P: Inkluzivni pristup nastavi početnog čitanja i pisanja V: Inkluzivni pristup nastavi početnog čitanja i pisanja
	6. sedmica	P: Inkluzivni pristup nastavi književnosti na mlađem školskom uzrastu V: Inkluzivni pristup nastavi književnosti na mlađem školskom uzrastu
	7. sedmica	P: Inkluzivni pristup nastavi jezika na mlađem školskom uzrastu V: Inkluzivni pristup nastavi jezika na mlađem školskom uzrastu
	8. sedmica	P: Inkluzivni pristup nastavi kulture izražavanja na mlađem školskom uzrastu V: Inkluzivni pristup nastavi kulture izražavanja na mlađem školskom uzrastu
	9. sedmica	P: Inkluzivni pristup nastavi medijske kulture na mlađem školskom uzrastu V: Inkluzivni pristup nastavi medijske kulture na mlađem školskom uzrastu
	10. sedmica	P: Planiranje i programiranje nastave Bosanskog jezika i književnosti na mlađem školskom uzrastu V: Planiranje i programiranje nastave Bosanskog jezika i književnosti na mlađem školskom uzrastu
	11. sedmica	P: Izrada individualnog obrazovnog plana za učenike s posebnim potrebama V: Izrada individualnog obrazovnog plana za učenike s posebnim potrebama
	12. sedmica	P: Dizajniranje pripreme za nastavni sat Bosanskog jezika i književnosti baziranog na definiranim ishodima učenja V: Dizajniranje pripreme za nastavni sat Bosanskog jezika i književnosti baziranog na definiranim ishodima učenja
	13. sedmica	P: Dizajniranje edukativnog materijala za inkluzivni pristup nastavi maternjeg jezika i književnosti V: Dizajniranje edukativnog materijala za inkluzivni pristup nastavi maternjeg jezika i književnosti
14. sedmica	P: Evaluacija učeničkih postignuća putem razvojnog portfolija V: Tehnike formativnog praćenja učeničkih postignuća	

	15. sedmica	P: Završna evaluacija kolegija/Evaluacija predavanja, vježbi i samoprocjena studenata V: Lični i profesionalni portfolio-evaluacija/Priprema za ispit iz kolegija <i>Metodika inkluzivne nastave Bosanskog jezika i književnosti I</i>
--	-------------	---

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	10 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	60 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10
	2. Lični i profesionalni portfolio	15
	3. Izrada i prezentacija individualnog obrazovnog plana za učenika s posebnim potrebama	15
	4. Dizajniranje pripreme za nastavni sat bazirane na definiranim ishodima učenja	10
	5. Pismeni ispit	50

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Ilić, M. (2007). <i>Metodika nastave početnog čitanja i pisanja</i>. Banja Luka: Komesgrafika. – Rosandić, D. (2005). <i>Metodika književnog odgoja</i>. Zagreb: Školska knjiga – Bežen, A. (2008). <i>Metodika – znanost o poučavanju nastavnog predmeta</i> Zagreb: Profil. – Posokhova, I.(2000). <i>Kako pomoći djetetu s teškoćama u čitanju i pisanju</i>. Lekenik: Ostvarenje. – Pavličević-Franić, D. (2005). <i>Komunikacijom do gramatike. Razvoj komunikacijske kompetencije u ranome razdoblju usvajanja jezika</i>, Zagreb: Alfa. – Hubijar, Z. (2010). <i>Metodika nastave čitanja i pisanja</i>. Sarajevo: Bosanska riječ.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Zečić, S., Mujkanović, E., Devolli,A. (2008). <i>Logopedija</i>.Sarajevo: Connectum. – Izli, Š.D i Mičel, K. (2004). <i>Ocjenjivanje na osnovu portfolija</i>. Beograd: Kreativni centar. – Velki, T. , Romstein, K. (2015). <i>Priručnik za pomoćnike u nastavi za rad s djecom s teškoćama u razvoju</i>. Osijek: Osječko-baranjska županija Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. – XXX. (2010). <i>Inkluzivni odgoj i obrazovanje u školi</i>. Sarajevo: Udruženje "Društvo ujedinjenih građanskih akcija".

Napomena: U okviru predmeta Metodika inkluzivne nastave bosanskog jezika i književnosti studenti obavljaju inkluzivnu metodičku praksu u osnovnoj školi u trajanju od 15 sati. Za potrebe ove prakse bit će oblikovan dnevnik prakse.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE MATEMATIKE			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	ECTS: 4,5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P+2V+1Pr		Ukupan broj sati: 30+30=60+15

Nastavnik: Doc. dr. Naida Bikić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: naida.bikic@hotmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Produblјivanje znanja iz matematike i njihova metodička transformacija za primjenu u nastavi. Sticanje kompetencije za praktičan rad iz matematike sa djecom s posebnim potrebama u razrednoj nastavi.	
1.1. Očekivani ishodi	Nakon uspješnog okončanja kursa očekuje se da studenti savladaju zakonitosti funkcionalno organizovanog prenosa osnova matematičke kulture na učenike s posebnim potrebama. Osim toga studenti treba da upoznaju sadržaje savremene nastave matematike i ovladaju savremenim načinima njihove pripreme i realizacije u inkluzivnoj nastavi matematike.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Osnovi matematike	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Predmet, cilj i metode Metodike nastave matematike
	2. sedmica	Predmet proučavanja, ciljevi i zadaci metodike nastave matematike
	3. sedmica	Metodika nastave matematike i druge nauke i naučne discipline – inkluzivni pristup
	4. sedmica	Programski sadržaji početne nastave matematike. Metode istraživanja u matematici i u nastavi matematike. Plan podrške.
	5. sedmica	Posmatranje i eksperiment u početnoj nastavi matematike
	6. sedmica	Analiza i sinteza u početnoj nastavi matematike
	7. sedmica	Apstrakcija i uopćavanje u početnoj nastavi matematike
	8. sedmica	Oblici mišljenja u početnoj nastavi matematike
	9. sedmica	Potrebe učenika u inkluzivnoj nastavi matematike
	10. sedmica	Primjena individualizacije u nastavi matematike
	11. sedmica	Principi, metode i oblici rada u inkluzivnoj nastavi matematike
	12. sedmica	Principi, metode i oblici rada u inkluzivnoj nastavi matematike
	13. sedmica	Primjeri aktivnosti u inkluzivnoj nastavi matematike
	14. sedmica	Načini vrednovanja u inkluzivnoj nastavi matematike
15. sedmica	Evaluacija kolegija	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>

2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	20 %
	2. prezentacije	20 %
	3. radionica/grupni rad	60 %
Učešće u ocjeni (bodovi)		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Dejić M. i dr (2006). <i>Matematika kao igra I</i>, Beograd: Arhimedes. – Liebeck, P. (1994), <i>Kako djeca uče matematiku</i>, Zagreb: Educa. – Markovac, J. (1978). Neuspjeh u nastavi matematike od I do IV osovne škole – uzroci i suzbijanje, Zagreb: Školska knjiga. – Markovac, J. (1990). Metodika početne nastave matematike, Zagreb: Školska knjiga. – Ovčar, S. (1990). Razvijanje mišljenja u nastavi matematike, Čakovec: Zrinski. – Tomaš, A. (1993). <i>Individualizacijom do matematike</i>, Split.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Čudina-Obradović, Mira (1990). Nadarenost-razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje, Zagreb: Školska knjiga. – Kostić Š. (1985.) <i>Između igre i matematike</i>, Beograd: Tehnička knjiga. – Marinković B. (2004). <i>Mala zbirka zadataka za izoštravanje uma</i>, Beograd: Arhimedes. – Slatina, M. (1998). Natavni metod, Sarajevo: Filozofski fakultet. – Stošić-Miljković D. i Marinković B. (2005). <i>Matematički praktikum</i>, Beograd: Arhimedes.

Napomena: U okviru predmeta Metodika inkluzivne nastave matematike studenti obavljaju inkluzivnu metodičku praksu u osnovnoj školi u trajanju od 15 sati. Za potrebe ove prakse bit će oblikovan dnevnik prakse.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE MOJE OKOLINE			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	ECTS: 4,5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P+2V+1Pr		Ukupan broj sati: 30+30=60+15

Nastavnik: Doc. dr. Nermin Tufekčić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Razvijati kod studenata interesovanje za sadržaje Metodike moje okoline, primjenu savremenih dostignuća, oblika i metoda rada, podsticanje kreativnosti i interakcije u radu i aktivno učestovanje na predavanjima i radionicama u sklopu vježbi.	
1.1. Očekivani ishodi	Samostalno pripremanje i izvođenje inkluzivne nastave Moje okoline, odabir nastavnih sredstava prilagođenih posebnim potrebama, sposobnost povezivanja tema iz Moje okoline sa drugim predmetima, igre za učenje, kreiranje individualiziranih programa i priprema za rad s djecom s posebnim potrebama.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preduvjeta.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Historijski razvoj nastanka predmeta Moja okolina
	2. sedmica	Utemeljenje predmeta Moja okolina u osnovnim školama
	3. sedmica	Uloga i značaj predmeta Moja okolina
	4. sedmica	Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja nastavnoga predmeta Moje okoline
	5. sedmica	Nastavni plan i program nastave Moje okoline
	6. sedmica	Programski sadržaji Moje okoline u razrednoj nastavi
	7. sedmica	Principi nastavnog rada u inkluzivnoj nastavi Moje okoline
	8. sedmica	Metode u inkluzivnoj nastavi Moje okoline
	9. sedmica	Oblici rada u inkluzivnoj nastavi Moje okoline
	10. sedmica	Prilagođena nastavna sredstva u nastavi Moje okoline
	11. sedmica	Primjena individualizacije u nastavi Moje okoline
	12. sedmica	Primjeri iz prakse
	13. sedmica	Izvanučioničke aktivnosti u inkluzivnoj nastavi Moje okoline
	14. sedmica	Vrednovanje učenika u inkluzivnoj nastavi Moje okoline
15. sedmica	Evaluacija kolegija	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	10 %
	2. prezentacije usmjerene aktivnosti	30 %

	3. radionica/grupni rad - izrada individualiziranih i individualnih planova za djecu s posebnim potrebama	60 %
Učešće u ocjeni (bodovi)		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi 2. Usmjerenost aktivnosti 3. Izrada i prezentacija individualiziranog plana na tri nivoa 4. Dnevnik metodičke prakse 5. Pismeni ispit	10 10 15 15 50

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Čatić, V. (2011). Metodika nastave prirode i društva, Zenica: Univerzitet u Zenici. – De Zan, I. (1999). Metodika nastave prirode i društva, Zagreb: Školska knjiga – Mešalić, Š., Šakotić, N. I Nikolić, M. (2007). Pristup inkluzivnoj praksi u vaspitanju i obrazovanju. Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Dotran, R. (1962). Individualizovana nastava, Sarajevo: Veselin Masleša. – Đorđević, J. (1981). Savremena nastava, oblici i organizacija, Beograd: Naučna knjiga. – Glasser, W. (1999). Nastavnik u kvalitetnoj školi. Zagreb: Educa – Gordon, D, i Jeannette, (1999) V;:Revolucija u učenju, Zagreb: Educa. – Kaye, Peggy (1990). Gamesfor learning, The Noonday Press – Pašalić-Kreso, A. (2003). Geneza sazrijevanja ideje inkluzije ili inkluzija u funkciji smanjivanja neravnopravnosti u obrazovanju. U knjizi: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine, str. 2–24. Sarajevo: Filozofski fakultet. – Rakić, B. (1969). Motivacija i školsko učenje, Sarajevo: Zavod za udžbenike, – Stevanović, M. & Čatić, R. (2002). Savremena didaktika, Zenica: Pedagoška akademija u Zenici. – Stevanović, M. (1986). Kreativnost nastavnika i učenika u nastavi, Pula: Istarska naklada. – Veljković, V. (2002). Inkluzija. U zborniku: Priručnik za inkluzivnu nastavu, str. 4–10. Sarajevo: Duga. – http://narip.cep.edu.rs/biblioteka/literatura_na_srpskom_jeziku/strategije_ra_da_sa_decama_sa_smetnjama.pdf

Napomena: U okviru predmeta Metodika inkluzivne nastave moje okoline studenti obavljaju inkluzivnu metodičku praksu u osnovnoj školi u trajanju od 15 sati. Za potrebe ove prakse bit će oblikovan dnevnik prakse.

METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE MUZIČKE KULTURE			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	ECTS: 4,5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P+2V+1Pr		Ukupan broj sati: 30+30=60+15

Nastavnik: Vanr. prof. dr. Indira Meškić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: indira.meskic@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Trajno usvajanje sadržaja muzičke kulture kao osnovnog i nužnog preduslova upoznavanja, razumijevanja i razvijanja muzičkog izraza uopće, a koje će u praksi omogućiti svakom učeniku da bude uspješan u okviru svojih sposobnosti. Zbog toga je veoma važno da se za učenike čija postignuća značajno zaostaju za očekivanom razinom, predviđaju individualni pristupi i prilagođeni programi. Kako želimo osigurati da djeca sa posebnim potrebama mogu i žele doprinostiti društvu, a ne ovisiti o njemu tako, svrhu osiguranja normalnog životnog ritma djece s posebnim potrebama, i u okviru muzičkih sadržaja potrebno je osposobiti studente da mogu dati vlastiti doprinos njihovoj inkluziji u društvo. Veoma je važno da asistent u nastavi, nakon stečenog znanja iz oblasti metodike nastave muzičke kulture bude kvalitetna i kvalificiran/a podrška učenicima s posebnim obrazovnim potrebama koji su uključeni u redovan sistem odgoja i obrazovanja. Cilj nije u razvrstavanju sposobnih i manje sposobnih, već u razvijanju navedenih inteligencija u skladu s individualnim mogućnostima i sposobnostima djeteta, što znači da svako dijete može učiti i napredovati u skladu sa svojim individualnim sposobnostima. Osposobljavanje studenata za kreativno-kritičku primjenu stečenog znanja u radu sa djecom sa posebnim potrebama, za izbor muzičkih sadržaja, kao i oblika i načina njihove primjene s ciljem poticanja i razvijanja dječijih muzičkih sposobnosti i potrebe za muzikom u svakodnevnom životu, u skladu sa ulogom i značajem muzike u životu djeteta i u skladu sa njegovim sposobnostima i afinitetima.
1.1. Očekivani ishodi	Poslije odslušanih predavanja, odradjenih vježbi i položenog ispita studenti će biti edukovani i sposobni: <ul style="list-style-type: none">– Uočiti i odgovoriti na potrebe učenika u inkluzivnoj nastavi muzičke kulture;– Značaj muzičkog odgoja i uloge muzike u razvoju ličnosti specifičnim postupcima prilagodbe i podrške prenijeti u inkluzivnoj nastavi muzičke kulture– Prilagoditi sadržaje muzičke kulture različitim sposobnostima i afinitetima učenika sa posebnim potrebama;– Razumijevati heterogene potrebe učenika s posebnim potrebama u inkluzivnoj nastavi muzičke kulture i time se rukovoditi u odabiru metoda rada, oblika rada i nastavnih sredstava

	– Razvijati specifične muzičke sposobnosti djece sa posebnim potrebama;	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje		
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Uvod u metodiku nastave muzičke kulture,; Upoznavanje sa muzičkim predmetnim područjima (uvod)
	2. sedmica	Metodika inkluzivnog odgoja – opće naznake i u okviru muzičke kulture (metode, oblici rada, nastavna sredstva)
	3. sedmica	Sadržaji muzičke kulture – Historija/Povijest muzike/glazbe Postupci prilagodbe i podrške učeniku u inkluzivnoj nastavi slušanja muzike/glazbe
	4. sedmica	Muzičke forme – opće i kratke spoznaje, način usvajanja u inkluzivnoj nastavi
	5. sedmica	Muzički instrumenti – vizuelni i slušni prikazi, postupci prilagodbe u usvajanju slušanja i upotrebe
	6. sedmica	Potrebe učenika u inkluzivnoj nastavi muzičke kulture u odnosu na muzička područja
	7. sedmica	Načini podrške u savladavanju sadržaja prema afinitetima učenika
	8. sedmica	Primjerene aktivnosti u inkluzivnoj nastavi muzičke kulture – brojalice, pjevanje, sviranje na dječijem (Orffovom) instrumentariju
	9. sedmica	Primjeri inkluzivne prakse u nastavi muzičke kulture – analiza nekih istraživanja
	10. sedmica	Analiza Nastavnih planova i programa za muzičku kulturu – iznalaženje i naglašavanje prednosti muzičkih sadržaja u inkluzivnom pristupu;
	11. sedmica	Inkluzivna nastava muzičke kulture u korelaciji sa drugim predmetima – pronalaženje i isticanje prednosti pri savladavanju muzičkih sadržaja i obratno;
	12. sedmica	Individualizirani i individualni planovi i programi (sadržaj rada sa učenikom u skladu sa njegovom posebnom potrebom prema predmetnim područjima, sredstvima, metodama i oblicima rada) – potrebe individualizirane nastave,
	13. sedmica	Organizacija muzičkih radionica u inkluzivnoj nastavi i muzičkih prezentacija (internih nastupa uz specifične prigode)
	14. sedmica	Muzika kao terapija ili oblik komunikacije – muzikoterapija kao svjesno i organizovano korištenje muzike u svrhu poboljšanja određenih psiho-fizičkih stanja, uloga i značaj u inkluzivnoj nastavi (uvod)
15. sedmica	Način vrednovanja u inkluzivnoj nastavi muzičke kulture; Rezime sadržaja uz osvrte i prijedloge studenata	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	40
	2. prezentacije	40
	3. radionica/grupni rad	20

Učešće u ocjeni (bodovi)		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi(uz aktivno učešće)	30
	2. SeminarSKI rad(izrada zadataka)	20
	3. Izrada i prezentacija individualnog obrazovnog plana	15
	4. Izrada pripreme za nastavu s definiranim ishodima učenja	10
	5. Parcijalni	10
	6. Finalni ispit	15

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Breitenfeld. D., Majsec Vrbanić.,V. (2010). <i>Kako pomoći djeci glazbom</i>. Zagreb: Udruga za promicanje različitosti, umjetničkog doživljavanja, kreativnosti i edukacije djece i mladeži. – Čavlović, I. (1998): <i>Muzički oblici</i>. Sarajevo: Muzička akademija Sarajevo. – Despić, D. (1986). <i>Muzički instrumenti</i>. Beograd: Univerzitet umetnosti u Beogradu. – Ferović, S. (2005): <i>Priručnik za učitelje, nastavnike razredne nastave</i>. Sarajevo: Publishing. – Ferović, S. i Meškić, I. (2011): <i>Muzička/glazbena kultura za I, II i III razred devetogodišnje osnovne škole – priloženi snimci na CD-ovima</i>. Sarajevo: Publishing. – Ferović, S.: <i>Muzika u porodičnom životu u funkciji prevencije i muzikoterapije</i>. Muzika, Časopis za muzičku kulturu, VIII, 2004, I (23) – Kovačević, J. ,Radovanović., I. (2006). <i>Pripremljenost nastavnika redovnih škola za inkluzivno obrazovanje</i>. Beograd: – Kavkler, M. (2005). <i>Odgoj i obrazovanje djece sa posebnim potrebama</i>: Ljubljana. – Obradović, A.(1997): <i>Uvod u orkestraciju</i>. Univerzitet umetnosti u Beogradu. – Peteh, M. (1998): <i>Zlatno doba brojalice</i>. Zagreb: Alinea – Sam, R. (1998): <i>Glazbeni doživljaj u odgoju djeteta</i>. Rijeka: Glosa. – Sam, R. (1992): <i>Sviramo uz pjesmu</i>. Rijeka: Glosa. – Stojanović, G. (1996). <i>Nastava muzičke kulture (od I do IV razreda osnovne škole) – priručnik za učitelje i studente učiteljskog fakulteta</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. – Trakilović, D. (1998): <i>Muzička kultura sa metodikom u razrednoj nastavi</i>. Bijeljina:
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Bašić, E. (1974). <i>Improvizacija kao kreativni čin</i>. Zagreb: Časopis „Umjetnost i dijete“ br. 26. – Njirić, N. (1985). <i>U susret glazbi</i>. Zagreb: Školska knjiga. – Protić.,V. (1987). <i>Prve kolektivne muzičke igre</i>. Beograd i Sarajevo: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva/Svjetlost. – Pesek, A. (1997). <i>Otroci u svetu glazbe</i>. Ljubljana: Založba Mladinske knjige. – Radović Mirković, K. (1998): <i>Psihologija muzičkih sposobnosti</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.

Napomena: U okviru predmeta Metodika inkluzivne nastave muzičke kulture studenti obavljaju inkluzivnu metodičku praksu u osnovnoj školi u trajanju od 15 sati. Za potrebe ove prakse bit će oblikovan dnevnik prakse.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE TJELESNOG I ZDRAVSTVENOG ODGOJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	ECTS: 4
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P+2V+1Pr		Ukupan broj sati: 30+30=60+15

Nastavnik: V.prof.dr. Mirjana Mađarević	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: mmadjarevic@yahoo.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Proširiti studentima teorijska i metodička znanja iz oblasti tjelesnog odgoja kako bi ishodi planiranog i programiranog rada bili uspješniji i svrsishodni. U osnovi ovog modula je studente educirati o praktičnoj primjeni savladanog teorijskog znanja, jer se metodičkim sadržajima nude konkretna optimalna rješenja u radu s djecom s posebnim potrebama.	
1.1. Očekivani ishodi	Studenti će biti osposobljeni da: <ul style="list-style-type: none"> - Sami prezentiraju i demonstriraju određeni zadatak, vježbu. - Samostalno primjenjuje teorijska i metodička znanja iz tjelesnog odgoja u razrednoj nastavi u radu s djecom s posebnim potrebama. - Savlada osnove planiranja i programiranja iz ove oblasti u radu s djecom s posebnim potrebama. 	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Teorija tjelesnog i zdravstvenog odgoja	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Uvodno predavanje
	2. sedmica	Uvod u metodiku tjelesnog odgoja
	3. sedmica	Uloga tjelesnog i zdravstvenog odgoja u radu sa djecom s posebnim potrebama
	4. sedmica	Sadržaji i aktivnosti koje treba planirati i programirati iz tjelesnog odgoja djece školskog uzrasta
	5. sedmica	Sredstva tjelesne i zdravstve kulture (faktori i osnovne karakteristike tjelesne vježbe)
	6. sedmica	Motorne aktivnosti i način njihove primjene u radu sa djecom s posebnim potrebama
	7. sedmica	Sredstva i metode razvoja pojedinih motoričkih sposobnosti (snaga, spretnost, okretnost, brzina, izdržljivost, fleksibilnost)
	8. sedmica	Postupci prilagodbe i podrške u inkluzivnoj nastavi tjelesnog odgoja
	9. sedmica	Primjeri aktivnosti i načini vrednovanja u inkluzivnoj nastavi tjelesnog odgoja
	10. sedmica	Primjeri metodičko organizacionih oblika rada u kineziološkoj aktivnosti djece s posebnim potrebama
11. sedmica	Opće karakteristike i funkcija aerobnih vježbi mišićne aktivnosti praktična primjenljivost u radu sa djecom s posebnim	

		potrebama
	12. sedmica	Aerobne vježbe kao preventiva i poticaj za zdrav rast i razvoj djeteta
	13. sedmica	Kineziterapija i sportsko-rekreacijske aktivnosti u radu sa djecom s posebnim potrebama
	14. sedmica	Programiranje po ciklusima
	15. sedmica	Pripreme studenata za ispit

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	20%
	2. vježbe	20%
	3. praksa	40%
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10 %
	2. Prvi parcijalni	15 %
	3. Drugi parcijalni	15 %
	4. Završni ispit	60 %

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Blagajac, S.: Igra mi je hrana, Beograd 1999 – Hadžikadunić, M., Mađarević M.: Metodika nastave tjelesnog odgoja, Zenica 2004. – Nožinović, Z., Nožinović, A., Hadžikadunić, A.: Metodika tjelesnog odgoja, Tuzla 2004. – Hadžikadunić, M., Sadžida B.: Korekcija držanja tijela kod djece predškolskog uzrasta, Sarajevo 2000. – Hadžikadunić M.: Dnevnik pedagoške prakse. Fakultet za fizičku kulturu Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2000 – Findak, V. (1992) Metodički organizacijski oblici rada u edukaciji, sportu i sportskoj rekreaciji, Hrvatski savez za športsku rekreaciju i Montorex. Zagreb. – Findak, V. (1995) Metodika tjelesne i zdravstvene kulture u predškolskom odgoju. Zagreb. – Findak, V., Prskalo, I. (2004) Kineziološki leksikon, Visoka učiteljska škola Petrinja, Petrinja.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Findak, V.; Šnajder, V. (1986) Tjelesne aktivnosti djece i učenika na zimovanju. Školske novine, Zagreb – Kališ, S. Fitness za djecu – praktični savjeti za roditelje. Zagreb, Gopal, 2000. – Karković, R. Roditelj i dijete u sportu. Zagreb, Oktar, 1998. – Ivanković, A. (1982) Tjelesni odgoj djece predškolske dobi, Školska knjiga Zagreb. – Pejčić, A. (2001) Opće pripremne vježbe za najmlađe. Pedagoški fakultet Rijeka, Rijeka. – Pejčić, A. (1996) Sadržaji tjelesne i zdravstvene kulture za prva četiri razreda osnovne škole. Sveučilište u Rijeci, Rijeka.

Napomena: U okviru predmeta Metodika inkluzivne nastave tjelesnog i zdravstvenog odgoja studenti obavljaju inkluzivnu metodičku praksu u osnovnoj školi u trajanju od 15 sati. Za potrebe ove prakse bit će oblikovan dnevnik prakse.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

INTERKULTURALNA PEDAGOGIJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	ECTS krediti: 4
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: V.prof.dr. Amel Alić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: al-amel@bih.net.ba
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj kolegija je da se studenti-ce upoznaju sa najnovijim naučnim saznanjima iz oblasti interkulturalne pedagogije, temeljnim stručnim i naučnim stavovima, te da se osposobe za djelovanje u više pravaca koji se odnose na specifične zadatke u oblasti razumijevanja i istraživanja multi i interkulturalnosti. Omogućiti studentima da se upoznaju sa osnovama i specifičnostima interkulturalnog odgoja, preporukama međunarodnih institucija i dosadašnjim iskustvima. Kod studenata će se nastojati razvijati profesionalna radoznalost i interes za produbljenijim proučavanjem problematike vezane za interkulturalni odgoj i njegovu aplikabilnost u uvjetima bosanskohercegovačkog savremenog odgoja.	
1.1. Očekivani ishodi	Studenti-ce će upoznati ulogu kulturalnog konteksta u područjima odgoja i obrazovanja. Moći će prepoznati važnost kulturalnog konteksta u konceptualizaciji i istraživanjima sposobnosti, ličnosti, motivacije i emocija, te mentalnog zdravlja. Upoznat će se s ulogom kulture u proučavanju cjeloživotnog razvoja. Moći će prepoznati osnovne probleme vezane uz prilagodbu drugim kulturama. Usvojiti će osnovna znanja o stjecanju kulturalne kompetencije neophodne za odgojno djelovanje u školi. Intencija je i da se kandidati osposobe za proces stvaranja i aktivnog učešća u uvjetima multi i interkulturalnosti, da jasno definiraju ciljeve interkulturalnog odgoja prilagođene potrebama određenih sredina, te da kritički propituju društvene implikacije interkulturalizma u odgoju i obrazovanju.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Opća pedagogija.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Interkulturalna pedagogija u sistemu znanosti o odgoju
	2. sedmica	Pojmovna određenja: multikulturalni, interkulturalni odgoj, enkulturacija, akulturacija, kulturalni pluralizam, asimilacija...
	3. sedmica	Ciklus kultura-odgoj-ličnost
	4. sedmica	Sociokulturalni procesi
	5. sedmica	Kulturalne dimenzije; Manifestacije/elementi, slojevi kulture
6. sedmica	Teorijska polazišta antropoloških, socioloških, demografskih, kulturoloških i politoloških pristupa multikulturalnim pojavama u odgoju i obrazovanju	

7. sedmica	Analiza međunarodnih Konvencija, deklaracija, preporuka s ciljem promoviranja razumijevanja među različitim kulturama, rasnim i religijskim grupama
8. sedmica	Parcijalni ispit
9. sedmica	Analiza etnopedagoških materijala
10. sedmica	Savremene dileme djetinjstva - Istraživanje etnografije djetinjstva u kroskulturalnoj perspektivi
11. sedmica	Međukulturalno susretanje i (ne)razumijevanje – Kulturalni šok i kvadranti kulturalnog susretanja
12. sedmica	Principi konfluentnog odgoja i obrazovanja u kroskulturalnoj perspektivi
13. sedmica	Metodologija međukulturalnih istraživanja - Transformiranje kulture u mjerljivi konstrukt
14. sedmica	Škole kao mjesto međukulturalnog susretanja
15. sedmica	Smjernice za interkulturalni odgoj i obrazovanje

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	25 %
	3. radionica/grupni rad	25 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10
	2. Formiranje stručnog portfolija - samostalno istraživanje	40
	3. Pismeni ispit	50

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Banks, J.A. (1994). <i>Multiethnic Education – theory and practice</i>. Allyn and Bacon. (odabrana poglavlja) – Epstein, J.L. et al (2012). <i>Multicultural Partnership – Involve all Families</i>. New York: Routledge. (odabrana poglavlja) – Freire, P. (2002). <i>Pedagogija obespravljenih</i>. Zagreb: Odras – Održivi razvoj zajednice. (odabrana poglavlja) – Perotti, A. (1995). <i>Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje</i>. Zagreb: Educa. – Semprini, A. (2004). <i>Multikulturalizam</i>. Beograd: Clio. – Slatina, M. (2005). <i>Od individue do ličnosti</i>. Zenica: Dom štampe. (odabrana poglavlja) – Vulfolk, A., Hjuž, M., Volkap, V. (2011). <i>Psihologija u obrazovanju</i>. Beograd: Clio. Poglavlje: Kultura i različitost (str. 327-430).
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Haralambos, M. Holborn, M. (2002). <i>Sociologija – teme i perspektive</i>. Zagreb: Golden marketing. Poglavlja: Obrazovanje; Kultura i identitet (str. 773-932) – Hofstede, G.H. (2001). <i>Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions and Organizations Across Nations</i>. London: Sage Publications, Inc. – Krizmanić, M., Kolesarić, V. (2003). <i>Tolerancija u svakidašnjem životu</i>. Zagreb: Naklada Slap. – LeVine, R.A. (2003). <i>Childhood Socialization: Comparative Studies of Parenting, Learning and Educational Change</i>. The University of Hong

	<p>Kong: Comparative Education Research Centre.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Matsumoto, D., Juang, L. (2003). <i>Culture and Psychology</i>. Oxford: Oxford University Press. – Monaghan, J., Just, P. (2003). <i>Socijalna i kulturna antropologija</i>. Sarajevo: Šahinpašić. – Pedersen, P. (1995). <i>The Five Stages of Culture Shock</i>. Greenwood Press – Tiedt, P., Tiedt, I. (1995). <i>Multicultural teaching</i>. Allyn and Bacon. – Kon, I.S. (1991). <i>Dete i kultura</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. – Vrcelj, S. (2005). <i>U potrazi za identitetom – iz perspektive komparativne pedagogije</i>. Rijeka: Hrvatsko futurološko društvo – Graftrade.
--	---

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

SOCIJALNA INKLUZIJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: V	ECTS krediti: 4
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc.dr. Muharem Adilović	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: madilovic@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznati studente sa savremenim oblicima razvoja i implementacije procesa socijalne inkluzije zasnovanih na strategiji EU o socijalnoj koheziji, izazovima koje savremeni socijalni trendovi postavljaju pred procese socijalne inkluzije djece u osnovnoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama. Sagledavanje stanja i preduslova za reformu oblasti socijalne inkluzije u BiH.	
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Studenti će ovladati osnovnim teorijskim temeljima i historijskim determinantama razvoja inkluzivne ideje. Upoznat će se sa osnovnim dokumentima i smjernicama za razvoj socijalne inkluzivnosti u svijetu. Razmotrit će stanje u BiH, analizirati izazove i odrediti prioritete reforme sistema socijalne inkluzije u obrazovnom sistemu u BiH.	
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Uvod u socijalnu inkluziju i razumijevanje osnovnih pojmova: Pojam socijalne uključenosti - teorijski i praktični problemi definisanja.
	2. sedmica	Razvoj ideje inkluzivnosti kroz historiju
	3. sedmica	Teorija anomije i društvene veze
	4. sedmica	Teorija socijalnog kapitala
	5. sedmica	Socijalna inkluzija i Humani razvoj Pristup utemeljen na ljudskim pravima
	6. sedmica	Ciljevi Lisabonska deklaracija
	7. sedmica	Parcijalni ispit
	8. sedmica	Revidirana strategija o socijalnoj koheziju
	9. sedmica	Socijalna inkluzija u vjerskom diskursu
	10. sedmica	Kultura odnosa prema različitostima
	11. sedmica	Socijalna inkluzija u školi
	12. sedmica	Planiranje strategija socijalnog uključivanja u školi
	13. sedmica	Izazovi oblikovanja socijalne inkluzije u BiH
	14. sedmica	Primjeri dobre prakse: Interkacija porodice i škole Kompartivna iskustva u svijetu
15. sedmica	Završna evaluacija kolegija	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. eks katedra	60 %
	2. prezentacije	30 %
	3. gosti predavači	10 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	5
	2. Seminarski/istraživački rad	15
	3. Prvi parcijalni ispit	20
	4. Drugi parcijalni ispit	20
	5. Završni ispit	40

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Babović, M. (2010): „Izazovi nove socijalne politike“, SeConS – grupa za razvojnu inicijativu, Beograd.– Nemanjić, N., i Spasić I., (2006): „Nasljeđe Pijera Burdijea“, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd.– Koković, D. (2009), „Društvo i obrazovni kapital“, Mediterran Publishing, Novi Sad.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Bourdieu, P. (1986): „The forms of capital“, u: A.H. Halsey, H. Lauder, P. Brown and A.S. Wells (eds.), <i>Education: Culture, Economy, Society</i>, Oxford: Oxford University Press.– Izveštaj o humanom razvoju 2007: „Socijalna uključenost u BiH“, UNDP, Sarajevo.– Beck, U. (2003): „Šta je globalizacija“, 4. dio, Novi napredak, Zagreb.– Dirkem, E. (1898): „Individualizam i intelektualci“, u: Mimica, A. (2007): „Društvo je čovjeku bog“, Filozofski fakultet, Beograd.– Kahteran, N., (2007): „Univerzalizam i inkluzivizam nasuprot partikularizmu i ekskluzivizmu“, Korak, br. 9/2007, Sarajevo.– El-Kardavi, J. (2003): „Islam i siromaštvo“, Bemust, Sarajevo.

6.6. ŠESTI SEMESTAR

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

DOKIMOLOGIJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	ECTS: 4
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: V.prof. dr. Izet Pehlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: izet.pehlic@gmail.com
Saradnik: V.as.mr. sc. Selvedin Delić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: delic_selvedin@yahoo.com

1. CILJ PREDMETA	Cilj je kolegija da studenti usvoje temeljna znanja iz dokimologije; da usvoje spoznaje o evaluaciji odgojno-obrazovnih procesa (temeljne faze, procedure, postupke i metodološki instrumentarij); da se osposobe za primjenu metoda, tehnika i postupaka evaluacijskih procesa u odgojno-obrazovnom radu; da upoznaju različite alternativne metode, alate i instrumente za praćenje, procjenjivanje, vrednovanje i ocjenjivanje napretka učenika i osposobe se za njihovu primjenu; da se osposobe i motiviraju za objektivniji i humaniji pristup evaluacijskim procesima u nastavi i učenju.	
1.1. Očekivani ishodi	<p>Nakon odslušanog kolegija i izvršenih obveza studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – razlikovati temeljne pojmove u procesu evaluacije – identificirati svrhu evaluacijskih procesa u nastavi i učenju kao specifičnom vidu odgojno-obrazovnog procesa – analizirati različite oblike evaluacije s obzirom na svrhu – razlikovati temeljne komponente i faze evaluacijskog procesa – identificirati i razlikovati subjektivne od objektivnih pristupa evaluaciji – identificirati i analizirati uzroke slabe metrijske vrijednosti ocjena i faktore koji su uzrok subjektivnosti pri ocjenjivanju – izraditi i primijeniti različite objektivne instrumente za praćenje i ocjenjivanje napretka učenika (testovi, zadaci objektivnog tipa, skale procjene, skale sudova...) s posebnim potrebama – identificirati, analizirati i primijeniti različite alternativne metode, alate i instrumente za praćenje, procjenjivanje, vrednovanje i ocjenjivanje napretka učenika s posebnim potrebama – humanizirati proces ocjenjivanja i klasifikacije znanja u školske ocjene – senzibilnije učestvovati u vrednovanju pojedinih nastavnih sadržaja. 	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Opća pedagogija, Školska pedagogija	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. sedmica	Intenzivni razvoj dokimologije kao samostalne naučne discipline.
	2. sedmica	Kriteriji/principi vrednovanja.
	3. sedmica	Ocjenjivanje učeničkog napretka.
	4. sedmica	Praktični polimorfni modeli vrednovanja u inkluzivnom odgoju i obrazovanju.

	5. sedmica	Slojevitost vrednovanja ishoda edukacije.
	6. sedmica	Načini provjere znanja: testovi, nastavnik.
	7. sedmica	Prvi parcijalni
	8. sedmica	Normativni i kriterijski testovi.
	9. sedmica	Tipovi testova znanja.
	10. sedmica	Metrijska vrijednost školskih ocjena.
	11. sedmica	Opisno ocjenjivanje.
	12. sedmica	Ishodi učenja.
	13. sedmica	Situiranje procesa ocjenjivanja u socijalno-emocionalne senzibilitete učenika.
	14. sedmica	Ocjenjivanje vlastitog rada i rada kolege u razredu.
	15. sedmica	Drugi parcijalni

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. prezentacije	80%
	2. razgovor i diskusija	20%
<i>Učešće u ocjeni (%)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10
	2. Seminarski rad	15
	3. Izrada NZOT-a za tematsko područje	10
	4. Izrada pripreme za razredu nastavu s definiranim ishodima učenja	10
	5. Izrada prezentacije iz područja dokimologije	5
	6. Pismeni ispit	50

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Gojkov, G. (2003). <i>Dokimologija - priručnik</i>, Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača. – Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Matijević, M. (2004). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb: Tipex.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Grgin, T. (2001). <i>Školsko ocjenjivanje znanja</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Grgin, T. (1982). <i>Inteligencija đaka i njihovi varijeteti znanja</i>, Školski vjesnik, 1. – Krneta, Lj. (2000). <i>Faktori školskog uspjeha</i>. Banja Luka: Banjaluka Kompani. – Kyriacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa. – Meyer, H. (2002). <i>Didaktika razredne kvake</i>. Zagreb: Educa. – Mulić, V. (2005). <i>Nastavni priručnik za opisno ocjenjivanje (u novoj koncepciji devetogodišnjeg obrazovanja)</i>. Sarajevo: Sarajevo-Publishing. – Andrić, V. & Čudina, M. (1988). <i>Psihologija učenja i nastave</i>, Zagreb: Školska knjiga – Slatina, M. (1998). <i>Nastavni metod – Prilog pedagoškoj moći suđenja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA U EDUKACIJI			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	ECTS krediti: 6
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj kolegija jeste da upozna studente sa: <ul style="list-style-type: none"> – izazovima sa kojima se suočavaju osobe sa poteškoćama i mogućnostima za njihovo susretanje kroz asistivnu tehnologiju. – pristupnom, adaptivnom, nastavnom i informacijsko-komunikacijskom tehnologijom, te mogućnostima korištenja iste u radu sa osobama sa poteškoćama. 	
1.1. Očekivani ishodi	Ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none"> – usvojeno znanje o asistivnoj, pristupnoj, adaptivnoj i nastavnoj tehnologiji, – unaprijeđeno kritičko promišljanje o izazovima sa kojima se suočavaju osobe sa poteškoćama i mogućnosti za njihovo bolje susretanje kroz mobilizaciju zajednice, – vještine prepoznavanja i sposobnosti korištenja asistivne tehnologije u radu sa osobama sa poteškoćama. 	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Uvod u inkluzivnu edukaciju i Inkluzivna edukacija	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Razvoj tehnologije i osobe sa poteškoćama: emancipacija ili opresija
	2. sedmica	Terminologija: asistivna, pristupna, adaptivna i nastavna tehnologija
	3. sedmica	Informacijsko-komunikacijska tehnologija (ICT) u inkluzivnoj nastavi
	4. sedmica	Model sedam adaptivnih vještina (Mosey) kao okvir za planiranje ICT aktivnosti
	5. sedmica	Modeli, teorije i sistemi: doprinos razumijevanju računarske tehnologije u edukaciji osoba sa poteškoćama
	6. sedmica	Razvoj sposobnosti neophodnih za korišćenje računarske tehnologije
	7. sedmica	Uloga nastavnika u primjeni računarske tehnologije
	8. sedmica	Adaptacija računara za osobe sa poteškoćama
	9. sedmica	Asistivna tehnologija za osobe sa motornim poteškoćama
	10. sedmica	Asistivna tehnologija za osobe sa poteškoćama vida i sluha
11. sedmica	Asistivna tehnologija za osobe sa kognitivnim poteškoćama	

	12. sedmica	Perspektive u asistivnoj tehnologiji
	13. sedmica	Izlaganje projektnih zadataka studenata
	14. sedmica	Izlaganje projektnih zadataka studenata
	15. sedmica	Završna provjera znanja

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	10 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	60 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10
	2. Projektni zadatak	30
	3. Teoretski ispit (semestralni ispit)	30
	5. Finalni usmeni ispit	30
<p>Opis evaluacije:</p> <p>Evaluacija znanja će se voditi kontinuirano, uz bilježenje aktivnosti studenata i učešća u diskusiji bazirano na pročitanoj materijalu na predavanjima i vježbama (5% + 5%).</p> <p>Studenti će raditi na projektnom zadatku u parovima koji će imati za cilj prepoznavanje realnih problema osoba sa poteškoćama iz njihove lokalne zajednice, dostupnost asistivne tehnologije, mogućnosti i prilike za nabavku iste, podrška zajednice i slično. Detaljan opis zadatka studenti će dobiti na vježbama kolegija. Projektni zadatak bit će vrednovan sa 30%.</p> <p>Pismeni dio ispita će se sastojati od kombinacije pitanja otvorenog/zatvorenog tipa, esejsko-kritičkog tipa i povezivanja i dopunjavanja (30%).</p> <p>Usmeni dio ispita sastoji se od jasnijeg i dubljeg uvida u nastavno gradivo te mogućnosti kritičke prerade usvojenog (30%).</p>		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Flavell, L., Singleton, L. and Ross, I. (2013). <i>Access to ICT: curriculum planning and practical activities for pupils with learning difficulties</i>. London and New York: Routledge Taylor & Francis Group. – Lazor, M. (2017). <i>Katalog asistivne tehnologije</i>. Beograd: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja – Taylor, N. & Chacksfield, J. (2005). <i>ICT for Learners with Special Needs: A handbook for tutors</i>. Great Britain: David Fulton Publishers. – Žigić, V. i Radić-Šestić, M. (2006). <i>Računarska tehnologija za osobe oštećenog vida i oštećenog sluha: praktikum</i>. Beograd: Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Swain, J., French, S., Barnes, C. & Thomas, C. (2014). <i>Disabling Barriers – Enabling Environments</i>. SAGE. – Unicef, World Health Organization (2015). <i>Assistive Technology for Children with Disabilities: Creating Opportunities for Education, Inclusion and Participation</i>. A discussion paper.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

METODIKA VANNASTAVNIH AKTIVNOSTI			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	ECTS krediti: 4
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P+2V+1Pr		Ukupan broj sati: 30+30=60+15

Nastavnik: V. prof. dr. Izet Pehlić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: izet.pehlic@gmail.com
Saradnik: V.ass.mr. Fehim Terzić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: fehinterzic@gmail.com

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznati studente sa pristupima u organizaciji slobodnog vremena i vannastavnih aktivnosti u radu sa učenicima nižih razreda osnovne škole, te razviti vještine planiranja i programiranja različitih oblika vannastavnih aktivnosti u skladu sa koncepcijom devetogodišnje osnovne škole.	
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	<p>Nakon odslušane nastave i položenog ispita studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none"> – usvojiti temeljne pojmove iz Metodike vannastavnih aktivnosti, – razumjeti predmet, zadatke i sadržaj Metodike vannastavnih aktivnosti te iste dovesti u vezu sa sadržajima metodika ostalih nastavnih predmeta u nižim razredima osnovne škole, – povezati stečena znanja iz psihologije obrazovanja, didaktike, pedagogije koja se odnose na organizaciju života i rada osnovne škole, – uočiti važnost uloge nastavnika kao motivirajućeg faktora i modela za podsticaj interesa za uključivanje u vannastavne aktivnosti, – razlikovati ključne pojmove vezane za ostale oblike neposrednog odgojno-obrazovnog rada sa učenicima, – ovladati vještinama potrebnim za kvalitetno planiranje i programiranje vannastavnih aktivnosti u nižim razredima osnovne škole, – kroz metodičku praksu realizirati različite oblike vannastavnih aktivnosti na osnovu kvalitetno dizajniranog scenarija, – ovladati različitim strategijama, metodama, oblicima rada i tehnikama potrebnim za kvalitetnu realizaciju vannastavnih aktivnosti, – razviti pozitivan stav o potrebi aktivnog uključivanja učenika u različite vidove vannastavnih aktivnosti, – podsticati učenike da slobodno vrijeme provode na način koji omogućava sticanje i razvoj kompetencija, – zagovarati angažman djece i mladih u lokalnoj i široj društvenoj zajednici kroz različite istraživačke i projektne aktivnosti u funkciji kvalitetnog provođenja slobodnog vremena. 	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Školska pedagogija i Didaktika	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se	SEDMICA	TEMA
	1. sedmica	P: Predmet, zadaci i sadržaj vannastavnih aktivnosti V: Upoznavanje sa sadržajima vježbi iz Metodike

obrađuju		vannastavnih aktivnosti/Lični i profesionalni portfolio profesora razredne nastave
	2. sedmica	P: Osnovni pojmovi iz Metodike vannastavnih aktivnosti V: Organizacija života i rada osnovne škole u toku školske godine
	3. sedmica	P: Cilj i zadaci vannastavnih aktivnosti V: Vannastavne aktivnosti u koncepciji devetogodišnje osnovne škole
	4. sedmica	P: Uloga nastavnika u vannastavnim aktivnostima V: Uloga nastavnika u vannastavnim aktivnostima
	5. sedmica	P: Roditelji kao partneri: V: Slobodno vrijeme učenika nižih razreda osnovne škole
	6. sedmica	P: Vannastavne aktivnosti usmjerene na interesovanja učenika; Igre V: Metode rada u okviru vannastavnih aktivnosti Igra u vannastavnim aktivnostima
	7. sedmica	P: Planiranje i programiranje vannastavnih aktivnosti V: Planiranje i programiranje vannastavnih aktivnosti
	8. sedmica	P: Pripremanje nastavnika za vannastavne aktivnosti V: Priprema za sat vannastavnih aktivnosti
	9. sedmica	P: Organizacija i realizacija vannastavnih aktivnosti V: Planiranje i programiranje vannastavnih aktivnosti (dizajniranje godišnjeg i mjesečnog plana rada vannastavnih aktivnosti u prvom obrazovnom ciklusu)
	10. sedmica	P: Materijalna osnova za realizaciju vannastavnih aktivnosti V: Planiranje i programiranje sekcija u 4. i 5. razredu osnovne škole
	11. sedmica	P: Oblici i metode rada u vannastavnim aktivnostima V: Oblici rada u vannastavnim aktivnostima Pedagoška radionica kao oblik učenja u vannastavnim aktivnostima
	12. sedmica	P: Vannastavne aktivnosti u oblasti nauke, kulture i umjetnosti V: Priprema za sat vannastavnih aktivnosti
	13. sedmica	P: Vannastavne aktivnosti u oblasti sporta, rada i proizvodnje i društvenog života Škola u prirodi kao oblik vannastavnih aktivnosti V: Priprema za sat sekcije
	14. sedmica	P: Istraživanja u sklopu vannastavnih aktivnosti V: Vannastavne aktivnosti u praksi
	15. sedmica	P: Završna evaluacija kolegija/Evaluacija vježbi i samoprocjena studenata V: Portfolio o vannastavnim aktivnostima Priprema za ispit iz vannastavnih aktivnosti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	10 %
	2. prezentacije	40 %
	3. radionica/grupni rad	50 %
<i>Učešće u ocjeni (%)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. seminarski rad	15

	3. prezentacija	5
	4. portfolio	20
	5. pismeni ispit	50

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Ajanović, Dž., Stevanović, M. (2004). <i>Metodika vannastavnih aktivnosti</i>, Zenica: Pedagoška akademija Zenica. – Janković, V. (1967). <i>Slobodno vrijeme u suvremenoj pedagoskoj teoriji i praksi</i>, Zagreb: Pedagosko-knjizevni zbor. – Pehar, L. (2003). <i>Slobodno vrijeme mladih ili...</i>, Sarajevo: Svjetlost. – Pehlić, I. (2014). <i>Slobodno vrijeme mladih: socijalnopedagoške refleksije</i>, Sarajevo: Centar za napredne studije.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Gonzalez, T. (2005). <i>Pravo na igru</i>. Sarajevo: UNICEF BiH. – Jorro, A. (2007). <i>Nastavnik i evaluacija</i>. Bihać: Fond otvoreno društvo Bosne i Hercegovine. – Radovi u periodici o slobodnom vremenu i vannastavnim aktivnostima – Tankersley, D. i ostali (2011). <i>Teorija u praksi – Priručnik za profesionalni razvoj učitelja</i>, Sarajevo: COI Step by step.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

PROGRAMI UNAPREĐIVANJA SOCIJALNE KOMPETENCIJE			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	ECTS krediti: 6
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc. dr. Aida Rizvanović	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: aida.rizvanovic@unze.ba
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj ovog predmeta jeste upoznati studente s programima unapređivanja socijalnih kompetencija.	
1.1. Očekivani ishodi	Nakon uspješno završenog kolegija studenti će moći definirati teorijska ishodišta i pojmove, imenovati i opisati različite modele socijalne kompetencije. Studenti će moći razmotriti formalni okvir, strukturu rada i resurse značajne za unapređivanje socijalne kompetencije u djece i mladih s intelektualnim teškoćama u različitim kontekstima (obitelj, škola, lokalna zajednica). Uz superviziju mentora, studenti će moći slijediti upute, pripremiti i izvesti odgojno-obrazovnu jedinicu u odabranim podprogramima (praktično-osobna, spoznajno-društvena, interesno-kreativna, emocio-socijalna kompetencija) i programskim područjima.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preduvjeta.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Teorijska ishodišta socijalne kompetencije u osoba s intelektualnim teškoćama (Tredgold, 1922, Doll, 1947; Gurlanick, 1984; Stančić, V.1988; Greenspan i Grandfield, 1992)
	2. sedmica	Greenspanov model socijalne kompetencije
	3. sedmica	Guralnickov hijerarhijski model socijalne kompetencije
	4. sedmica	Greshamov koncept socijalne kompetencije
	5. sedmica	Socijalno kompetencija - pristupi usmjereni na unapređivanje osobne, socijalne, emocionalne i adaptivne kompetencije djece i mladih s intelektualnim teškoćama
	6. sedmica	Značaj socijalno kompetentnog ponašanja u aktivnostima svakodnevnog života
	7. sedmica	Poticanje i unapređivanje socijalne kompetencije u osoba s intelektualnim teškoćama: obitelji, školi/produženom stručnom postupku, odgojno-obrazovnom radu, učeničkom domu, lokalnoj zajednici (formalni okviri, struktura rada, resursi)
8. sedmica	Program u produženom stručnom postupku/psihosocijalnoj	

	rehabilitaciji
9. sedmica	Program socijalne kompetencije u radu s učenicima s intelektualnim teškoćama (Stančić, Ivančić, 1997; Ivančić, Stančić 2002; 2004)
10. sedmica	Programska struktura: ciljevi, zadaci, podprogrami, programska područja, programske cjeline, tematska područja, teme, metode, postupci.
11. sedmica	Individualni planovi podrške.
12. sedmica	Postupci za evaluaciju djelotvornosti programa.
13. sedmica	Prezentacija individualnog rada studenata
14. sedmica	Prezentacija individualnog rada studenata
15. sedmica	Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	10 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	60 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Aktivno učešće u nastavi	15
	2. Pripremanje i prikaz praktičnog rada na vježbama	20
	3. Prikaz seminarskog rada	20
	4. Pismeni ispit	30
	5. Usmeni ispit	15

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Ivančić, Đ., Stančić, Z. (2006): Program socijalne kompetencije za učenike s posebnim edukacijsko-socijalnim potrebama (učenici s intelektualnim teškoćama). Interni materijal. – Stančić, V. (2001): Dopunske teorije (U): Promišljanja o edukacijsko-rehabilitacijskoj znanosti, str.27-62, Zagreb, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. – Stančić, Z. (1996): Socijalna zrelost, socijalni razvoj. Socijalni razvoj i adaptacija. Socijalni razvoj i socijalna kompetencija. Značenje socijalne kompetencije za osobe s mentalnom retardacijom. Greenspanov i Guralnikov model socijalne kompetencije. U: Analiza učinaka rehabilitacijskih programa na području socijalne kompetencije i spremnosti za učenje učenika usporenog kognitivnog razvoja, str.17-54. Doktorska disertacija, Zagreb, Fakultet za defektologiju Sveučilišta u Zagrebu. – Stančić, Z., Ivančić, Đ. (1999): Prijedlog programa socijalne kompetencije za učenike s posebnim potrebama osnovnoškolske dobi (u) Bašić i sur. (ur.) Odgoj u domovima – kako dalje, str.59-73., Zagreb, Ministarstvo rada i socijalne skrbi. – Stančić, Z. (2000): Promicanje korištenja slobodnog vremena u djece i mladih s posebnim potrebama, Naš prijatelj, Časopis za pitanja mentalne retardacije, 27, 3 - 4, 5 -12. – Velemir, B. (2006): Emocionalno-socijalni razvoj. Poticanje potencijala djece s posebnim obrazovnim potrebama. U: S Vama, polugodišnjak Hrvatske udruge za stručnu pomoć djeci s posebnim
--------------------------	---

<p>3.2. Dodatna literatura</p>	<p>potrebama – IDEM, broj 4/5, str.19-23.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Siječić, E. (2001): Program poticanja praktično-osobne kompetencije u radu s učenicima s posebnim potrebama. Diplomski rad, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb (prikaz programskih tema i jedinica, str.20-60 – Mišić,R. (2001): Program poticanja spoznajno-društvene kompetencije u radu s učenicima s posebnim potrebama. Diplomski rad, Edukacijsko-habilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb (prikaz programskih tema i jedinica, str.14-45 – Desforges, C. (2001):. Uspješno učenje i poučavanje. Poučavanje samostalnosti u učenju, Educa, Zagreb. – Dijete, škola, obitelj. Časopis za odgoj i naobrazbu predškolske djece namjenjan stručnjacima i roditeljima, tema broja: Poticanje kreativnosti, Pučko otvoreno učilište, Biblioteka Korak po korak, Zagreb. – Goleman, D. (1997): Emocionalna inteligencija. Zašto može biti važnija od kvocijenta inteligencije. Mozaik knjiga, Zagreb. – Goleman, D. (2008): Socijalna inteligencija. Nova znanost o ljudskim odnosima. Mozaik knjiga, Zagreb. – Good, P. (1993): Kako pomoći klincima da se sami pomognu, Nip "Alinea", Zagreb. – Ivančić, Đ., Stančić, Z. (2002): Roditelji-suradnici škole. (U): Moje dijete u školi (ur.Igrić,Lj). Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama IDEM, Zagreb, str. 65-86. – Kurikulum za prvi razred osnovne škole: Stvaranje razreda usmjerenog na dijete, Zagreb, Udruga roditelja Korak po korak za promicanje življenja djece i obitelji. – Kurikulum za drugi, treći i četvrti razred osnovne škole: Stvaranje razreda usmjerenog na dijete, Zagreb, Udruga roditelja Korak po korak za promicanje življenja djece i obitelji. – Konvencija o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda, Konvencija_UN.pdf 269,76 kB – McEvory, M, Yoder,P. (1993): Interventions to Promote Social Skills and Emotional Development: DEC Recommended Practices. Indicators of Guality in Programs for Infants and Young Children with special needs and their families. Fulltext from ERIC. – Oatley, K., Jenkins, J.M. (2007): Razumijevanje emocija, Naklada Slap, Jastrebarsko. – Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija: pedagoške implikacije, Salovey,D. J., Slayter, D.J. (ur.) Educa, Zagreb, 1999. – Shapiro, L.E. (1998): Kako razviti emocionalnu inteligenciju djece. Mozaik knjiga, Zagreb. – Srebot, K. M. (2003): Putovanje u tišinu, Ostvarenje, Lekenik. – Wagner, A., Cvitković, D., Hojanić, R. (2006): Neke značajke odnosa sestara/braće i osoba s posebnim potrebama, Hrvatska revija za rehabilitacijka istraživanja, 42, 1, str.77-83. – Žic Ralić A., (2002): Struktura ponašanja djece u obitelji. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 38, 2, str.165-186.
--------------------------------	---

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

INKLUZIVNI PRISTUP IZBORNOJ NASTAVI U OSNOVNOJ ŠKOLI	Šifra:
---	--------

I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	ECTS krediti: 6
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P+2V+1Pr	Ukupan broj sati: 30+30=60+15	

Nastavnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je upoznati studente sa inkluzivnim pristupom u organizaciji izborne nastave u osnovnoj školi, te razviti vještine planiranja i programiranja u skladu sa koncepcijom devetogodišnje osnovne škole i temeljnim polazištima inkluzivne škole.
1.1. Očekivani ishodi	<p>Nakon odslušane nastave (predavanja i vježbi), realizacije praktičnih zadataka i prakse, te položenog ispita studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none">– usvojiti temeljne pojmove koji se odnose na inkluzivni pristup izornoj nastavi u osnovnoj školi,– razumjeti predmet, zadatke i sadržaj kolegija Inkluzivni pristup izornoj nastavi u osnovnoj školi te iste dovesti u vezu sa sadržajima Metodike nastave islamske vjeronauke, Metodike nastave katoličkog vjeronauka, Metodike nastave pravoslavne vjeronauke i Metodike nastave alternativnih predmeta u osnovnoj školi,– povezati stečena znanja iz psihologije, edukacijske psihologije, didaktike, opće pedagogije, školske pedagogije koja se odnose na organizaciju života i rada osnovne škole,– uočiti važnost uloge nastavnika kao motivirajućeg faktora i modela za podsticaj interesa za uključivanje učenika u izbornu nastavu,– razlikovati ključne pojmove vezane za metodičku organizaciju izborne nastave u kombiniranim odjeljenjima/grupama,– ovladati vještinama potrebnim za kvalitetno planiranje i programiranje izborne nastave u osnovnoj školi,– kroz didaktičko-metodičku praksu realizirati aktivnosti vezane za izradu individualnog obrazovnog plana za učenika s posebnim potrebama,– ovladati različitim strategijama, metodama, oblicima rada i tehnikama potrebnim za kvalitetnu realizaciju nastavnog sata izborne nastave u osnovnoj školi,– ovladati tehnikom izrade pripreme za nastavni sat izborne nastave baziran na definiranim ishodima učenja,– razviti pozitivan stav o potrebi aktivnog uključivanja učenika s posebnim potrebama u različite vidove organizacije izborne nastave u osnovnoj školi,– razviti poduzetnički duh, pokazati interes za istraživački rad i realizaciju različitih aktivnosti, postati animatori koji afirmišu uključivanje učenika u različite vidove izborne nastave u osnovnoj školi

	i sl.	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Školska pedagogija i Didaktika.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	P: Predmet, zadaci i sadržaj kolegija Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi V: Upoznavanje sa sadržajima vježbi iz kolegija Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi/Lični i profesionalni portfolio inkluzivnog edukatora
	2. sedmica	P: Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi V: Nastavni plan i okvirni program za osnovnu školu
	3. sedmica	P: Referentni okvir za razvoj ključnih kompetencija u Bosni i Hercegovini V: Mapiranje ključnih kompetencija i inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi
	4. sedmica	P: Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u kombiniranim odjeljenjima V: Metodička organizacija izborne nastave u kombiniranom odjeljenju
	5. sedmica	P: Stimulativno i inkluzivno okruženje za učenje V: Materijalna osnova za kvalitetnu organizaciju izborne nastave u osnovnoj školi
	6. sedmica	P: Uloga inkluzivnog edukatora u izbornoj nastavi u osnovnoj školi V: Uloga inkluzivnog edukatora u izbornoj nastavi u osnovnoj školi
	7. sedmica	P: Planiranje i programiranje izborne nastave u osnovnoj školi V: Planiranje i programiranje izborne nastave u osnovnoj školi
	8. sedmica	P: Tematsko planiranje i istraživački projekti u izbornoj nastavi V: Tematsko planiranje i istraživački projekti u izbornoj nastavi
	9. sedmica	P: Izrada individualnog obrazovnog plana za učenike s posebnim potrebama V: Izrada individualnog obrazovnog plana za učenike s posebnim potrebama
	10. sedmica	P: Dizajniranje pripreme za nastavni sat izborne nastave bazirane na definiranim ishodima učenja V: Dizajniranje pripreme za nastavni sat izborne nastave bazirane na definiranim ishodima učenja
	11. sedmica	P: Asistivna tehnologija u izbornoj nastavi u osnovnoj školi V: Dizajniranje edukativnog materijala za inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi
	12. sedmica	P: Vizualizacija i prezentacija sadržaja izborne nastave u osnovnoj školi V: Učenički razvojni portfolio
13. sedmica	P: Formativno i sumativno ocjenjivanje u izbornoj nastavi V: Formativno praćenje i opisno ocjenjivanje učenika	

	14. sedmica	P: Pedagoška radionica kao oblik učenja u okviru izborne nastave u osnovnoj školi V: Varijeteti pedagoških radionica u okviru izborne nastave u osnovnoj školi
	15. sedmica	P: Završna evaluacija kolegija/Evaluacija predavanja, vježbi i samoprocjena studenata V: Lični i profesionalni portfolio-evaluacija Priprema za ispit

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje 2. prezentacije 3. radionica/grupni rad	10 % 30 % 60 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi 2. Lični i profesionalni portfolio 3. Izrada i prezentacija individualnog obrazovnog plana za učenika s posebnim potrebama 4. Dizajniranje pripreme za nastavni sat bazirane na definiranim ishodima učenja 5. Pismeni ispit	10 15 15 10 50

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Ilić, M. (2009). <i>Inkluzivna nastava</i>. Istočno Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu – Čatić, R. (2004). <i>Metodika nastave islamske vjeronauke</i>. Zenica: Islamska pedagoška akademija. – Pranjić, M. (1997). <i>Metodika vjeronaučne nastave</i>. Zagreb: Katehetski salezijanski centar. – Dačić, S. i Kuburić, Z. (2004). <i>Metodika verske nastave</i>. Beograd: Čigoja štampa. – xxx. (2006). <i>Vodič kroz inkluziju u obrazovanju</i>. Sarajevo: Društvo ujedinjenih građanskih akcija DUGA.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Grupa autora (2012). <i>Kultura i zajednica</i> (zbirka nastavnih priprema od 1. do 9. razreda osnovne škole). Zenica: Pedagoški zavod Zenica – Rajlić, I. (2009.). <i>Inoviranje nastave u kombinovanom odjeljenju</i>. Banja Luka: Grafid. – Grupa autora (2014). <i>Nastava orijentirana na učenje</i>. Beograd: centar za demokratiju i pomirenje u jugoistočnoj Europi. – Rajović, R. (2012). <i>NTC sistem učenja-Metodički priručnik</i>. Banja Luka: Mako Print – Izli, Š.D i Mičel, K. (2004). <i>Ocjenjivanje na osnovu portfolija</i>. Beograd: Kreativni centar. – Lazor, M., Isakov, M. i Ivković, N. (2012). <i>Asistivna tehnologija u školi</i>. Novi Sad: Škola za osnovno i srednje obrazovanje “Milan Petrović” sa domom učenika.

Napomena: U okviru predmeta Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi studenti izvode inkluzivnu metodičku praksu u V (petom) semestru u trajanju od 10 sati.

INKLUZIVNA METODIČKA PRAKSA

Cilj prakse:

Osnovni cilj prakse je praktična primjena stečenih znanja na kolegiju Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi i što kvalitetnija realizacija praktičnih semestralnih zadataka koji se odnose na istraživanje, planiranje i programiranje, te organizaciju izborne nastave u osnovnoj školi.

Struktura:

Praksa se izvodi u osnovnim školama na području Grada Zenica koje imaju zastupljena sva četiri izborna predmeta (Islamska vjeronauka, Katolički vjeronauk, Pravoslavna vjeronauka, Kultura i zajednica/Etika i moral)

Dužnosti i aktivnosti studenata na praksi:

- opservacija nastavnog sata izborne nastave,
- upoznavanje sa nastavnim planovima i okvirnim programima izbornih predmeta u osnovnoj školi,
- savjetodavno-instruktivni rad sa nastavnicima koji realiziraju izbornu nastavu u osnovnoj školi,
- analiza evidencije i dokumentacije vezane za izbornu nastavu u osnovnoj školi,
- realizacija nastavnog sata ili usmjerene aktivnosti na satu izborne nastave,
- inkluzivni pristup u radu sa učenikom s posebnim potrebama na satu izborne nastave,
- dizajniranje pripreme za nastavni sat izborne nastave bazirane na definiranim ishodima učenja,
- dizajniranje individualnog obrazovnog plana za učenika s posebnim obrazovnim potrebama,
- kompletiranje ličnog i profesionalnog portfolija iz domena inkluzivnog pristupa izbornoj nastavi.

Izvještaj sa prakse:

U okviru prakse studenti će kompletirati svoj lični i profesionalni portfolio sa elementima koji se odnose na inkluzivnu metodičku praksu u okviru kolegija Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi. Nije predviđeno da se vodi dnevnik inkluzivne metodičke prakse u klasičnom smislu, a strukturu ličnog i profesionalnog portfolija kreirat će predmetni nastavnik i sa istim upoznati studente na početku petog semestra.

MALOLJETNIČKA DELINKVENCIJA			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	ECTS krediti: 4
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc. dr. Suad Orlić	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: suad.orlic@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da studenti ovladaju elementarnim znanjima, a u kontekstu jačanja stručnih kompetencija inkluzivnog edukatora	
1.1. Očekivani ishodi	Razvijanje stručnih kompetencija o bitnim aspektima institucionalne prevencije maloljetničke delinkvencije, zatim kompetencija o osnovnim determinantama postupka prema maloljetnicima, kao i kompetencija o radu sa maloljetnim delinkventima i tretmanu poremećaja u ponašanju djece i maloljetnika u pravcu njihovog popravljivanja i prevaspitanja, odnosno reintegrisanja u društvenu zajednicu	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema preuvjeta.	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Općenito o maloljetničkoj delinkvenciji
	2. sedmica	Sociološki okvir maloljetničke delinkvencije (problem socijalizacije mladih, socijalni status, uticaj masovnih medija, socijalne deformacije i protivrječnosti i dr.)
	3. sedmica	Endogeni i egzogeni faktori maloljetničke delinkvencije
	4. sedmica	Etiologija maloljetničke delinkvencije (kriminološke teorije o etiologiji m.d. – biološke, psihološke i sociološke)
	5. sedmica	Fenomenologija maloljetničke delinkvencije (opseg i struktura)
	6. sedmica	Maloljetnička delinkvencija i struktura krivičnih djela (maloljetnici kao aktivni i pasivni subjekti krivičnog prava, vrste krivičnih djela)
	7. sedmica	Parcijalni – pismeni ispit
	8. sedmica	Međunarodni standardi i dokumenti o maloljetnicima i maloljetničkoj delinkvenciji
	9. sedmica	Prevencija maloljetničke delinkvencije (vrste prevencije, uloga institucija, lokalna zajednica, policija, sudovi, centar za socijalni rad, škola, porodica, nevladine organizacije i dr.)
	10. sedmica	Krivičnopravni položaj maloljetnika - materijalnopravni aspekt
	11. sedmica	Krivičnopravni položaj maloljetnika - procesnopravni aspekt
12. sedmica	Krivične sankcije prema maloljetnicima (vaspitne mjere, maloljetnički zatvor, mjere bezbjednosti)	

	13. sedmica	Penološki tretman i post penalni - institucionalni tretman maloljetnih delinkvenata (resocijalizacija, sociološka i kriminološka prognoza, postpenalna pomoć)
	14. sedmica	Alternativni oblici (modeli) reakcije na maloljetničku delinkvenciju
	15. sedmica	Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	70 %
	2. prezentacije	30%
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo nastavi	20
	2. seminarski rad	30
	3. pismeni ispit	50

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Buljubašić S., Maloljetnička delinkvencija, DES, Sarajevo, 2008, – Sijerčić-Čolić, H.: Sudstvo za maloljetnike kao ključni element nacionalne politike ljudskih prava i restorativna pravda za maloljetnike – savremena kretanja u maloljetničkoj delinkvenciji i sudstvu za maloljetnike u Bosni i Hercegovini. Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, 2010, god. LIII, str. 351-379. – Singer M; Kriminologija, Nakladni Zavod Globus, Zagreb. 2002, – Vranj, V., Alternativne mjere – primarni odgovor na maloljetnički kriminalitet u Bosni i Hercegovini. Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, LI, 2008: str. 717-736.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Ilić Z; Resocijalizacija mladih prestupnika, Defektološki fakultet Beograd, 2000, – Janković J, Bašić J; Prevencija poremećaja u ponašanju djece i mladih u lokalnoj zajednici, Zagreb, 2000.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

PREVENCIJA POREMEĆAJA PONAŠANJA U RANOJ DOBI			Šifra:
I ciklus studija	Godina: III	Semestar: VI	ECTS krediti: 4
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2 P + 2 V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: R.prof.dr. Edina Vejo	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: edina.vejo@gmail.com
Saradnik: V.as.mr. Azemina Durmić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: azeminadurmic@yahoo.com

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je usmjeren ka osposobljavanju studenata za preventivno promišljanje u ranom uzrastu koje nudi nesagledive mogućnosti jačanja snaga, dobrobiti i prednosti djece, u čemu se ogledaju noviji preventivni imperativi.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	<p>Studenti će nakon odslušanog kolegija steći kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prepoznavanja djece u „riziku“ i s tim u vezi povezane univerzalne i selektivne preventivne napore – kreiranje multidimenzionalnih preventivnih programa na svim nivoima
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme</p> <p>Pojmovno određenje poremećaja u ponašanju, djeca „u riziku“, rizična ponašanja</p> <p>Teorijsko-istraživački okviri razumijevanja neophodnosti trasiranja preventivnih programa u ranoj dobi (znanstvena opravdanost što ranijih preventivnih napora)</p> <p>Pojmovno određenje prevencije</p> <p>Modeli i razine prevencije</p> <p>Teorijske osnove prevencije</p> <p>Aspekti prevencije</p> <p>Prvi parcijalni ispit</p> <p>Znanstvena utemeljenost preventivne prakse</p> <p>Kreiranje preventivnih programa na ranom uzrastu</p> <p>Prevenција nasilja djece ranog uzrasta: studije slučaja</p> <p>Evaluacija preventivnih programa ranog uzrasta: socijalno-emocionalni preventivni programi (SEP; PATHS) Parent and Teacher Training program, the Social–Emotional Intervention for At-Risk 4-Year Olds (SEI), Peaceful Kids Early Childhood Social–Emotional Learning (ECSEL), Resilient Children Making Healthy Choices, the High/Scope Preschool Curriculum, and the Chicago Child Parent Center & Expansion Program</p> <p>Politike prevencije</p> <p>Evaluacija studentskih samostalnih radova</p> <p>Drugi parcijalni ispit</p> <p>Završna evaluacija kolegija</p>

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	30 %
	2. prezentacije	70 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prvi parcijalni	30 %
	2. Drugi parcijalni	30 %
	3. Samostalni radovi studenata/ica	20 %
	4. Usmeni ispit	20 %

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Bašić, J. (2009), <i>Teorije prevencije: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih</i>, Zagreb: Školska knjiga.– Popović-Čitić, B. i Žunić-Pavlović, V. (2005), <i>Prevencija prestupništva dece i omladine</i>, Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije Pedagoško društvo Srbije.– Bašić, J., Ferić-Šlehan, M. i Kranželić-Tavra, V. (2001), <i>Od primarne prevencije do ranih intervencija</i>, Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet.– Bašić, J., Ferić-Šlehan, M. i Kranželić-Tavra, V. (2007), <i>Zajednice koje brinu I</i>, Pula-Zagreb: Istarska županija.– Bašić, J., Ferić-Šlehan, M. i Kranželić-Tavra, V. (2007), <i>Zajednice koje brinu II</i>, Pula-Zagreb: Istarska županija.– Bašić, J. i Grozić-Živolić, S. (2010), <i>Zajednice koje brinu III</i>, Pula-Zagreb: Istarska županija.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Rijavec, M, Miljković, D. i Brdar, I. (2008), <i>Pozitivna psihologija: znanstveno istraživanje ljudskih snaga i sreće</i>, Zagreb: IEP-D2.– Ştefan, CA (2012), Social-emotional prevention program for preschool children: an analysis of a high risk sample, <i>Cognitie, Creier, Comportament/Cognition, Brain, Behavior</i>, 16, 3, pp. 319-356, Academic Search Complete, EBSCOhost, viewed 20 November 2012.– Goodwin, T., Pacey, K., & Grace, M. (2003). Childreach: Violence Prevention in Preschool Settings. <i>Journal Of Child & Adolescent Psychiatric Nursing</i>, 16(2), 52.– Humphries, M., & Keenan, K. (2006). Theoretical, Developmental & Cultural Orientations of School-Based Prevention Programs for Preschoolers. <i>Clinical Child & Family Psychology Review</i>, 9(2), 135-148. doi:10.1007/s10567-006-0005-1

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, a u vezi sa članom 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na _____ sjednici, održanoj _____ 2018. godine, donosi

ODLUKU

o usvajanju Elaborata o pokretanju studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici

Član 1.

Usvaja se Elaborat o pokretanju studijskog programa **Inkluzivna edukacija**, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici.

Član 2.

Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-_____/18.
Datum,
Z e n i c a

PREDSJEDAVAJUĆI

Jasmin Duvnjak

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,
1x Univerzitet u Zenici - Rektorat, Fakultetska 3, (putem Ministarstva),
1x a/a.

Obrazloženje

Pravni osnov

Pravni osnov za donošenje ove odluke temelji se na članu 37. stav 1. tačka f.) Ustava Zeničko-dobojskog kantona i na članu 25. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15).

Razlozi za donošenje

Na svom putu prema evropskim integracijama Bosna i Hercegovina je ratificirala veliki broj konvencija i međunarodnih instrumenata – Univerzalna deklaracija UN-a o ljudskim pravima, Konvencija UN-a o pravima djeteta, Konvencija o pravima osoba s invaliditetom, Standardna pravila UN-a za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom – koji tematiziraju osnovna ljudska prava, ali i prava osoba s invaliditetom. Prema članovima navedenih konvencija i deklaracija, koje se odnose na opća prava, ali i prava osoba s invaliditetom Bosna i Hercegovina se obavezala da će osobama ometenim u psihofizičkom razvoju osigurati ispunjen i pristojan život, aktivnu participaciju u okviru odgojno-obrazovnog sistema, poticanje individualnog razvoja svakog djeteta na svim razinama i poklanjanje prioritetne pažnje u skladu sa njegovim sposobnostima, potrebama i interesima. Implementacija navedenih zakona i politika tj. obavezujućih članova istih je u Bosni i Hercegovini dovela do diskursa o inkluziji i inkluzivnom obrazovanju.

U skladu sa principima inkluzivnog obrazovanja „(...) škole trebaju prihvatiti svu djecu bez obzira na njihove fizičke, intelektualne, socijalne, emocionalne, jezičke ili druge osobine. Ovo se naročito odnosi na djecu sa onesposobljenjima ili nadarenu djecu, djecu koja žive na ulici i djecu koja rade, djecu iz udaljenih ili nomadskih populacija, djecu koja pripadaju jezičkim, etničkim ili kulturnim manjinama, kao i djecu iz drugih ugroženih ili marginaliziranih područja ili kategorija» (Izjava iz Salamance i Okvir za rad u obrazovanju učenika sa posebnim potrebama, stav 3.).

Prema Izvještaju o istraživanju mapiranje inkluzivnih praksi u osnovnom obrazovanju u BiH (2008: 7) prisutne su brojne prepreke efikasnom inkluzivnom obrazovanju, među kojima su navedeni socioekonomski faktori koji djecu izlažu riziku socijalnog isključivanja, sadržaj nastavnog plana i programa, negativni stavovi prema različitosti, školsko okruženje, fragmentirani razvoj ljudskih resursa, i sl.. Iako su entitetska i kantonalna ministarstva obrazovanja usvojila niz politika u cilju osiguranja pristupa i pohađanja kvalitetnog osnovnog obrazovanja za djecu sa posebnim potrebama i romsku djecu, njihova provedba je značajno ograničena nedostatkom finansijskih izdavanja, manjkom ljudskih kapaciteta za implementaciju navedenih politika, što dovodi do toga da se se propisane usluge samo djelomično pružaju, što s druge strane onemogućava uključivanje djece sa posebnim potrebama i romske djece u sistem redovnog odgoja i obrazovanja.

Specijalni izvještaj o stanju prava djece s posebnim potrebama/smetnjama u psihofizičkom razvoju (2010) koji je objavila Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH, s ciljem identificiranja problema djece s posebnim potrebama, ističe da se Bosna i Hercegovina također suočava sa ozbiljnim zadatkom socijalne reforme koju još nije započela i čije odgađanje samo usložnjava već ionako tešku socijalnu situaciju u zemlji.

Proces inkluzivnog obrazovanja u BiH se počeo provoditi 2004. godine, nakon što je donesen Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju (Službeni list BiH br. 18/03). Član 19. navedenog Zakona ističe da djeca i mladi s posebnim obrazovnim potrebama stiču obrazovanje u redovnim školama i prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama.

Individualni program, prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima, izradit će se za svakog učenika, uz obavezno određivanje defektološkog i logopedskog statusa. Djeca i mladi sa ozbiljnim smetnjama i poteškoćama u razvoju mogu se djelimično ili u cjelini obrazovati u specijalnim odgojno-obrazovnim ustanovama u slučajevima kada je nemoguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovnim školama.

Za razliku od Kantona Sarajevo, gdje je prepoznata potreba za edukacijom kadra koji može odgovoriti na izazove inkluzivnog obrazovanja, Senat Univerziteta je dao saglasnost na Elaborat o opravdanosti osnivanja Odsjeka za edukaciju i rehabilitaciju u sklopu Pedagoškog fakulteta u 2016/17. akademskoj godini. Na nivou Univerziteta u Zenici ne postoji studijski program, koji bi obrazovao stručnjake ovog profila. Potrebe za istim su očigledne, kada se razmrti aktuelno stanje u obrazovanju. Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK broj evidentirane djece koja imaju teškoće u razvoju u 56 osnovne škole u ZDK, a koja su uključena u sistem redovnog odgoja i obrazovanja u školskoj 2016/17. godini iznosio je 384, odnosno 1,25% u odnosu na ukupan broj učenika od 1. do 9. razreda (30733). Treba naglasiti da su analizom obuhvaćeni samo podaci o djeci sa medicinskom dokumentacijom ili Rješenjem o kategorizaciji. Podaci po kategorijama: oštećenje sluha 14 (3,65%), govorno-jezičke smetnje 31 (8,07%), hronične bolesti i tjelesna oštećenja 97 (25,26%), intelektualne teškoće 49 (12,76%), ponašajni problemi 33 (8,59%), kombinovane smetnje 137 (35,68%).

Učitelji i nastavnici se suočavaju sa velikim izazovima u kontekstu provedbe inkluzivnog obrazovanja. Studijski programi koji obrazuju prosvjetne radnike često unutar svog silabusa ne posvećuju dovoljno pažnje inkluzivnoj edukaciji. Na nivou Univerziteta u Zenici postoje samo tri studijska programa Socijalna pedagogija, Predškolski odgoj i obrazovanje, Razredna nastava u okviru dvije organizacione jedinice Filozofski i Islamski pedagoški fakultet gdje je unutar silabusa u vidu obaveznih ili izbornih kolegija data mogućnost studentima da se upoznaju sa Specijalnom pedagogijom i Inkluzivnom edukacijom. Metodike inkluzivne nastave se ne izučavaju, iako su prijeko potrebne, s obzirom da je naša zemlja potpisnica mnogih međunarodnih sporazuma koji je obavezuju da provodi određene obrazovne standarde.

Studenti studijskog programa Inkluzivne edukacije bi u skladu sa dosadašnjim pozitivnim praksama i postojećim resursima mogli aktivno participirati unutar institucija koje su povezane općenito sa odgojno-obrazovnim radom, te specifičnostima i izazovima u radu sa djecom s teškoćama u razvoju, te na taj način i u skladu sa principima Bolonjskog procesa koji nalaže obaveznu praktičnu nastavu dobili što cjelovitiju sliku o složenosti zanimanju inkluzivnog edukatora.

S ciljem realizacije praktične nastave značajna je izuzev navedenog i saradnja sa velikim brojem udruženja koji egzistiraju na nivou ZDK-a, kao i aktivna participacija u Uredu za pružanje podrške studentima s posebnim potrebama na nivou Univerziteta u Zenici.

Studij na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju trajao bi 3 (tri) godine, te bio vrednovan sa 180 ECTS bodova. ECTS studijski bodovi odgovaraju kriterijima Evropskog sistema prijenosa kredita – European Credit Transfer System (ECTS).

Oblik studija: redovni + redovni samofinansirajući + vanredni samofinansirajući.

Nastavne i druge aktivnosti na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju izvodit će se u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici, Pravilima Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici, te Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

Finansijski pokazatelji

U izradi Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja Odsjeka za inkluzivnu edukaciju planirano je da se u većoj mjeri izvodi zajednička nastava sa Odsjekom za socijalnu pedagogiju i Odsjekom za predškolski odgoj i obrazovanje s obzirom da se radi o istim predmetima s istim nastavnim sadržajima, što u velikoj mjeri smanjuje budžet Odsjeka za inkluzivnu edukaciju. Finansijski planovi prvog ciklusa dati su u Elaboratu o društveno-ekonomskoj opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija i ekonomski su opravdani te isti se mogu pokriti iz vlastitih sredstava. U slučaju da nema dovoljan broj zainteresovanih studenata, odnosno da upisne kvote predviđene finansijskim planovima nisu ispunjene, studij neće biti pokrenut.

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 7/10), a u vezi sa članom 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 151. sjednici, održanoj dana 13.07.2018. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

o utvrđivanju Prijedloga Odluke o pokretanju studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici

I.

Utvrđuje se Prijedlog Odluke o pokretanju studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici.

II.

Prijedlog odluke iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02- 28-11458 /18.
Datum 13.07.2018. godine
Zenica

PREMIJER

Miralem Galijašević

DOSTAVLJENO:

- 1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,
- 1x Univerzitet u Zenici, Rektorat, Fakultetska 3 (putem Ministarstva),
- 1x Stručna služba Skupštine,
- 1x a/a.

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, a u vezi sa članom 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ____ sjednici, održanoj _____ 2018. godine, donosi

ODLUKU

**o pokretanju studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija,
na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici**

Član 1.

Pokreće se studijski program **Inkluzivna edukacija**, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici.

Član 2.

Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-_____ /18.

Datum,
Z e n i c a

PREDSJEDAVALAČI

Jasmin Duvnjak

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,
1x Univerzitet u Zenici - Rektorat, Fakultetska 3, (putem Ministarstva),
1x a/a.

Obrazloženje

Pravni osnov

Pravni osnov za donošenje ove odluke temelji se na članu 37. stav 1. tačka f.) Ustava Zeničko-dobojskog kantona i na članu 25. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15).

Razlozi za donošenje

Na svom putu prema evropskim integracijama Bosna i Hercegovina je ratificirala veliki broj konvencija i međunarodnih instrumenata – Univerzalna deklaracija UN-a o ljudskim pravima, Konvencija UN-a o pravima djeteta, Konvencija o pravima osoba s invaliditetom, Standardna pravila UN-a za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom – koji tematiziraju osnovna ljudska prava, ali i prava osoba s invaliditetom. Prema članovima navedenih konvencija i deklaracija, koje se odnose na opća prava, ali i prava osoba s invaliditetom Bosna i Hercegovina se obavezala da će osobama ometenim u psihofizičkom razvoju osigurati ispunjen i pristojan život, aktivnu participaciju u okviru odgojno-obrazovnog sistema, poticanje individualnog razvoja svakog djeteta na svim razinama i poklanjanje prioritetne pažnje u skladu sa njegovim sposobnostima, potrebama i interesima. Implementacija navedenih zakona i politika tj. obavezujućih članova istih je u Bosni i Hercegovini dovela do diskursa o inkluziji i inkluzivnom obrazovanju.

U skladu sa principima inkluzivnog obrazovanja „(...) škole trebaju prihvatiti svu djecu bez obzira na njihove fizičke, intelektualne, socijalne, emocionalne, jezičke ili druge osobine. Ovo se naročito odnosi na djecu sa onesposobljenjima ili nadarenu djecu, djecu koja žive na ulici i djecu koja rade, djecu iz udaljenih ili nomadskih populacija, djecu koja pripadaju jezičkim, etničkim ili kulturnim manjinama, kao i djecu iz drugih ugroženih ili marginaliziranih područja ili kategorija» (Izjava iz Salamance i Okvir za rad u obrazovanju učenika sa posebnim potrebama, stav 3.).

Prema Izvještaju o istraživanju mapiranje inkluzivnih praksi u osnovnom obrazovanju u BiH (2008: 7) prisutne su brojne prepreke efikasnom inkluzivnom obrazovanju, među kojima su navedeni socioekonomski faktori koji djecu izlažu riziku socijalnog isključivanja, sadržaj nastavnog plana i programa, negativni stavovi prema različitosti, školsko okruženje, fragmentirani razvoj ljudskih resursa, i sl.. Iako su entitetska i kantonalna ministarstva obrazovanja usvojila niz politika u cilju osiguranja pristupa i pohađanja kvalitetnog osnovnog obrazovanja za djecu sa posebnim potrebama i romsku djecu, njihova provedba je značajno ograničena nedostatkom finansijskih izdavanja, manjkom ljudskih kapaciteta za implementaciju navedenih politika, što dovodi do toga da se se propisane usluge samo djelomično pružaju, što s druge strane onemogućava uključivanje djece sa posebnim potrebama i romske djece u sistem redovnog odgoja i obrazovanja.

Specijalni izvještaj o stanju prava djece s posebnim potrebama/smetnjama u psihofizičkom razvoju (2010) koji je objavila Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH, s ciljem identificiranja problema djece s posebnim potrebama, ističe da se Bosna i Hercegovina također suočava sa ozbiljnim zadatkom socijalne reforme koju još nije započela i čije odgađanje samo usložnjava već ionako tešku socijalnu situaciju u zemlji.

Proces inkluzivnog obrazovanja u BiH se počeo provoditi 2004. godine, nakon što je donesen Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju (Službeni list BiH br. 18/03). Član 19. navedenog Zakona ističe da djeca i mladi s posebnim obrazovnim potrebama stiču obrazovanje u redovnim školama i prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama. Individualni program, prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima, izradit će se za svakog učenika, uz obavezno određivanje defektološkog i logopedskog statusa. Djeca i mladi sa ozbiljnim

smetnjama i poteškoćama u razvoju mogu se djelimično ili u cjelini obrazovati u specijalnim odgojno-obrazovnim ustanovama u slučajevima kada je nemoguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovnim školama.

Za razliku od Kantona Sarajevo, gdje je prepoznata potreba za edukacijom kadra koji može odgovoriti na izazove inkluzivnog obrazovanja, Senat Univerziteta je dao saglasnost na Elaborat o opravdanosti osnivanja Odsjeka za edukaciju i rehabilitaciju u sklopu Pedagoškog fakulteta u 2016/17. akademskoj godini. Na nivou Univerziteta u Zenici ne postoji studijski program, koji bi obrazovao stručnjake ovog profila. Potrebe za istim su očigledne, kada se razmrti aktuelno stanje u obrazovanju. Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK broj evidentirane djece koja imaju teškoće u razvoju u 56 osnovne škole u ZDK, a koja su uključena u sistem redovnog odgoja i obrazovanja u školskoj 2016/17. godini iznosio je 384, odnosno 1,25% u odnosu na ukupan broj učenika od 1. do 9. razreda (30733). Treba naglasiti da su analizom obuhvaćeni samo podaci o djeci sa medicinskom dokumentacijom ili Rješenjem o kategorizaciji. Podaci po kategorijama: oštećenje sluha 14 (3,65%), govorno-jezičke smetnje 31 (8,07%), hronične bolesti i tjelesna oštećenja 97 (25,26%), intelektualne teškoće 49 (12,76%), ponašajni problemi 33 (8,59%), kombinovane smetnje 137 (35,68%).

Učitelji i nastavnici se suočavaju sa velikim izazovima u kontekstu provedbe inkluzivnog obrazovanja. Studijski programi koji obrazuju prosvjetne radnike često unutar svog silabusa ne posvećuju dovoljno pažnje inkluzivnoj edukaciji. Na nivou Univerziteta u Zenici postoje samo tri studijska programa Socijalna pedagogija, Predškolski odgoj i obrazovanje, Razredna nastava u okviru dvije organizacione jedinice Filozofski i Islamski pedagoški fakultet gdje je unutar silabusa u vidu obaveznih ili izbornih kolegija data mogućnost studentima da se upoznaju sa Specijalnom pedagogijom i Inkluzivnom edukacijom. Metodike inkluzivne nastave se ne izučavaju, iako su prijeko potrebne, s obzirom da je naša zemlja potpisnica mnogih međunarodnih sporazuma koji je obavezuju da provodi određene obrazovne standarde.

Studenti studijskog programa Inkluzivne edukacije bi u skladu sa dosadašnjim pozitivnim praksama i postojećim resursima mogli aktivno participirati unutar institucija koje su povezane općenito sa odgojno-obrazovnim radom, te specifičnostima i izazovima u radu sa djecom s teškoćama u razvoju, te na taj način i u skladu sa principima Bolonjskog procesa koji nalaže obaveznu praktičnu nastavu dobili što cjelovitiju sliku o složenosti zanimanju inkluzivnog edukatora.

S ciljem realizacije praktične nastave značajna je izuzev navedenog i saradnja sa velikim brojem udruženja koji egzistiraju na nivou ZDK-a, kao i aktivna participacija u Uredu za pružanje podrške studentima s posebnim potrebama na nivou Univerziteta u Zenici.

Studij na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju trajao bi 3 (tri) godine, te bio vrednovan sa 180 ECTS bodova. ECTS studijski bodovi odgovaraju kriterijima Evropskog sistema prijenosa kredita – European Credit Transfer System (ECTS).

Oblik studija: redovni + redovni samofinansirajući + vanredni samofinansirajući.

Nastavne i druge aktivnosti na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju izvodit će se u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici, Pravilima Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici, te Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

Finansijski pokazatelji

U izradi Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja Odsjeka za inkluzivnu edukaciju planirano je da se u većoj mjeri izvodi zajednička nastava sa Odsjekom za socijalnu pedagogiju i Odsjekom za predškolski odgoj i obrazovanje s obzirom da se radi o istim predmetima s istim nastavnim sadržajima, što u velikoj mjeri smanjuje budžet Odsjeka za inkluzivnu edukaciju. Finansijski planovi prvog ciklusa dati su u Elaboratu o društveno-ekonomskoj opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija i ekonomski su opravdani te isti se mogu pokriti iz vlastitih sredstava. U slučaju da nema dovoljan broj zainteresovanih studenata, odnosno da upisne kvote predviđene finansijskim planovima nisu ispunjene, studij neće biti pokrenut.

G. / 3

6830 3496

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA
PRAVOSUĐE I UPRAVU

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA - DOBOJ CANTON
MINISTRY OF
JUDICIARY & ADMINISTRATION

044

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i
sport
n/r ministra
-ovdje-

Zenica, 24.5.2018.godine
Veza Vaš broj: 10-38-5386/18 od 21.5.2018.
Naš znak: 06/02 -38-5386-1 /18

PREDMET: Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija prvog ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici i Prijedlog Odluke o pokretanju studijskog programa Inkluzivna edukacija prvog ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici - stajalište, dostavlja se

Sukladno članku 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), i članku 31. stavak (1) točka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona” broj: 5/11), te na osnovu uvida u tekst: Prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija prvog ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici i Prijedloga Odluke o pokretanju studijskog programa Inkluzivna edukacija prvog ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici (u daljem tekstu: Prijedlog Odluka) dostavljenih aktom veze, a u postupku pravne analize Prijedloga Odluka, provedene s ciljem utvrđivanja usklađenosti istih sa:

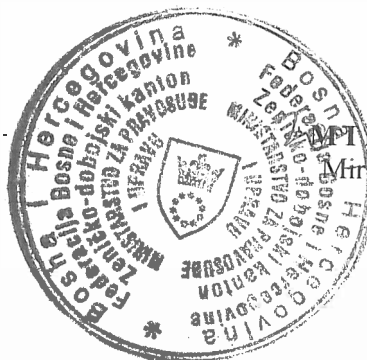
- Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i sloboda i drugim pravima;
- Zakonom o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 63/14);
- Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 35/05) i
- Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 10/15), daje:

stajalište

Prijedlozi navedenih akata u predloženom tekstu ne sadrže odredbe koje se odnose na navedene propise kao i predloženi zaključci dostavljeni u privitku akta broj i datum veze, tako da ovo ministarstvo sukladno članku 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, ne može dati stajalište o istim.

Poštovanje,

Dostaviti:
2 x Naslovu
1 x U pismohranu

MINISTAR
Mirnes Bašić

Broj: 03-38-5386-2/18
Zenica, 28.05.2018. godine

**MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE,
NAUKU, KULTURU I SPORT
ZENIČKO – DOBOJSKOG KANTONA**

PREDMET: Mišljenje o prijedlogu Odluke o pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici - dostavlja se

U skladu sa članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Federacije BiH“ broj 8/96“ i „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj: 2/05“) i članom 31. stav 1. tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 5/11), te na osnovu uvida u prijedlogu Odluke o pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, u postupku utvrđivanja usklađenosti istog sa Ustavom, pravnim sistemom i metodološkim jedinstvom u izradi propisa dostavljamo vam sljedeće

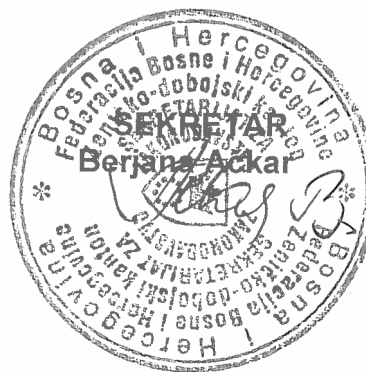
MIŠLJENJE

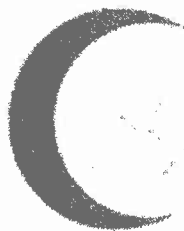
Ustavni i pravni osnov prijedloga Odluke o pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, pravilno utvrđen, što je zaključeno provjerom ustavnih i zakonskih ovlaštenja za regulisanje ove materije.

Prijedlog Odluke je urađen u skladu sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 5/08).

Shodno naprijed navedenom, stekli su se uvjeti za davanje mišljenja shodno članu 31.stav (1) tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 5/11) i upućivanja Odluke u dalju proceduru.

Dostavljeno:
1x Naslovu,
1 x a/a

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI
UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

Broj:100-3-48/18

Datum:26. 02. 2018. god.

Na osnovu člana 45. Pravila Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici (u daljem tekstu: Fakultet), Upravni odbor Fakulteta je na svojoj 1/18. redovnoj sjednici održanoj 26.02.2018. god. usvojio je

ODLUKU

član 1.

Donosi se Odluka o davanju saglasnosti na Elaborat o društveno ekonomskoj opravdanosti pokretanja I ciklusa studija Odsjeku za inkluzivnu edukaciju.

član 2.

Obavezuje se dekan da prati finansijsku poptivenost rashoda i prihoda i nastavu realizuje po upisu minimalnog broja planiranih redovno-samofinansirajućih studenata.

član 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

**PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA**

Ejub ef. Dautović
Muftija dr. Ejub ef. Dautović

DOSTAVLJENO:

1 x članovima Upravnog odbora

1 x Co a/a

**UNIVERZITET U ZENICI
REKTORAT**

- SENAT -

Broj: 01-02-1-1101/18.

Zenica, 07.03.2018.godine

Na osnovu člana 53. Zakona o visokom obrazovanju Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), člana 19.a Zakona o JU Univerzitet u Zenici – Prečišćeni tekst - ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 1/18), člana 63. stav (2) tačka m) Statuta Univerziteta u Zenici (Prečišćeni tekst), na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici, Senat Univerziteta u Zenici na svojoj 02. sjednici održanoj 07.03.2018. godine, donio je

ODLUKU

o usvajanju Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti pokretanja I ciklusa studija na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici

Član 1.

Ovom Odlukom usvaja se Elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti pokretanja I ciklusa studija na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici i isti čini sastavni dio ove Odluke.

Član 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostavljeno:

1x Islamski pedagoški fakultet

1x Prorektor za finansije i razvoj

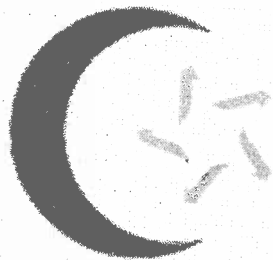
1x Prorektor za nastavu i studentska pitanja

1 x a/a

PREDSJEDAVAJUĆI SENATA

Prof. dr. sc. Ilhan Bušatlić

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I
HERCEGOVINI
UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

OBRAZAC O FISKALNOJ PROCJENI

A 1. Obradivač propisa

Obrazac IFP NE

Razdjel

kod

2204004

NAZIV

B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa

ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI

Vrsta propisa/akta

Zakon

NE

Odluka

NE

Strategija

NE

Uredba

NE

Drugi akti

NE

Drugi akt
planiranja

DA

Naziv propis akta

Elaborat o društveno ekonomskoj opravdanosti osnivanja I ciklusa studija Odsjeka za inkluzivnu edukaciju na
Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici

C 3. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih efekata predloženog propisa

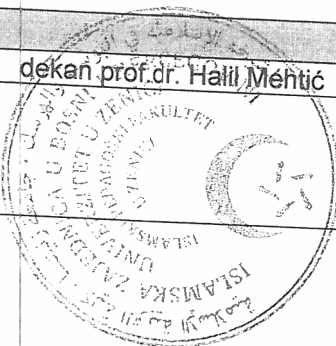
Prihvatanje predloženog Elaborata o pokretanju I ciklusa studija na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju, nema i neće rezultirati fiskalnim učinkom.

D 4. Pečat i potpis odgovornog lica

dekan prof.dr. Halil Mehić

Mjesto i datum

27.03.2018.god.

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, a u vezi sa članom 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na _____ sjednici, održanoj _____ 2018. godine, donosi

ODLUKU

o pokretanju studijskog programa Inkluzivna edukacija, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici

Član 1.

Pokreće se studijski program **Inkluzivna edukacija**, prvog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici.

Član 2.

Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-_____/18.

Datum,

Z e n i c a

PREDSJEDAVAJUĆI

Jasmin Duvnjak

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,

1x Univerzitet u Zenici - Rektorat, Fakultetska 3, (putem Ministarstva),

1x a/a.

Obrazloženje

Pravni osnov

Pravni osnov za donošenje ove odluke temelji se na članu 37. stav 1. tačka f.) Ustava Zeničko-dobojskog kantona i na članu 25. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15).

Razlozi za donošenje

Na svom putu prema evropskim integracijama Bosna i Hercegovina je ratificirala veliki broj konvencija i međunarodnih instrumenata – Univerzalna deklaracija UN-a o ljudskim pravima, Konvencija UN-a o pravima djeteta, Konvencija o pravima osoba s invaliditetom, Standardna pravila UN-a za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom – koji tematiziraju osnovna ljudska prava, ali i prava osoba s invaliditetom. Prema članovima navedenih konvencija i deklaracija, koje se odnose na opća prava, ali i prava osoba s invaliditetom Bosna i Hercegovina se obavezala da će osobama ometenim u psihofizičkom razvoju osigurati ispunjen i pristojan život, aktivnu participaciju u okviru odgojno-obrazovnog sistema, poticanje individualnog razvoja svakog djeteta na svim razinama i poklanjanje prioritetne pažnje u skladu sa njegovim sposobnostima, potrebama i interesima. Implementacija navedenih zakona i politika tj. obavezujućih članova istih je u Bosni i Hercegovini dovela do diskursa o inkluziji i inkluzivnom obrazovanju.

U skladu sa principima inkluzivnog obrazovanja „(...) škole trebaju prihvatiti svu djecu bez obzira na njihove fizičke, intelektualne, socijalne, emocionalne, jezičke ili druge osobine. Ovo se naročito odnosi na djecu sa onesposobljenjima ili nadarenu djecu, djecu koja žive na ulici i djecu koja rade, djecu iz udaljenih ili nomadskih populacija, djecu koja pripadaju jezičkim, etničkim ili kulturnim manjinama, kao i djecu iz drugih ugroženih ili marginaliziranih područja ili kategorija» (Izjava iz Salamance i Okvir za rad u obrazovanju učenika sa posebnim potrebama, stav 3.).

Prema Izvještaju o istraživanju mapiranje inkluzivnih praksi u osnovnom obrazovanju u BiH (2008: 7) prisutne su brojne prepreke efikasnom inkluzivnom obrazovanju, među kojima su navedeni socioekonomski faktori koji djecu izlažu riziku socijalnog isključivanja, sadržaj nastavnog plana i programa, negativni stavovi prema različitosti, školsko okruženje, fragmentirani razvoj ljudskih resursa, i sl.. Iako su entitetska i kantonalna ministarstva obrazovanja usvojila niz politika u cilju osiguranja pristupa i pohađanja kvalitetnog osnovnog obrazovanja za djecu sa posebnim potrebama i romsku djecu, njihova provedba je značajno ograničena nedostatkom finansijskih izdavanja, manjkom ljudskih kapaciteta za implementaciju navedenih politika, što dovodi do toga da se se propisane usluge samo djelomično pružaju, što s druge strane onemogućava uključivanje djece sa posebnim potrebama i romske djece u sistem redovnog odgoja i obrazovanja.

Specijalni izvještaj o stanju prava djece s posebnim potrebama/smetnjama u psihofizičkom razvoju (2010) koji je objavila Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH, s ciljem identificiranja problema djece s posebnim potrebama, ističe da se Bosna i Hercegovina također suočava sa ozbiljnim zadatkom socijalne reforme koju još nije započela i čije odgađanje samo usložnjava već ionako tešku socijalnu situaciju u zemlji.

Proces inkluzivnog obrazovanja u BiH se počeo provoditi 2004. godine, nakon što je donesen Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju (Službeni list BiH br. 18/03). Član 19. navedenog Zakona ističe da djeca i mladi s posebnim obrazovnim potrebama stiču obrazovanje u redovnim školama i prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama. Individualni program, prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima, izradit će se za svakog učenika, uz obavezno određivanje defektološkog i logopedskog statusa. Djeca i mladi sa ozbiljnim

smetnjama i poteškoćama u razvoju mogu se djelimično ili u cjelini obrazovati u specijalnim odgojno-obrazovnim ustanovama u slučajevima kada je nemoguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovnim školama.

Za razliku od Kantona Sarajevo, gdje je prepoznata potreba za edukacijom kadra koji može odgovoriti na izazove inkluzivnog obrazovanja, Senat Univerziteta je dao saglasnost na Elaborat o opravdanosti osnivanja Odsjeka za edukaciju i rehabilitaciju u sklopu Pedagoškog fakulteta u 2016/17. akademskoj godini. Na nivou Univerziteta u Zenici ne postoji studijski program, koji bi obrazovao stručnjake ovog profila. Potrebe za istim su očigledne, kada se razmrti aktuelno stanje u obrazovanju. Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK broj evidentirane djece koja imaju teškoće u razvoju u 56 osnovne škole u ZDK, a koja su uključena u sistem redovnog odgoja i obrazovanja u školskoj 2016/17. godini iznosio je 384, odnosno 1,25% u odnosu na ukupan broj učenika od 1. do 9. razreda (30733). Treba naglasiti da su analizom obuhvaćeni samo podaci o djeci sa medicinskom dokumentacijom ili Rješenjem o kategorizaciji. Podaci po kategorijama: oštećenje sluha 14 (3,65%), govorno-jezičke smetnje 31 (8,07%), hronične bolesti i tjelesna oštećenja 97 (25,26%), intelektualne teškoće 49 (12,76%), ponašajni problemi 33 (8,59%), kombinovane smetnje 137 (35,68%).

Učitelji i nastavnici se suočavaju sa velikim izazovima u kontekstu provedbe inkluzivnog obrazovanja. Studijski programi koji obrazuju prosvjetne radnike često unutar svog silabusa ne posvećuju dovoljno pažnje inkluzivnoj edukaciji. Na nivou Univerziteta u Zenici postoje samo tri studijska programa Socijalna pedagogija, Predškolski odgoj i obrazovanje, Razredna nastava u okviru dvije organizacione jedinice Filozofski i Islamski pedagoški fakultet gdje je unutar silabusa u vidu obaveznih ili izbornih kolegija data mogućnost studentima da se upoznaju sa Specijalnom pedagogijom i Inkluzivnom edukacijom. Metodike inkluzivne nastave se ne izučavaju, iako su prijeko potrebne, s obzirom da je naša zemlja potpisnica mnogih međunarodnih sporazuma koji je obavezuju da provodi određene obrazovne standarde.

Studenti studijskog programa Inkluzivne edukacije bi u skladu sa dosadašnjim pozitivnim praksama i postojećim resursima mogli aktivno participirati unutar institucija koje su povezane općenito sa odgojno-obrazovnim radom, te specifičnostima i izazovima u radu sa djecom s teškoćama u razvoju, te na taj način i u skladu sa principima Bolonjskog procesa koji nalaže obaveznu praktičnu nastavu dobili što cjelovitiju sliku o složenosti zanimanju inkluzivnog edukatora.

S ciljem realizacije praktične nastave značajna je izuzev navedenog i saradnja sa velikim brojem udruženja koji egzistiraju na nivou ZDK-a, kao i aktivna participacija u Uredu za pružanje podrške studentima s posebnim potrebama na nivou Univerziteta u Zenici.

Studij na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju trajao bi 3 (tri) godine, te bio vrednovan sa 180 ECTS bodova. ECTS studijski bodovi odgovaraju kriterijima Evropskog sistema prijenosa kredita – European Credit Transfer System (ECTS).

Oblik studija: redovni + redovni samofinansirajući + vanredni samofinansirajući.

Nastavne i druge aktivnosti na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju izvodit će se u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici, Pravilima Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici, te Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

Finansijski pokazatelji

U izradi Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja Odsjeka za inkluzivnu edukaciju planirano je da se u većoj mjeri izvodi zajednička nastava sa Odsjekom za socijalnu pedagogiju i Odsjekom za predškolski odgoj i obrazovanje s obzirom da se radi o istim predmetima s istim nastavnim sadržajima, što u velikoj mjeri smanjuje budžet Odsjeka za inkluzivnu edukaciju. Finansijski planovi prvog ciklusa dati su u Elaboratu o društveno-ekonomskoj opravdanosti pokretanja studijskog programa Inkluzivna edukacija i ekonomski su opravdani te isti se mogu pokriti iz vlastitih sredstava. U slučaju da nema dovoljan broj zainteresovanih studenata, odnosno da upisne kvote predviđene finansijskim planovima nisu ispunjene, studij neće biti pokrenut.